

Kymenlaakson hyvinvointialueen
Talousarvio 2025 ja
taloussuunnitelma 2026-2027

Sisällys

1. Yleisosa	1
1.1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus.....	1
1.2. Hyvinvointialueen toimintaympäristö.....	3
1.3. Hyvinvointialueen strategia	12
1.4. Tuottavuusohjelma ja kehittämishankkeet	14
1.5. Talousarvion lähtökohdat	15
1.6. Henkilöstö.....	20
1.7. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	24
2. Käyttötalousosa	25
2.1. Terveysten ja sairaanhoidon palvelut.....	26
2.2. Sosiaalipalvelut	33
2.3. Pelastustoimi	38
2.4. Konsernipalvelut.....	41
2.5. Strategia- ja integraatiopalvelut.....	46
2.6. Luottamushenkilöhallinto	51
3. Tuloslaskelmaosa	54
4. Investointiosa	60
5. Rahoitusosa	64
6. Hyvinvointialuekonsernin ja tytäryhtiön tavoitteet	67
6.1. Konsernijohdon tavoitteet.....	67
6.2. Tytäryhtiön tavoitteet.....	68
7. Talousarvion sitovuus ja raportointi	70
8. Tilivelvolliset tilikaudella 2025	77
9. Liitteet	79

1. Yleisosa

1.1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Julkisen talouden vaikea tilanne sekä toimintaympäristön muutokset ovat tehneet vuoden 2025 toiminnan ja talouden suunnittelusta erittäin haasteellisen. Hallituksen tavoitteena on jatkaa Suomen talouden viemistä kestäväen kasvun uralle. Julkisen talouden velkaantumisen kasvun taittaminen nähdään edellytyksenä sille, että hyvinvointiyhteiskunnan palvelut, kuten sosiaali- ja terveyspalvelut ja hoiva, voidaan turvata myös tuleville sukupolville. Hyvinvointialueiden rahoitukseen käytetään valtion vuoden 2025 budjetista 26,2 mrd. euroa eli noin 30 %. On luonnollista, että julkisen talouden vaikea tilanne siirtää kustannussäästö-paineita merkittävästi myös hyvinvointialueille.

Hyvinvointialueiden toiminnan rahoitus ei vastaa todellisia palvelujen järjestämisen kustannuksia. Hyvinvointialueilla – kuten myös Kymenlaaksossa – rahoituksen riittämättömyys on muodostunut jo ennen hyvinvointialueiden toiminnan alkamista sitä edeltäneissä organisaatioissa.

Hyvinvointialuelakia tulisikin muuttaa siten, että se mahdollistaa riittävän rahoituksen, kustannustasomuutokset huomioon ottavan hyvinvointialueindeksin sekä alijäämän kattamisvelvoiteajan päättymisen siirtämistä vuoden 2028 loppuun mennessä. Nämä toimenpiteet eivät tällä hetkellä kuitenkaan ole hallitusohjelmassa. Vaikuttavien palvelujen ja menetelmien kansallisen valinnan periaatteista säätäminen on Kansallisen palvelureformi-ohjelman valmisteluaiakataulun mukaan todennäköistä voimaantuloltaan vasta 1.1.2027 lähtien.

Kymenlaakson vaikeasti vaikutettavissa olevia erityispiirteitä ovat muun muassa tasaisen nopeasti vähenevä ja ikääntyvä väestö, korkea sairastavuus, nuorisotyöttömyys sekä ikääntyneiden heikko huoltosuhde. Näiden tekijöiden vaikutus sekä valitsemiimme toimenpiteisiin, että myös palvelutuotannon kysyntään ja kustannustasoon on merkittävä. Järjestämämme palvelut ovat jo nyt lähes kokonaan lakisääteisiä, karsintamahdollisuuksia ei käytännössä ole. Kymenlaaksossa nopeasti vaikuttavat ja niin kutsutut kovat keinot ovat takavuosina jo pitkälti käytetty. Menojen kasvua voidaan hidastaa tuottavuutta parantamalla vain rajallisesti.

Tuottavuusohjelman kärjiksi olemme jo kesäkuussa 2023 valinneet neljä osa-aluetta: digipalvelut ja asiakasohjauksen, palvelurakenne ja -verkon, ostopalvelut sekä henkilöstöasioiden kehittämisen. Talouden tasapainottamiseen annetulla ajanjaksolla 2023-2026 jää toteuttamisaika pysyvän kustannusvaikuttavuuden saavuttamiseksi epärealistisen lyhyeksi.

Valtiovarainministeriön (VM) Kymenlaakson hyvinvointialueelle ilmoittama rahoitus vuodelle 2025 on noin 893 milj. euroa, joka on noin 64 milj. euroa enemmän kuin vuodelle 2024. Vuoden 2025 valtion rahoitukseen on lisätty ensimmäistä kertaa rahoituksen jälkikäteistarkistus 46 milj. euroa, joka perustuu vuoden 2023 alijäämäiseen tulokseen ja on osuus

valtakunnallisesta tarkistuserästä. Valtion rahoitus ja tuottavuustavoitteet eivät yhdessäkään riitä kattamaan lakisääteisten palveluiden järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia eikä vuosien 2023-2024 aikana kertynyttä alijäämää.

VM on ohjauksessaan esittänyt ensisijaiseksi tavoitteen, jonka mukaan hyvinvointialueiden tulee laatia vuoden 2025 talousarvionsa tulokseltaan ylijäämäiseksi. Tähän suunnitelmaan pääseminen edellyttää Kymenlaakson hyvinvointialueelta kaikkien muiden edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi hallittuja palvelutasoa alentavia toimenpiteitä, joiden kautta on realisoitava resursseja kustannussäästöjen saamiseksi. Tämä näyttäytyy etenkin sosiaalipalveluiden alueella. Talousarvion sisältämät sopeuttamistoimet kohdistuvat ensisijaisesti ostopalveluiden määrän ja hinnan hallintaan sekä toiminnan kehittämiseen tuottavuutta parantamalla. Henkilöstöön kohdistuvia vähennyksiä ei ole talousarviossa 2025.

Talouden tasapainoon saattamisen vaade, toisin sanoen alijäämien kattaminen säädetyssä ajassa, ei täysimääräisesti ole realistista Kymenlaakson hyvinvointialueella. Mahdollisesti tarvittavan lisärahoituksen hakeminen edellyttää aluevaltuuston erillistä, mahdollista myöhempää päätöstä, mikäli lakisääteisten palveluiden järjestäminen vaarantuu rahoituksesta johtuen. Talousarviovuoden 2025 ylijäämäisen tuloksen toteutuminen sisältää merkittäviä riskejä. Koska palvelutarve alueellamme edelleen kasvaa, niin talousarvion toteutuminen edellyttää täydellistä onnistumista toiminnassa ja tuottavuuden kehittämisessä.

1.2. Hyvinvointialueen toimintaympäristö

Yleistä alueen toimintaympäristöstä

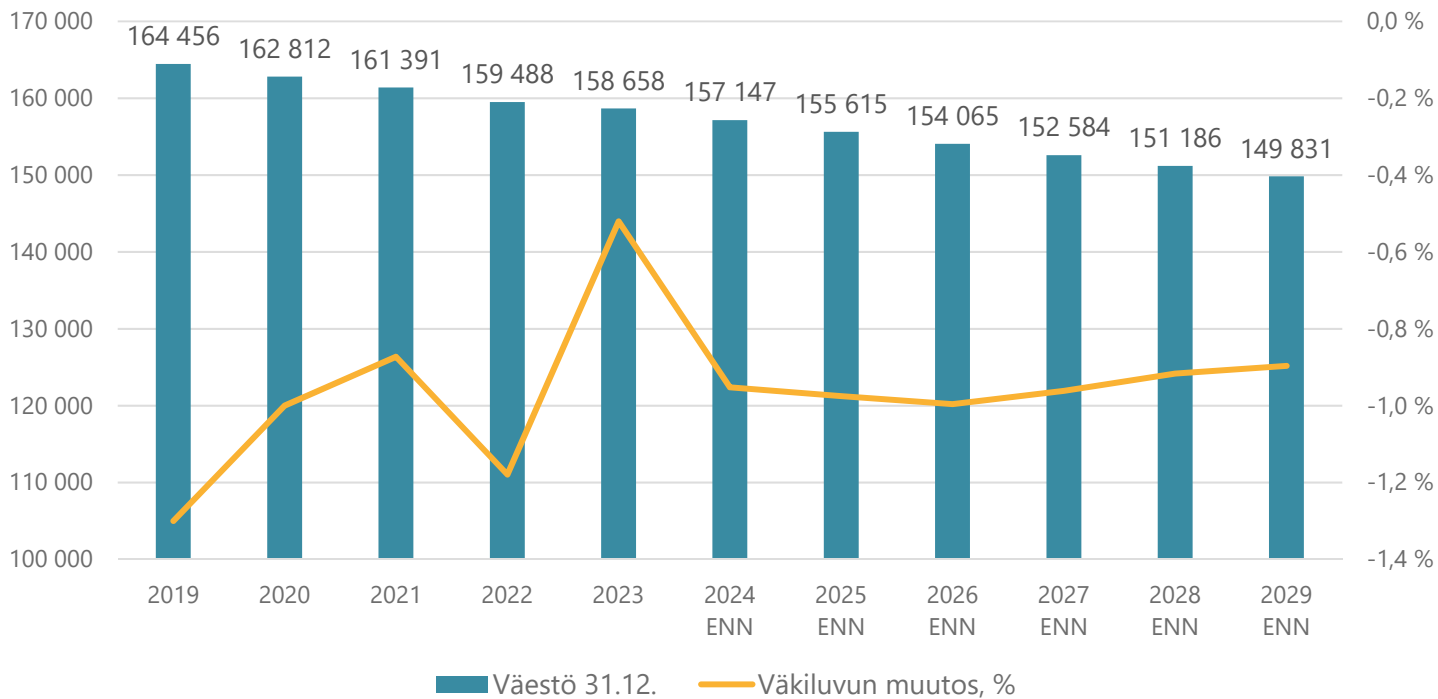
Kymenlaakson hyvinvointialue on toimintaympäristönä monimuotoinen ja vaatii monipuolisia toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen sekä varautumiseen liittyviä valmiuksia. Eri-tyisesti Kymenlaakson alueen toimintaympäristöön vaikuttavat esimerkiksi väestörakenteen muutosten vaikutukset palveluiden kysyntään, työttömyysasteen nousun, alueen teollisuuden muutokset ja elintason heikkenemisen vaikutukset hyvinvointialueen toimintaan sekä väestön ikääntymisen vaikutukset terveys- ja sosiaalipalveluiden tarpeeseen.

Hyvinvointialueen palveluiden tuotantokustannukset ovat korkeat suhteessa valtion rahoitukseen, mikä johtuu useista alueen ympäristötekijöistä, kuten väestörakenteen muutoksista sekä muuttotappiosta. Alueen haasteellinen taloustilanne kasvattaa sosiaali- ja terveyspalveluiden tarvetta.

Hyvinvointialueet vastaavat laajoista palveluista, jotka vaativat ammattitaitoista ja riittävää määrää henkilöstöä. Jos henkilöstöä ei ole riittävästi tai osaaminen ei vastaa tarpeita, riskejä syntyy monin tavoin. Näistä yleisinä esimerkkeinä palvelujen saatavuuden ja laadun vaihtelut, henkilöstön työkuormituksen ja työhyvinvoinnin muutokset, taloudelliset vaikutukset ylitöiden tai palvelujen laajempien ostomäärien kautta sekä niiden saavutettavuuden osalta.

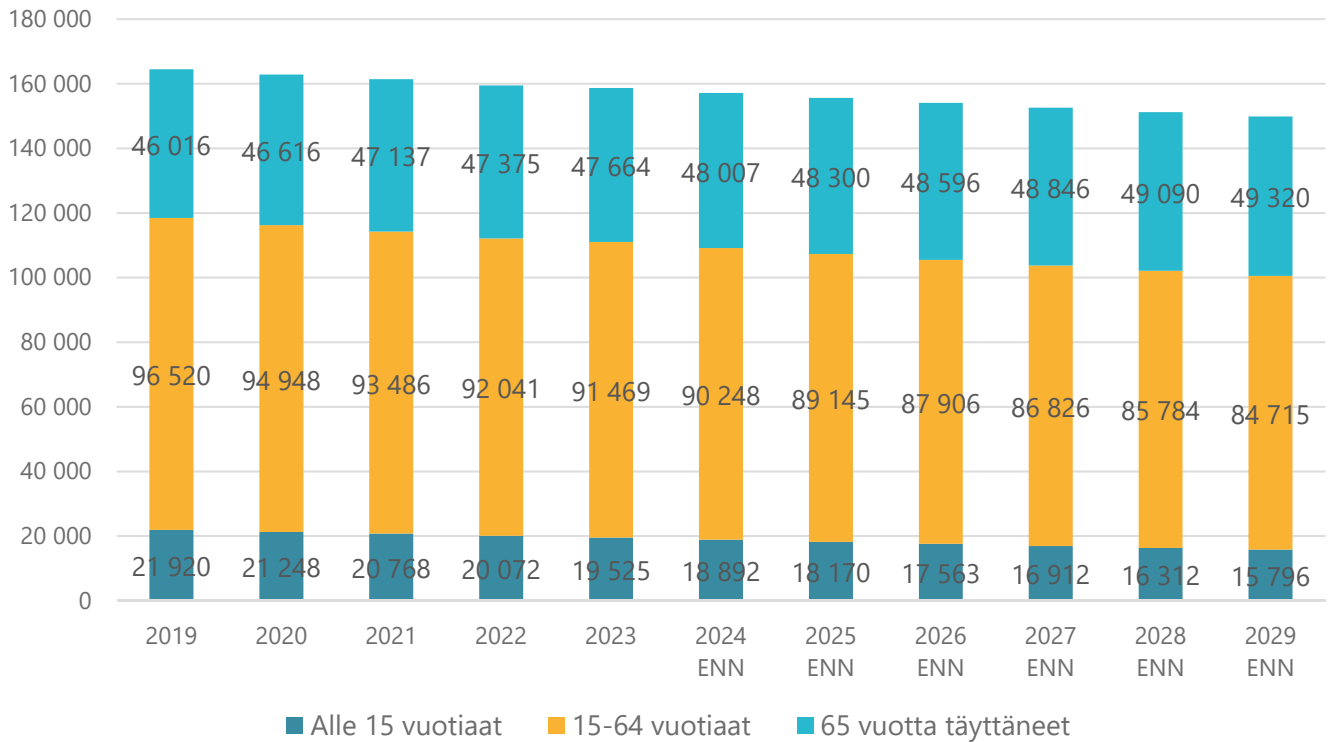
Väestö ja väestömuutokset

Kymenlaaksossa asui vuoden 2023 lopussa 158 658 henkilöä. Kymenlaakson väkiluku on vähentynyt viimeisen viiden vuoden (2019-2023) aikana yhteensä 7 965 asukkaan verran eli keskimäärin 1 593 asukkaalla vuodessa. Tilastokeskuksen tuoreimman väestöennusteen (24.10.2024) mukaan Kymenlaaksossa asuu vuoden 2029 lopussa 149 831 henkilöä eli väkiluvun arvioidaan vähentyvän keskimäärin 1 471 asukkaalla vuosittain vuodesta 2024 vuoteen 2029. Kymmenessä vuodessa vuodesta 2019 vuoteen 2028 väkiluvun arvioidaan vähentyvän 8,1% eli 15 437 asukkaan verran.

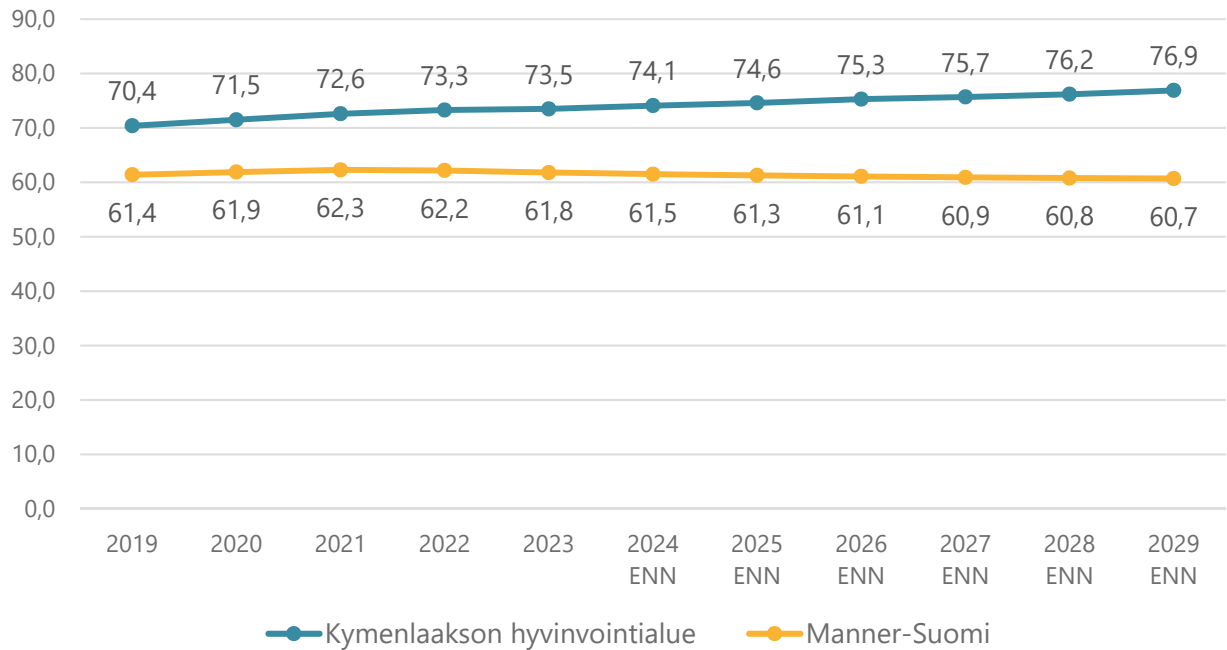
Kuva 1 Kymenlaakson väestötiedot ja väkiluvun muutos ajalta 2019-2029. Väestöennuste on vuodelta 2024. Lähde: Tilastokeskus.

Kymenlaakson väestön keski-ikä vuoden 2023 lopussa oli 48,2 vuotta kun se vastaavasti Manner-Suomessa oli 43,8 vuotta. Kymenlaakson väestörakenteen muutoksen ennustetaan jatkuvan siten, että 65 vuotta täyttäneiden suhteellinen osuus väestöstä kasvaa edelleen ja muiden ikäryhmien suhteellinen osuus pienenee. Kymenlaaksossa 65-vuotta täyttäneiden osuus väestöstä vuonna 2019 oli 28% (46 016 hlöä) kun sen ennustetaan olevan 33% vuonna 2029 (49 320 hlöä). 75 vuotta täyttäneiden osuus Kymenlaaksossa oli vuoden 2023 lopussa 14,7% (23 314 hlöä), joka on kaikista hyvinvointialueista toiseksi korkein osuus. Koko Manner-Suomessa 75 vuotta täyttäneiden osuus oli 11,2%.

Kuva 2 Kymenlaakson väestön osuudet ikäryhmittäin vuosina 2019-2029. Väestöennuste on vuodelta 2024. Lähde: Tilastokeskus.

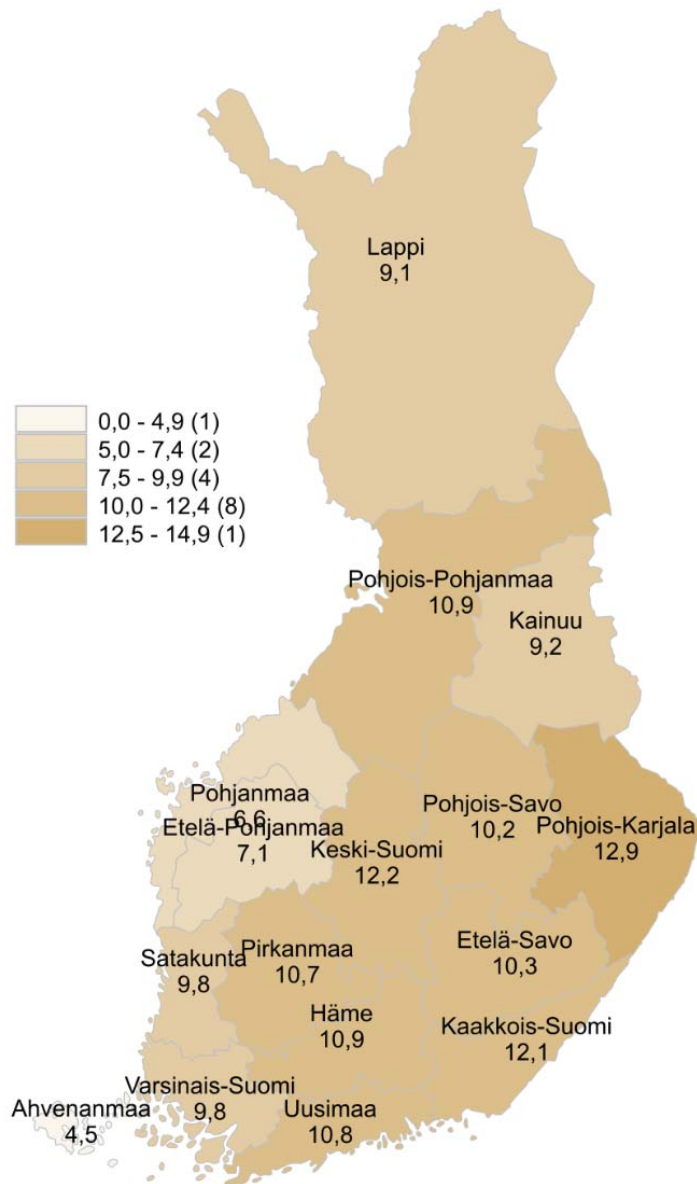
Väestöllinen huoltosuhde kuvaa alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden osuutta suhteessa 15–64-vuotiaaseen väestöön. Se kertoo, montako lasta tai vanhuseläkeläistä on saatava työkäistä kohti. Mitä pienempi väestöllisen huoltosuhteen luku on, sitä parempi on väestöllinen huoltosuhde. Vuonna 2023 Kymenlaakson väestöllinen huoltosuhde oli 73,5 eli alueella oli 73,5 ei-työkäistä jokaista sataa työkäistä kohti. Muihin hyvinvointialueisiin verrattuna Kymenlaaksossa väestöllinen huoltosuhde on viidenneksi heikoin. Väestöennusteen mukaan Kymenlaakson väestöllinen huoltosuhde jatkaa heikentymistään tulevina vuosina.

Kuva 3 Väestöllinen huoltosuhde Kymenlaaksossa ja Manner-Suomessa vuosina 2019-2029. Väestöennuste on vuodelta 2024. Lähde: Tilastokeskus.

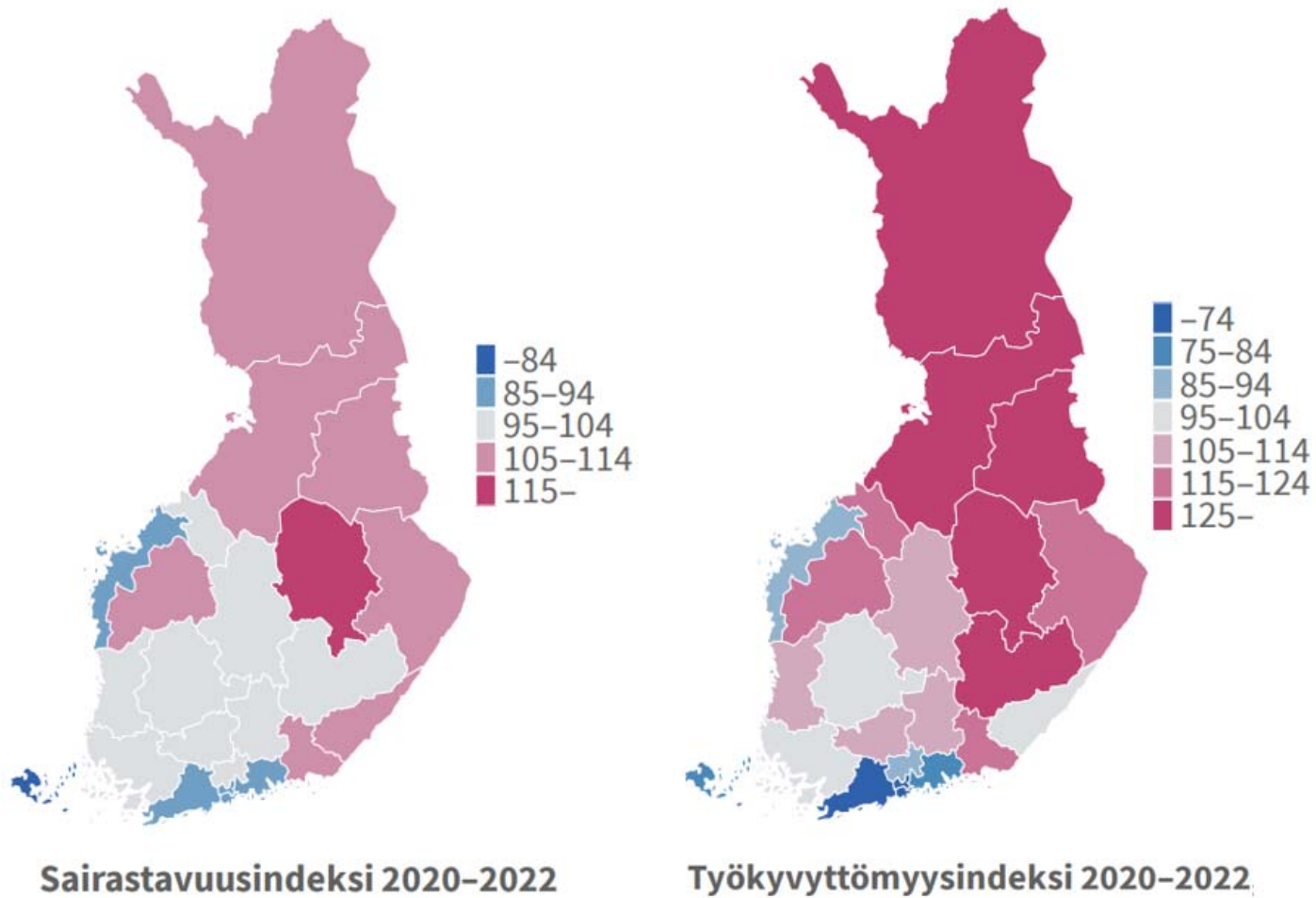
Kymenlaaksossa työttömiä oli syyskuun 2024 lopussa 8 490, mikä on 674 henkilöä (+9 %) enemmän kuin vuosi sitten. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta syyskuun 2024 lopussa oli koko maassa 10,4 %, joka on 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten. Kymenlaaksossa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 12,0 % vastaavana ajankohtana. Kymenlaaksossa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on suuri koko maan tasoisesti tarkastellen.

Kuva 4 Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta syyskuun 2024 lopussa. Kymenlaaksossa osuus oli 12,0%. Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö.

Väestön sairastavuus ja työkyvyttömyys ovat Kymenlaaksossa Suomen keskimääräistä sairastavuutta korkeampia. Sairastavuusindeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa. Indeksissä sisällyttämät sairausryhmät ovat syöpät, sepelvaltimotauti, aivoverisuonitaudit, tuki- ja liikuntaelinten sairaudet, mielenterveyden häiriöt, tapaturmat sekä dementia. Indeksiluvut kuvaavat sairauksien ja työkyvyttömyyden yleisyyttä suhteessa koko maan saman ikäiseen väestöön. Koko maan indeksiluku on 100. Indeksien arvo on sitä suurempi, mitä yleisempää sairastavuus tai työkyvyttömyys alueella on. Vuosien 2020-2022 sairastavuusindeksi oli Kymenlaaksossa 107. Työkyvyttömyysindeksi oli vuosina 2020-2022 Kymenlaaksossa 123 eli selvästi maan keskiarvoa suurempi.

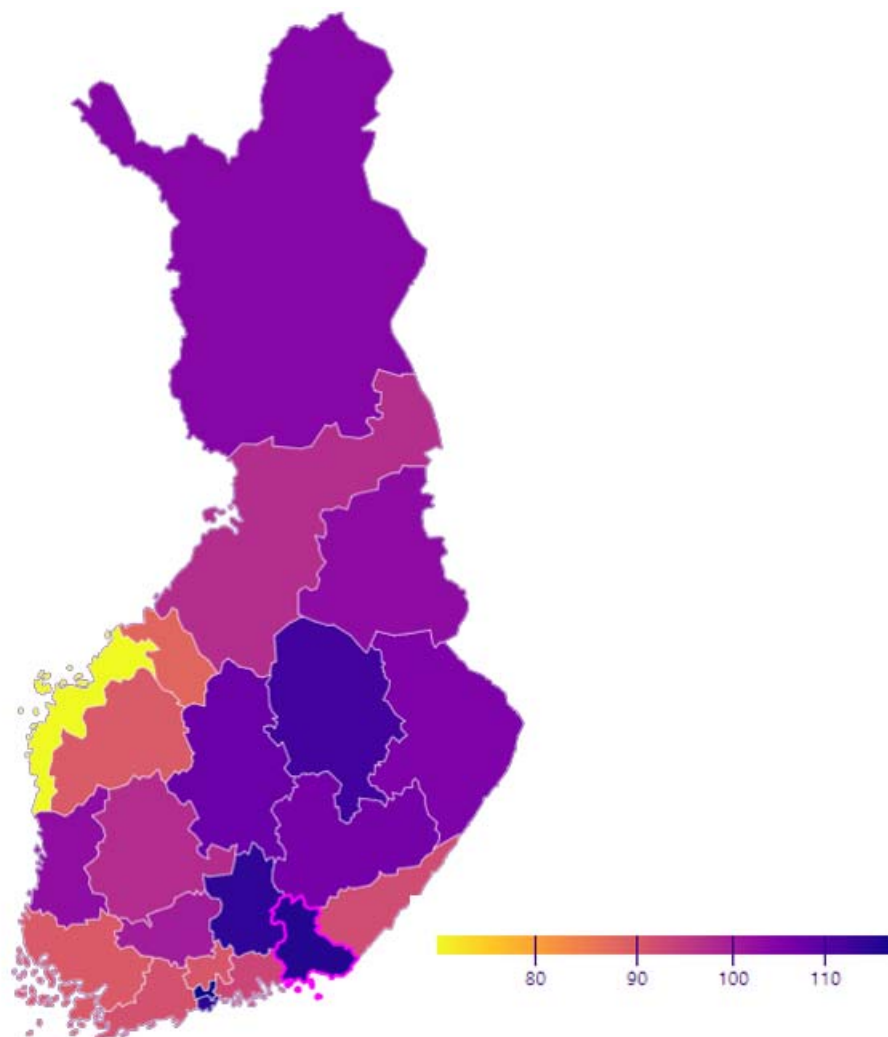
Kuva 5 Hyvinvointialueiden erot sairastavuudessa ja työkyvyttömyydessä vuosina 2020–2022. Kymenlaakson sairastavuusindeksi 107 ja työkyvyttömyysindeksi 123. Lähde: THL kansallinen terveysterveysindeksi 2020–2022.

Sairausryhmittäiset indeksit kuvaavat sairauksien yleisyyttä tarkasteltavassa ikäryhmässä suhteessa koko maan saman ikäisen väestön sairastavuuteen (koko maa = 100). Osaindeksistä korkein Kymenlaaksossa oli tapaturmaindeksi arvolla 128. Ainoastaan Keski-Pohjanmaalla (131) oli korkeampi tapaturmaindeksi kuin Kymenlaaksossa. Myös lähes kaikissa muissa osaindeksissä Kymenlaakson indeksiluvut ovat koko maan tasoon nähden korkeita.

	Kymenlaakso
Ammatillisen kuntoutuksen osaindeksi	90
Keuhkosairausindeksi	92
Mielenterveysindeksi	100
Diabetesindeksi	102
Sepelvaltimotauti-indeksi	104
Syöpäindeksi	105
Sairastavuusindeksi	107
Aivoverisuonitauti-indeksi	111
Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi	111
Muistisairausindeksi	115
Alkoholisairausindeksi	116
Sairauspäiväraha, osaindeksi	117
Työkyvyttömyysindeksi	123
Työkyvyttömyyseläkkeiden osaindeksi	126
Tapaturmaindeksi	128

Taulukko 1 Kansallisen terveysindeksin 2020-2022 indeksiluvut Kymenlaakson osalta. Lähde: THL kansallinen terveysindeksi.

Huono-osaisuutta Suomessa mittaava indeksi vuonna 2021 Kymenlaakson osalta oli 116 eli selvästi maan keskitasoa korkeampi. Indeksi sisältää useita huono-osaisuutta mittaavia muuttujia, kuten esimerkiksi kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuutta, pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyttä, toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden osuutta sekä koulutuksen ulkopuolelle jäämistä.

Kuva 6 Huono-osaisuus Suomessa vuonna 2021. Kymenlaakson indeksi 116. Lähde: THL ja Diak.

Lainsäädännön muutokset

Taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 on odotettavissa useita merkittäviä muutoksia sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä pelastustoimeen koskevaan lainsäädäntöön. Tässä kappaleessa kuvataan valtion vuoden 2025 talousarvion mukaisia kustannusvaikutuksiltaan merkittävimpiä tehtävämuutoksia vuodelle 2025.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen esityksen mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen enimmäismäärät nousevat 1.1.2025 alkaen. Asiakasmaksujen enimmäismäärien korotukset koskevat pääasiassa terveydenhuollon maksuja, mutta osa korotuksista kohdistuu myös sosiaalipalvelujen maksuihin. Pääsääntöisesti perusterveydenhuollon

maksuja korotetaan 22,5 prosentilla ja erikoissairaanhoidon maksuja 45 prosentilla. Asiakasta suojaa jatkossakin asiakasmaksujen enimmäismäärää rajoittava maksukatto, johon ei ole tulossa korotusta. Asiakasmaksujen korotukset pienentävät hyvinvointialueiden rahoitusta 150 milj. eurolla.

Orpon hallituksen esityksen mukaisesti 14 vuorokauden kiirettömään hoitoon pääsyn enimmäisajasta perusterveydenhuollon avosairaanhoidossa luovutaan 23 vuotta täyttäneiden osalta ja hoitoon pääsyn enimmäisajaksi palautetaan aiempi kolme kuukautta. Hoitotakuun pidennys kolmeen kuukauteen perusterveydenhuollossa vähentää hyvinvointialueiden rahoitusta 96,2 milj. eurolla. Lisäksi 1.11.2024 voimaan tulevasta perusterveydenhuollon kiirettömän sairaanhoidon hoitoon pääsyn seitsemän vuorokauden enimmäisajasta luovutaan, joka vähentää osaltaan myös vuoden 2025 hyvinvointialueiden rahoitusta 25 milj. eurolla. Vastaavasti myös perusterveydenhuoltoon kuuluvassa suun terveydenhuollossa luovutaan 23 vuotta täyttäneiden osalta voimassa olevasta neljän kuukauden kiirettömään hoitoon pääsyn enimmäisajasta ja 1.11.2024 voimaan tulevaksi säädetystä kolmen kuukauden enimmäisajasta ja enimmäisajaksi palautetaan aiempi kuusi kuukautta. Myös lääkärien ja hammaslääkäreiden sekä erikoishammaslääkäreiden jatkokäyntien toteutumisen enimmäisaikoja pidennetään. Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025.

lääkäiden ympärivuorokautisen hoidon toimintayksiköissä vähimmäishenkilöstömitoitusta on tarkoitus laskea 0,65 työntekijästä asiakasta kohti 0,6 työntekijään asiakasta kohti 1.1.2025 lähtien. Henkilöstömitoituksen keventäminen vähentää hyvinvointialueiden rahoitusta 45 milj. eurolla.

Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) tulee voimaan 1.1.2025. Laki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista. Uudistuksen tavoitteena on toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa esteitä, jotka rajoittavat vammaisen henkilön yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja osallistumisen toteutumista yhteiskunnassa. Lisäksi tavoitteena on tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut. Vammaispalvelulain uudistus lisää hyvinvointialueiden rahoitusta 24,8 milj. eurolla.

Hallituksen esityksellä lasten ja alle 23-vuotiaiden nuorten terapiatakuuksi turvataan lasten ja nuorten yhdenvertainen pääsy perustasolla lyhytpsykoterapiaan tai muihin vaikuttaviin psykososiaalisiin hoitoihin. Hallituksen esityksen mukaisesti lasten ja alle 23-vuotiaiden nuorten perusterveydenhuoltoon kuuluva lyhytpsykoterapia tai psykologiseen vuorovaiikutukseen perustuva määrämuotoinen ja aikarajoitteinen psykososiaalinen hoito olisi aloitettava 28 vuorokauden kuluessa siitä, kun tarve tällaiselle hoidolle olisi todettu. Ehdotetut lait ovat tulossa voimaan 1.5.2025. Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistaminen lisää hyvinvointialueiden rahoitusta 22,2 milj. eurolla.

1.3. Hyvinvointialueen strategia

Vuosi 2025 on järjestyksessään kolmas ja viimeinen hyvinvointialueen strategiakauden 2023-2025 toimeenpanovuosi. Aluevaltuusto ja -hallitus määrittävät toiminnan strategiset suuntaviivat hyvinvointialuestrategiassa, palvelustrategiassa, palvelutasopäätöksessä sekä talousarviossa ja -suunnitelmassa. Alueen järjestämissuunnitelmassa määritetään tavoitteet, toimintatavat ja periaatteet palveluiden järjestämiseen valtuustokausittain. Järjestämissuunnitelma pohjautuu hyvinvointialuestrategiaan. Palvelulautakunta valmistelee järjestämissuunnitelman valtuustokausittain.

Kymenlaakson hyvinvointialueen strategiset tavoitteet vuosille 2023-2025 ovat:

- Tarpeenmukaiset ja vaikuttavat palvelut kaikille kymenlaaksolaisille
- Talouden tasapaino uudistumisen kautta
- Hyvinvoiva henkilöstö

Strategiavuoden 2025 toimeenpanon tukena jatkuu kesäkuussa 2023 asetettu tuottavuusohjelma. Tuottavuusohjelman tavoitteena on saavuttaa hyvinvointialueella tasapainoinen talous vuoden 2025 loppuun mennessä, joka on tarkoitus toteuttaa ylijäämäisellä 2025 talousarviolla.

Strategiassa määritellyt strategiset mittarit ovat asiakaskokemus, talouden tasapaino ja tuottavuus sekä henkilöstökokemus.

Asiakaskokemus

Kymenlaakson hyvinvointialueen asiakaskokemuksen (NPS eli Net promoter score) tavoite vuoden 2025 lopussa on +70 vaihteluvälin ollessa -100...+100. Mittari kertoo asiakkaiden suosittelemuusluvusta ja tyytyväisyydestä palveluun. THL:n asettamana tavoitteena on, että vuonna 2025 kaikilla hyvinvointialueilla kerätään laajasti tietoa asiakkaiden tyytyväisyydestä sosiaali- ja terveyspalveluihin kansallisesti yhtenevällä tavalla. Kymenlaakson hyvinvointialueen suunnitelmana on laajentaa kyselyjen toteutusta koko organisaation palvelut kattavaksi.

Talouden tasapaino ja tuottavuus

Talouden tasapainon osalta tavoitteena on aluevaltuuston asettaman hyvinvointialueen talousarvion toteutuminen. Talousarviovuoden 2025 aikana parannetaan tuottavuuden raportointia ja seuranta sekä erityisesti tuottavuustoimien toimeenpanoa. Tavoitteena on tuottavuuden raportoinnin ja seurannan prosessin ja raportointitiedon luotettavuuden kehittäminen palvelutoimintaa ja sen johtamista vahvistavaksi.

Henkilöstökokemus

Henkilöstökokemusta mitataan eNPS (employee Net Promoter Score) eli henkilöstön suositelijaindeksillä. Mitä korkeampi mittarin lukema on, sitä useampi henkilöstöstä kertoo suosittellevansa omaa työyksikköään työpaikkana. Tuloksen vaihteluväli on -100...+100. Henkilöstökokemuksen tavoite vuoden 2025 loppuun mennessä on +60.

Strategiasta johdettujen tavoitteiden toteutuminen

Toimialat ovat määritelleet kappaleessa 2. Käyttötalousosa vuodelle 2025 omat hyvinvointialuestrategiasta johdetut tavoitteensa. Tavoitteiden toteutumasta raportoidaan osavuosi-katsauksissa johtoryhmälle, aluehallitukselle ja aluevaltuustolle.

Tulevan strategiakauden 2026-2029 valmistelu

Uusi aluevaltuustokausi alkaa 1.6.2025. Vuosi 2025 jakaantuu nykyisen strategiakauden arviointiin ja tulevan strategiakauden valmisteluun. Nykyisen strategiakauden arviointi perustuu syksyllä 2024 toteutettuun strategiakyselyyn. Sen pohjalta toteutetaan tulevan strategiakauden valmistelu. Strategian uudistamisesta vastaa kesäkuussa aloittava aluevaltuusto.

1.4. Tuottavuusohjelma ja kehittämishankkeet

Tuottavuusohjelma ja sen kehittämisprojektit sekä hyvinvointialueella käynnissä olevat kehittämishankkeet edistävät hyvinvointialueen strategian toteuttamista. Tuottavuusohjelman tavoitteena on aluevaltuuston 20.6.2023 hyväksymän suunnitelman mukaisesti saavuttaa tasapainoinen talous vuoden 2025 loppuun mennessä. Tuottavuusohjelma koostuu neljästä teemakokonaisuudesta, jonka puitteissa kehittämistyötä tehdään. Teemat ovat:

- Henkilöstö
- Ostopalvelut
- Digipalvelut ja asiakasohjaus
- Palveluverkko ja palvelurakenne

Tuottavuusohjelman keskeiset kehittämistoimet ja niiden tavoitteet vuodelle 2025 ovat kuvattuna tarkemmin toimialojen osioissa osana toiminnan kehittämistä kappaleessa 2. Käyttötalousosa. Tuottavuusohjelman etenemistä raportoidaan vuonna 2025 omana raportointikokonaisuutenaan aluehallitukselle ja aluevaltuustolle. Hyvinvointialueen johtoryhmälle raportoidaan tuottavuusohjelman edistymisestä kerran kuukaudessa. Mahdollisia etenemisen esteitä voidaan käsitellä johtoryhmässä viikoittain. Raportoinnista vastaavat toimialat, joissa kehitystyön toimeenpano on käynnissä.

Valtionavustuksella toteuttavien kehittämishankkeiden kautta tuetaan erityisesti digitaalisen sosiaali- ja terveyskeskuksen toimintamallien toimeenpanoa ja asiointialustan käyttöönottoa. ICT-muutosohjelman avulla tuetaan hyvinvointialueen käynnistykseen liittyvää välttämätöntä ICT-muutostyötä. Tarkemmin meneillään olevista hankkeista on kuvaukset liitteessä "Hyvinvointialueen kehittämishankkeet 2025". Liitteeseen on kuvattu hankkeet, joiden rahoituspäätöksestä on ollut tieto vuoden 2024 syyskuussa. Uusia avautuvia rahoitushakua seurataan aktiivisesti ja niihin osallistutaan hyvinvointialueen tarpeiden mukaan.

Hanke	Toteutusaika	Avustusmäärä yht. (€)
Kymenlaakson digitaalinen sote-keskus (RRP)	1.1.2023-31.12.2025	10 011 000
ICT muutoshanke STM	1.7.2021-31.12.2025	4 992 211
Tuottavuusohjelma (vakauttamisraha)	8.3.2023-31.12.2025	10 866 370
YHTEENSÄ		25 869 581

Taulukko 2 Vuonna 2025 käynnissä olevat kehittämishankkeet.

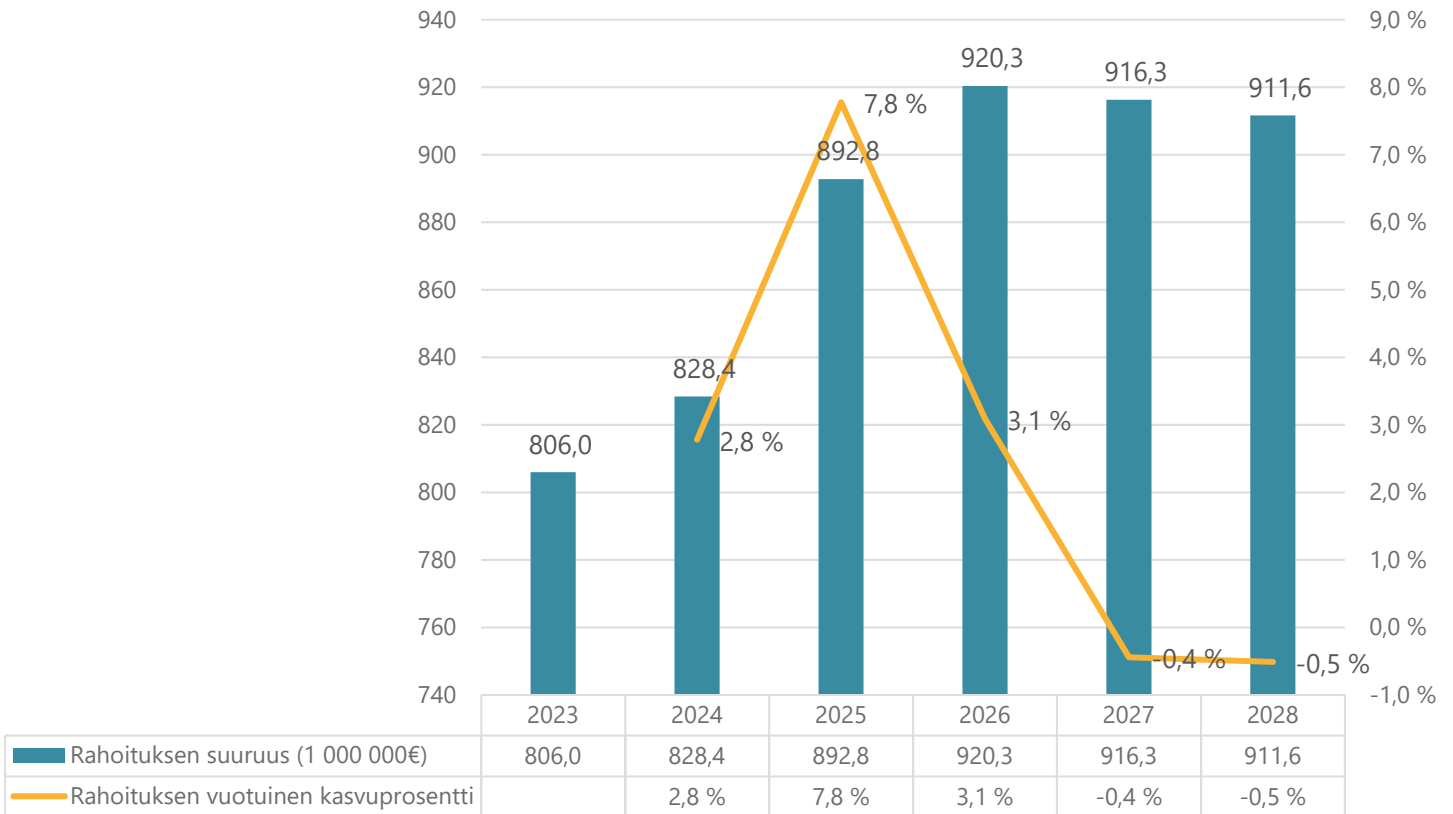
1.5. Talousarvion lähtökohdat

Kymenlaakson hyvinvointialueen talousarvion ja -suunnitelman 2025-2027 valmistelu aloitettiin keväällä 2024. Valtiovarainministeriö julkaisi 29.4.2024 hyvinvointialueiden vuoden 2025 ennakkollisen aluekohtaisen rahoituslaskelman ja rahoituksen painelaskelman vuosille 2025-2028. Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoitus talousarviovuodelle 2025 oli laskelman mukaan 888,6 milj. euroa. Kehysvalmistelu käynnistettiin välittömästi tämän jälkeen. Toimialojen talousarvion henkilöstösuunnittelu käynnistettiin 31.5.2024.

Vuoden 2025 talousarvion valmisteluun osallistettiin hyvinvointialueen toimielinorganisaatio. Aluehallituksen talousseminaarissa 5.6.2024 käsiteltiin hyvinvointialueen taloustilannetta ja alustavaa talousarviokehystä vuodelle 2025. Aluehallitus hyväksyi 25.6.2024 kokouksessaan hallintosäännön 65 § mukaisesti talousarvion laadintaohjeet sekä hyvinvointialueen ja toimialojen suunnittelukehykset. Suunnittelukehyksessä tilikauden tulos talousarviovuonna 2025 oli 104,9 milj. euroa ylijäämäinen. Kehys sisälsi valtion rahoituksen (888,6 milj. euroa) lisäksi lisärahoitusta 107,2 milj. euroa, jolloin taseeseen kertynyt alijäämä kattaisiin vuoden 2025 loppuun mennessä. Suunnittelukehys sisälsi kaikille toimialoille 3,5%:n (yhteensä 36,6 milj. euron) rakenteellisen toimintakulujen säästötavoitteen talouden tasapainottamiseksi.

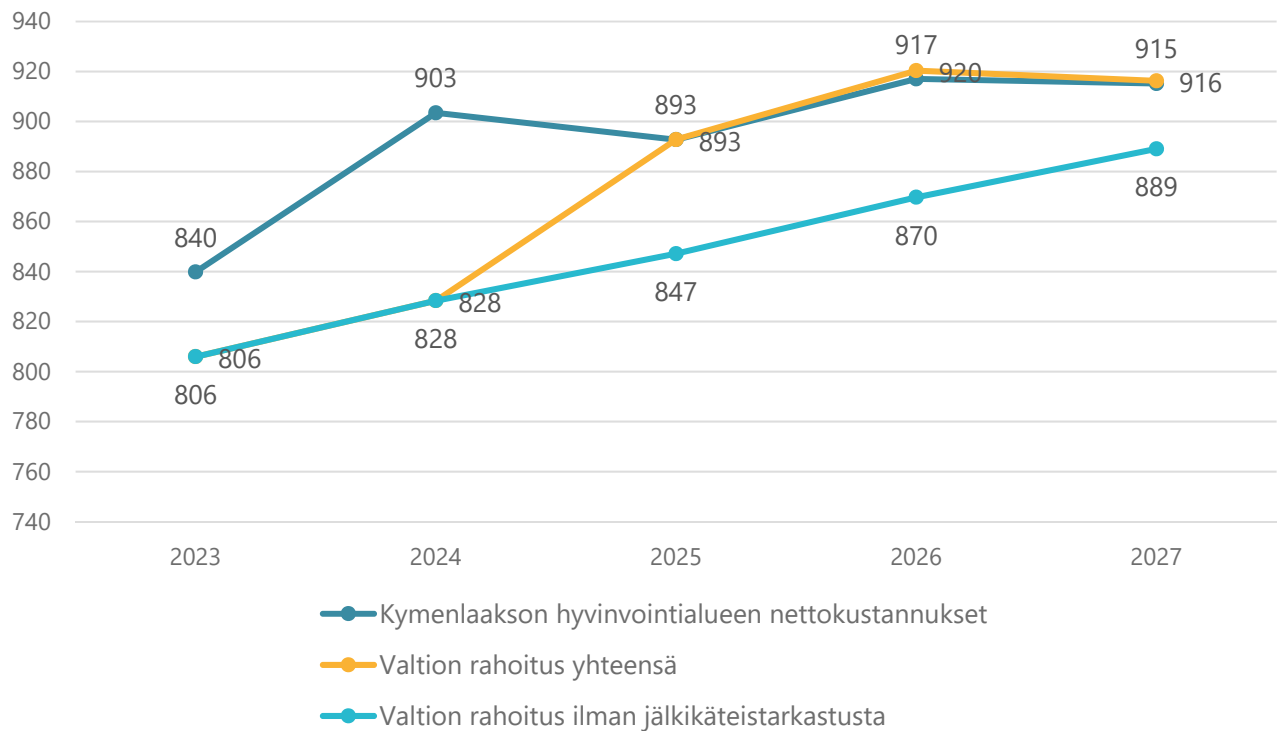
Valtiovarainministeriö julkaisi 23.9.2024 päivitetyn hyvinvointialueiden rahoituslaskelman vuodelle 2025 ja rahoituksen painelaskelman vuosille 2025-2028. Kymenlaakson hyvinvointialueen vuoden 2025 rahoitus kasvoi 4,3 milj. euroa huhtikuun ennakkollisesta rahoituslaskelmasta ollen 892,9 milj. euroa. Valtiovarainministeriö julkaisi lopullisen rahoituslaskelman 22.11.2024. Rahoitus väheni syyskuun rahoituslaskelmasta 0,1 milj. euroa ollen 892,8 milj. euroa. Kymenlaaksossa rahoitus asukasta kohden on 5 627 euroa vuonna 2025, joka on hyvinvointialueista neljänneksi suurin. Koko Manner-Suomessa rahoitus on keskimäärin 4 707 euroa per asukas.

Rahoituksen painelaskelman (23.9.2024) mukaan Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoitus vuonna 2026 on 920,3 milj. euroa ja vuonna 2027 916,3 milj. euroa. Rahoitus olisi kasvussa vuodesta 2025 vuoteen 2026 ainoastaan 27,6 milj. euroa ja vuodesta 2026 vuoteen 2027 pienentyisi 4,1 milj. eurolla.

Kuva 7 Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoitus miljoonina euroina ja rahoituksen vuotuiset kasvuprosentit vuosina 2023-2028 perustuen valtiovarainministeriön 22.11.2024 julkaisemaan rahoituslaskelmaan ja 23.9.2024 julkaisemaan painelaskelmaan.

Vuoden 2025 valtion rahoitukseen on lisätty ensimmäinen rahoituksen jälkikäteistarkistus. Rahoituksen taso tarkistetaan rahoituslain 10 §:n perusteella vastaamaan koko maan tasolla toteutuneita kustannuksia jälkikäteisen kahden vuoden viiveellä. Vuoden 2025 rahoituksessa huomioitava jälkikäteistarkistus määräytyy hyvinvointialueiden yhteenlasketun vuoden 2023 toteutuneiden kustannusten ja myönnetyn rahoituksen välisen erotuksen perusteella, joka korotetaan palvelutarpeella ja hintaindeksillä vuoden 2025 tasolle. Jälkikäteistarkistuksen määrä vuoden 2025 valtion rahoituksessa on Manner-Suomessa yhteensä 1,4 mrd. euroa, josta Kymenlaakson osuus on 46 milj. euroa. Jälkikäteistarkistus on tarkoitettu syntyneen alijäämän kattamiseen, mutta Kymenlaakson hyvinvointialueen osalta jälkikäteistarkistus ei riitä kattamaan vuosien 2023-2024 aikana kertynyttä alijäämää.

Kuva 8 Kymenlaakson hyvinvointialueen nettokustannukset, valtion rahoitus sekä valtion rahoitus ilman jälkikäteistarkastusta vuosina 2023-2027.

Valtion rahoitus vuodelle 2025 on koko maan tasolla 26,2 mrd. euroa. Rahoituksessa on otettu huomioon valtion vuoden 2025 talousarvioesityksen mukaiset toimenpiteet vuodelle 2025. Toimenpiteet pienentävät koko maan tasolla valtion rahoitusta 275,3 milj. euroa. Kymenlaakson laskennallinen osuus on 3,4% eli rahoitus pienenee 9,4 milj. euroa alueen osalta.

Valtion talousarvioesityksen mukaiset toimenpiteet vuodelle 2025	Valtakunnalliset sote-tehtävämuutokset (€)	Kymenlaakson laskennallinen osuus 3,4% (€)
Vammaispalvelulain uudistus	24 800 000	844 066
Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistaminen	22 168 000	754 486
Hoitotakuun toteutus	14 800 000	503 717
Kotoutumislain muutos, täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen kustannusten rahoitusvastuun muutos	4 119 000	140 190
Laki potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista (nettomuutos)	-305 000	-10 381
Mielenterveyslain muuttaminen (tahdosta riippumattomassa psykiatriassa hoidossa)	-310 000	-10 551
Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden kelpoisuusvaatimusten joustavoittaminen henkilöstön saatavuuden helpottamiseksi ja lastensuojelun riittävyyden turvaamiseksi (Lisätoimet 2024)	-2 000 000	-68 070
Ajokorttitarkastusten rajaaminen julkisen palveluvalikoiman ulkopuolelle (Lisätoimet 2024)	-3 200 000	-108 912
Sairaaloiden perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon päivystysten muutokset 1.10.2025 alkaen	-7 200 000	-245 051
Lastensuojelun jälkihuollon ikärajan laskeminen	-12 000 000	-408 419
Pidetään voimassa 1.9.2023 voimaan tuleva 14 vrk hoitotakuu	-25 000 000	-850 873
lääkkäiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen keventäminen (Lisätoimet 2024)	-45 000 000	-1 531 571
Hoitotakuun pidennys 3 kuukauteen perusterveydenhuollossa (Lisätoimet 2024)	-96 200 000	-3 274 159
Asiakasmaksujen korotukset	-150 000 000	-5 105 238
Vuoden 2025 rahoituksessa huomioitavat tehtävämuutokset yhteensä	-275 328 000	-9 370 766

Taulukko 3 Valtion rahoituslaskelmassa (22.11.2024) huomioitavat valtion talousarvioesityksen mukaiset toimenpiteet vuodelle 2025.

Vuosien 2025-2027 valtion rahoituksen taso on tarkistettu valtiovarainministeriön kansantalousosaston syksyn 2024 ennusteen mukaisella hyvinvointialueindeksillä vuosille 2025-2027. Indeksi on vuodelle 2025 3,0%, vuodelle 2026 2,7% ja vuodelle 2027 2,6%.

Vuosi	2025	2026	2027
Yleinen ansiotasoindeksi	3,40 %	3,10 %	3,00 %
Kuluttajahintaindeksi	1,40 %	1,30 %	1,80 %
Hyvinvointialueyönantajan sosiaaliturvamaksujen vuotuinen muutos	5,39 %	4,67 %	2,96 %
Hyvinvointialueindeksi	3,00 %	2,72 %	2,64 %

Taulukko 4 Valtiovarainministeriön kansantalousosaston syksyn 2024 ennusteen mukainen hyvinvointialueindeksi vuosille 2025-2027.

Aluehallitus hyväksyi kokouksessaan 8.10.2024 lopullisen suunnittelukehyksen. Suunnittelukehyksessä tilikauden tulos oli 105,4 milj. euroa ylijäämäinen ja se sisälsi valtion rahoituksen lisäksi lisärahoitusta 105,0 milj. euroa. Ylijäämä talousarviovuonna oli 0,4 milj. euroa ilman lisärahoitusta. Mahdollisesti haettavasta lisärahoituksesta tehdään tarvittaessa erillinen päätös vuoden 2025 aikana, mikäli esimerkiksi rahoituksellinen tilanne vaarantaisi riittävien lakisääteisten palveluiden järjestämisen. Valtion rahoituksen taso, yleinen kustannuskehitys, palvelutarpeen kasvu, talousarviota heikompi tulosennuste vuodelle 2024 ja sote-alan ansiotason kehitys huomioiden tasapainon saavuttaminen vain tuottavuustoimin yhden vuoden kuluessa ei ollut tässä vaiheessa realistista.

Talousarvion valmistelua jatkettiin valtion rahoituksen ja suunnittelukehyksen päivittymisen jälkeen. Toimialojen talousarvioesityksiä esiteltiin aluehallitukselle 14.-16.10.2024. Talousarvioesitystä käsiteltiin aluevaltuuston talousarvioseminaarissa 1.11.2024.

Valtiovarainministeriön julkaistua 22.11.2024 lopullisen rahoituslaskelman vuodelle 2025, tuloslaskelmaa päivitettiin valtion rahoituksen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen osalta siten, että valtion rahoituksen pienennyttyä 0,1 milj. eurolla, vuosikate ja tilikauden tulos heikkenivät vastaavasti 0,1 milj. eurolla. Tilikauden tulos muodostui täten 0,3 milj. euroa ylijäämäiseksi. Tilikauden tulos 105 milj. euron lisärahoituksella tasapainotettuna on 105,3 milj. euroa ylijäämäinen.

Aluevaltuusto hyväksyy talousarvion ja -suunnitelman 2025-2027 sekä investointisuunnitelman 2026-2029 17.12.2024.

1.6. Henkilöstö

Kymenlaakson hyvinvointialueella henkilöstötoimenpiteiden keskiössä on sekä lyhyellä että pitkällä tähtäimellä henkilöstön riittävyyden, työhyvinvoinnin ja osaamisen varmistaminen. Talousarvion 2025 henkilöstösuunnittelun lähtökohtana on oman vakituisen henkilöstön palvelussuhteiden vakaus sekä palvelu- ja tukipalvelutoiminnan kannalta välttämättömän henkilöstöresurssin varmistaminen.

Henkilöstökustannusten kasvua hillitsevät toimenpiteet ja mekanismit on määritelty hyvinvointialueen tuottavuusohjelmassa sekä henkilöstöohjelmassa. Näitä ovat muun muassa sairauspoissaolojen vähentäminen, toimintalähtöiset ja joustavat työehdot, toiminnan, prosessien ja resurssisuunnittelun kehittäminen, osaamisen tukeminen, palvelutoiminnan kannalta tarkoituksenmukaiset ja päivittyvät tehtäväkuvat, ylitöiden ja ostopalveluiden vähentäminen riittävän oman henkilöstöresurssin kautta, esihenkilötyön kehittäminen, koko henkilöstön muutostuki ja muutosjohtaminen sekä osallistava, keskusteleva ja kunnioittava organisaatiokulttuuri.

Kevan eläköitymisennusteen perusteella vuonna 2025 vanhuuseläkkeelle jää noin 170 työntekijää. Työkyvyttömyyseläke on todennäköinen noin 40 työntekijän kohdalla. Osatyökyvyttömyyseläkkeen tukemana tulee työskentelemään arviolta noin 40 henkilöä. Työuran eri vaiheita, henkilöstön yksilöllisiä tilanteita, työhyvinvointia ja -motivaatiota pyritään varmistamaan esimerkiksi erilaisilla työaikajoustoilla ja tehtäväkuvamuutoksilla. Tällä tuetaan myös työurien pidentämistä yhtenä riittävän henkilöstöresurssin varmistamisen keinona.

Vuonna 2025 tarkastelussa tulee edelleen olemaan oman henkilöstön määrän ja ostopalveluina hankittavan työvoiman tarkoituksenmukainen suhde ja taloudelliset vaikutukset. Pyhtään sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuu siirtyy Kymenlaakson hyvinvointialueen omaksi tuotannoksi vuoden 2025 alussa siltä osin kuin hyvinvointialue ei jo tällä hetkellä hoida palveluja, mikä vaikuttaa henkilöstömäärää lisäävästi. Kymenlaakson hyvinvointialueen aluehallituksen päätöksen mukaisesti edistetään myös kansainvälistä rekrytointia.

Työhyvinvoinnin kokonaisvaltaista positiivista kehittymistä tuetaan henkilöstöohjelmassa määritellyin toimenpitein. Tiivistä yhteistyötä Kevan ja työterveyspalveluiden kanssa jatketaan. Sairauspoissaolojen vähentämiseksi ja työkyvyn tukemiseksi jatketaan edelleen myös toimialojen ohjausryhmätyöskentelyä. Lisäksi työyksiköiden ja esihenkilöiden työhyvinvointisuunnitelmien avulla konkretisoidaan työhyvinvoinnin edistämiseksi työyksiköissä tarvittavia toimenpiteitä. Henkilöstön työterveyspalvelut jatkuvat lakisääteistä työterveyshuoltoa laajempina, millä tuetaan työkyvyn positiivista kehittymistä. Tämä nähdään myös taloudellisesti kannattavana panostuksena pitkällä tähtäimellä.

Henkilöstöohjelmamme mukaisesti tavoitteemme on motivoitunut ja osaava henkilöstö, mitä toteutamme varmistamalla, että työntekijöillä on tehtäviin sopivat ja ajan tasalla olevat taidot, kehittämällä systemaattisesti esihenkilötyötä sekä sujuvoittamalla prosesseja.

Tuemme henkilöstöä muutoksessa parantamalla johdon ja esihenkilöiden muutosjohtamisen taitoja ihmislähtöisesti.

Hyvinvointialueen henkilöstömäärä on ollut vuoden 2024 aikana keskimäärin noin 6 780 työntekijää, josta vakituisen henkilöstön osuus on ollut keskimäärin 83 prosenttia. Maksettuina henkilötyövuosina tämä tarkoittaa noin 6 400 henkilötyövuoden kertymää. Henkilöstösuunnittelun 2025 lähtökohtana olevat henkilöstötiedot ammattiryhmittäin on esitetty taulukossa 5. Huomioitavaa kuitenkin on, että kaikkia vuodelle 2024 suunniteltuja rekrytointeja ei ole vielä toteutettu. Henkilöstömuutoksien lähtökohtia on kuvattu talous-suunnitelmassa toimialoittain.

Ammattiryhmä	Henkilöstöresurssi
Eriasteiset sairaanhoitajat	2 224
Muu hoitohenkilöstö	2 074
Sosiaalityö	1 258
Lääkärit	352
Asiantuntija	<300
Hall.- ja toimistohenkilöstö	<300
Esimiehet	<250
Tekninen henkilöstö	<200
Johto	<40
Tutk./hoitoa avustava henkilöstö	<40

Taulukko 5 Vuoden 2025 henkilöstösuunnittelun lähtötilanne ammattiryhmittäin hyvinvointialueen toimialoilla (yli 10 henkilön ammattiryhmät).

Talousarvion yhteydessä toimitetun henkilöstösuunnittelun mukaan vuoden 2025 henkilöstömuutokset tuovat arviolta lisäystä noin 50-80 henkilötyövuotta (0,7-1,2 %), jonka kustannusvaikutus ilman työnantajan sivukuluja on noin 5 milj. euroa. Henkilöstöresurssien lisäys kohdistuu määräisesti eniten suurimpien ammattiryhmien tehtävänimikkeisiin, kuten esimerkiksi sairaanhoitajiin ja sosiaalityöntekijöihin. Henkilöstömuutoksista uusia virkaesityksiä on 16 ja lakkautettavia virkoja on 5.

Toimiala/Tulosalue	Nimike	Perustettava virka	Lakkautettava virka
Terveyden ja sairaanhoidon palvelut		2	3
<i>Perusterveydenhuollon vastaanottopalvelut (sotekeskuspalvelut)</i>	<i>apulaislääkäri</i>		2
<i>Suun terveydenhuolto</i>	<i>ylihammaslääkäri</i>		1
<i>Medisiiniset palvelut</i>	<i>apulaisylifyysikko</i>	1	
<i>Perusterveydenhuollon osastopalvelut</i>	<i>apulaisylilääkäri</i>	1	
Sosiaalipalvelut		12	
<i>Sosiaalihuollon asiakasneuvonta ja yhteiset palvelut</i>	<i>palveluohjaaja</i>	1	
<i>Sosiaalihuollon asiakasneuvonta ja yhteiset palvelut</i>	<i>perhehoidon koordinaattori</i>	1	
<i>Sosiaalihuollon asiakasneuvonta ja yhteiset palvelut</i>	<i>toimintayksikön päällikkö</i>	1	
<i>Lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja perhekeskuspalvelut</i>	<i>sosiaaliohjaaja</i>	2	
<i>Lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja perhekeskuspalvelut</i>	<i>sosiaalityöntekijä</i>	1	
<i>Aikuisten sosiaalipalvelut</i>	<i>sosiaaliohjaaja</i>	1	
<i>Aikuisten sosiaalipalvelut</i>	<i>sosiaalityöntekijä</i>	1	
<i>Vammaispalvelut</i>	<i>sosiaalityöntekijä</i>	2	
<i>Ikäihmistien sosiaalipalvelut</i>	<i>sosiaalityöntekijä</i>	1	
<i>Asumisen palvelut</i>	<i>toimintayksikön päällikkö</i>	1	
Pelastustoimi		1	1
<i>Turvallisuuspalvelut</i>	<i>palomestari</i>		1
<i>Turvallisuuspalvelut</i>	<i>palotarkastaja</i>	1	
Konsernipalvelut		1	
<i>HR-palvelut</i>	<i>työsuojelupäällikkö</i>	1	
	YHTEENSÄ	16	4

Taulukko 6 Vuoden 2025 talousarviovalmistelun yhteydessä perustettaviksi ja lakkautettavaksi esitetyt virat toimialoittain, tulosalueittain ja nimikkeittäin.

Vuoden 2025 talousarviossa on varauduttu henkilöstökustannuksissa (tiedossa oleviin) valtakunnallisiin sopimukseen perustuviin palkankorotuksiin, jotka kohdistuvat huhtikuuhun 2025 päättyvään sopimuskauteen. Näiden kustannusvaikutus vuodelle 2025 on noin 4,1 prosenttia.

Valtakunnallisen sopimusratkaisun myötä nykyisten hyvinvointialueella sovellettavien virka- ja työehtosopimusten (HYVTES, SOTE, LS) sopimuskausi on voimassa 30.4.2025 saakka.

SOTE-sopimuksen palkkahinnoitteluliitteet uudistettiin valtakunnallisiin määräyksiin perustuen 1.2.2024. SOTE-sopimuksen valtakunnallinen palkkausjärjestelmä uudistus on edennyt ensimmäiseen vaiheeseen. Palkkausjärjestelmä uudistus voi aiheuttaa palkkaharmonisoinnin tarvetta, kun se etenee valtakunnallisesti.

Sopimusmääräyksiin perustuen HYVTES:n liite seitsemää eli teknistä alaa koskeva palkkausjärjestelmä on otettu käyttöön 1.6.2024 alkaen. Uuden palkkausjärjestelmän käyttöönotto tulee aiheuttamaan jonkin verran palkkojen yhtenäistämisen tarvetta.

Jatkonäkymänä palkkamutoksiin, sopimuskaudelle oli sopimusmääräyksiin perustuen tulossa järjestelyriä myös lokakuussa 2024 palkkojen yhteensovittamiseen ja palkkausjärjestelmän kehittämiseen liittyen. Lokakuun erien maksuajankohdasta on sovittu valtakunnallisesti toisin, koska palkkausjärjestelmäuudistukset ovat SOTE-sopimuksen ja HYVTES:n kohdalla kesken. Muutokseen liittyen kaikille SOTE-sopimukseen ja HYVTES:n kuuluville palkansaajille maksetaan prosentuaalinen palkanlisä joulukuussa 2024 ja helmikuussa 2025 valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti. Prosentuaalinen palkanlisä on SOTE-sopimuksessa 2,5% viranhaltijan/työntekijän valtakunnallisesti määritetyn ajanjakson kokonaisansioista ja HYVTES:ssä 2,0 % kokonaisansioista. Paikallinen erä muuttuu SOTE-sopimuksen ja HYVTES-sopimuksen osalta 1.2.2025 maksettavaksi. SOTE-sopimuksessa paikallisen erän suuruus on 2,5% ja HYVTES:ssä 2,0 %. Lääkärisopimuksessa paikallinen järjestelyerä ovat suuruudeltaan 2,5 % ja se toteutuu 1.10.2024. Lisäksi 1.2.2025 tulee HYVTES 0,40 % suuruinen keskitetty kehittämisohjelmaerä.

Valtakunnallisesti on sovittu myös paikallisista 1.6.2025 kehittämisohjelmaeristä 0,80% SOTE-sopimukseen ja lääkärisopimukseen sekä 0,40 % HYVTES-sopimukseen. Lisäksi tiedossa ovat myös valtakunnallisesti sovitut 1.6.2025 paikalliset yhteensovittamiserät, mikä SOTE-sopimukseen on 2,00 %, lääkärisopimukseen 2,10 % ja HYVTES 1,00 %.

Henkilöstöetuuksien lajit säilyvät vuonna 2025 samoina kuin vuonna 2024: E-passi, työhyvinvointipäivien tuki ja jouluraha, polkupyöräetuus, lakisääteistä laajemmat työterveyspalvelut, merkkipäivien (50 ja 60 vuotta) ja eläkkeelle jäännin yhteydessä kestitys sekä kunniamerkit. Etuuksien käytön ohjeistuksiin sekä euromääriin tehdään tarkennuksia talouden raamit huomioiden.

1.7. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta, omavalvonta ja riskienhallinta ovat osa johtamista. Hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan aluehallitus ja hyvinvointialuejohtaja vastaavat siitä, että kokonaisvaltainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty. Aluevaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen linjaukset, tavoitteet ja osa-alueet sekä periaatteet niiden toimeenpano-, seuranta- ja arviointimenettelyistä hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa. Aluehallitus hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat sekä valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti. Hyvinvointialueen hallinnon ja talouden valvonta on järjestetty siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Sisäisen valvonnan avulla varmistetaan, että tavoitteet saavutetaan, toiminta on lakien, sääntöjen, ohjeiden ja päätösten mukaista, voimavarat ovat tuloksellisessa käytössä, omaisuus on turvattu sekä johdon saama informaatio on oikeaa, tarkoituksenmukaista ja oikea-aikaista. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä ja varaudutaan muihin ennakoimattomiin riskeihin. Riskienhallinnan järjestämiseen sekä toimeenpanoon liittyy keskeisesti toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä sekä turvallisuudesta huolehtiminen. Vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuksesta kulkee läpi koko hyvinvointialuekonsernin organisaation: ylimmästä johdosta toimialueille, tulosalueille, toimintayksiköihin sekä henkilöstöön.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kiinnittyvät hyvinvointialueen strategian, tuottavuusohjelman ja toimintasuunnitelmien tavoitteisiin, johtamiseen sekä eettisiin periaatteisiin. Keskeistä on myös varmistaa toiminnan jatkuvuus, häiriöttömyys sekä asiakas-, potilas- ja henkilöstöturvallisuus.

Toimiva sisäinen valvonta ja riskienhallinta vahvistavat ja yhdenmukaistavat hyvinvointialueella toteutettavaa hyvää hallintoa ja johtamista sekä varmistavat, että hyvinvointialueelle ja koko hyvinvointialuekonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan, ja toiminta on laadukasta ja tuloksellista. Käytännössä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyvät vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana osana toiminnan ja talouden raportointia.

Sisäisen valvonnan, omavalvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen koskee kaikkia hyvinvointialueen ja sen hyvinvointialuekonserniin kuuluvia toimielimiä ja tilivelvollista johtoa sekä kaikkea toimintaa, josta hyvinvointialue vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden veloitteiden tai sopimusten nojalla. Toiminta käsittää myös osallistumisen hyvinvointialueiden väliseen yhteistoimintaan. Konsernin toiminnan valvontaa toteutetaan yhteistyössä, konserniohjauksen keinoin.

2. Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan toimialoittain toiminnan tavoitteet ja niiden järjestämisen vaatimat tulot ja menot. Kymenlaakson hyvinvointialueen organisaatio koostuu viidestä toimialasta sekä luottamushenkilöorganisaatiosta. Toimialat ovat:

1. Terveyden ja sairaanhoidon palvelut
2. Sosiaalipalvelut
3. Pelastustoimi
4. Konsernipalvelut
5. Strategia- ja integraatiopalvelut

Kuva 9 Kymenlaakson hyvinvointialueen organisaatio

Tässä kappaleessa esitetyt toimialojen käyttötalousudet sisältävät ulkoiset menot ja tulot eivätkä ne sisällä sisäisiä eriä.

Toimialojen toiminnan tavoitteet ja mittarit ovat johdettu valtakunnallisista sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tavoitteista vuosille 2023–2026 sekä Kymenlaakson hyvinvointialueen strategisista tavoitteista vuosille 2023-2025. Toimialan toiminnan tavoitteiden lisäksi toimialalla voi olla operatiivisia toiminnan tavoitteita tulosalue- ja toimintayksikkötasoisesti. Näitä tavoitteita ei esitetä talousarviokirjassa.

2.1. Terveyden ja sairaanhoidon palvelut

Toimialan kuvaus

Terveyden ja sairaanhoidon palveluiden toimiala koostuu perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja kuntoutuksen sekä toimialan yhteisten palvelujen kymmenen tulosalueen kokonaisuudesta. Toimialan palveluita tuotetaan sairaaloissa, terveysasemilla, hammashoitoloissa, kuntoutusyksiköissä, kotiin vietävinä sekä sähköisinä palveluina. Valtaosa palveluista tuotetaan omana toimintana, jota ostopalvelut ja vuokrattu työvoima täydentävät.

Toimiala tuottaa erityistason palveluita lukuun ottamatta valtaosan Kymenlaakson asukkaiden tarvitsemista perustason ja erikoissairaanhoidon terveyspalveluista. Hyvinvointialueen kokonaisuudessa terveyden ja sairaanhoidon palveluiden toimiala tekee kiinteää yhteistyötä erityisesti sosiaalipalvelujen toimialan kanssa erityisesti ikääntyneiden ja paljon palveluja tarvitsevien henkilöiden hoidossa.

Hyvinvointialueiden kiristynyt talous vaikuttaa myös vuoden 2025 toiminnan tavoitteisiin. Erikoissairaanhoidon hoitotakuun ylitykset on kurottava Valviran velvoittavalla määräyksellä pois jo kevään 2025 aikana. Perusterveydenhuollossa ja suun terveydenhuollossa tavoitteena on pitää yllä vuoden 2024 hoitoon pääsyn tilanne. Neuvolatarkastukset, koulu- ja opiskelijoiden terveydenhuolto sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut toteutetaan voimassa olevien säädösten mukaisesti. Näissä tavoitteissa onnistuminen edellyttää toimialan sisäistä toiminnan sujuvuutta, hyvää yhteistyötä etenkin sosiaalipalvelujen kanssa ja onnistumista henkilökunnan rekrytoinnissa.

Kuva 10 Terveyden ja sairaanhoidon palveluiden organisaatio

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset 2025-2027

Toiminnan painopisteenä 2025 on palvelutason ja laadun ylläpito vaativassa taloudellisessa tilanteessa. Vuoden 2024 lopulla valmisteilla on useita terveydenhuollon toimintaan vaikuttavia lakihankkeita, joiden tarkkaa vaikutusta vuodelle 2025 ei vielä ole tiedossa. Näitä ovat esimerkiksi lasten ja nuorten terapiatakuu, sairausvakuutuslain muutos ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskeva lakiuudistus. Asiakasmaksuasetuksen muutoksessa asiakasmaksujen maksimihintoja nostettiin 22,5-45 % ja vastaava summa on poistettu hyvinvointialueiden rahoituksesta täysmääräisesti huomioimatta maksukaton ennallean pysymistä tai luottotappioiden syntymistä.

Vuoden 2025 keskeinen toiminnallinen painopiste on syksyllä 2025 käyttöön tulleen digitaalisen palvelualustan ottaminen osaksi terveydenhuollon päivittäistä toimintaa. Alustan myötä käynnistyy digitaalinen terveyskeskus ja sairausryhmien seurannassa käytettäviä sähköisiä palvelupolkuja.

Pyhtään sosiaali- ja terveystalvet siirtyvät ostopalveluista hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi vuoden 2025 alussa. Terveystalveissa tavoitteena on sujuva toiminnan jatkuminen vuodenvaihteen jälkeen ja Pyhtäällä nykyisin toimivan henkilökunnan siirtyminen hyvinvointialueen palvelukseen. Yksityiskohdat selviävät loppuvuoden aikana, jolloin saatavien tietojen pohjalta voidaan suunnitella muun hyvinvointialueen mukainen toiminta Pyhtäälle. Muutos aiheuttaa terveystalvejen talousarvioon muutoksia. Pyhtään palvelun kustannus siirtyy ostopalveluista oman tuotannon kustannuksiin. Lisäksi Pyhtään sopimuksen perusteella tulleet, pääosin erikoissairaanhoidon maksutuotot hyvinvointialueelle jäävät pois.

Huolimatta perusterveydenhuollon ja suunterveydenhuollon hoitotakuun lainsäädännön höllentymisestä on terveyden ja sairaanhoidon palveluissa päätetty vahvistaa perusterveydenhuoltoa ja pyritään pitämään nykyinen hoitoon pääsy ensi vuonnakin.

Kouvolan yöpäivystyksen jatkuminen vaatii vielä eduskunnan päätöksen. 3.10.2024 jätetyn hallituksen esityksen mukaan Ratamossa voisi jatkua ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys, jossa voidaan hoitaa äkillisiä hätätapauksia entiseen tapaan. Poikkeuslupa entisen kaltaiseen Kouvolan Ratamon päivystykseen on haettu joko toistaiseksi voimassa olevana tai ainakin esitetyn lain voimaantuloon saakka (1.10.2025).

Kaakkois-Suomen lääkärihelikopterin tukikohdan odotetaan valmistuvan vuoden 2025 lopulla. Lääkärihelikopterin tuleva henkilöstö koulutetaan sitä ennen alkavaan toimintaan.

Kymenlaakson keskussairaalan uudistuminen jatkuu vuosina 2025-2029 keskussairaalan vanhojen tilojen vaiheittaisena uudistumisena. Ensimmäisenä otetaan saneeratuista tiloista käyttöön syöpätautien poliklinikan ja dialyysin tilat 2024-2025 vuodenvaihteen molemmin puolin. Saneerauksen myötä merkittävin toiminnan siirtyminen väistötilaan on naistentautien ja synnytysten osaston ja naistentautien poliklinikan siirtyminen dialyysiltä vapautuviin

tiloihin lastensairaalaan. Laajan perhekeskuksen tilat Kouvolaan ja Karhulaan valmistuvat vuoden 2025 aikana, ja niihin keskittyvät lapsiperheiden laajat sosiaali- ja terveystaloudet.

Valtakunnallisten työ- ja virkaehtosopimusten 2025 ratkaisut vaikuttavat merkittävästi terveyden ja sairaanhoidon palveluiden talouteen samoin kuin aluevaltuuston päätös asiakasmaksujen korottamisesta. Työnjakoa kehitetään entisestään niin, että kukin työskentelisi ydinosaamisensa mukaisessa tehtävässä. Toimialaa haastaa myös Valviran velvoite saada hoitojonot purettua 31.3.2025. mennessä.

Laboratoriopalveluiden hankkimista kustannusten hillitsemiseksi sekä toimintavarmuuden kasvattamiseksi muualta kuin HUSista selvitetään loppuvuoden ja ensi vuoden alun aikana. Silmälääkärikilpailutus aloitetaan alkuvuodesta 2025. Eräiden erikoisalojen toiminnan järjestämistä muutoin kuin omana toimintana on selvitettävä huolellisesti, koska niihin liittyy merkittäviä lainsäädännöllisiä sekä toiminnallisia näkökulmia. Ulosmyytävien tuotteiden hinnoittelun tarkistus on meneillään.

Oman henkilöstön rekrytointia ja toiminnan kehittämistä jatketaan sekä tuottavuusohjelman toteuttamista. Kaikissa edellä mainituissa on onnistuttava, jotta talousarviossa pysytään. Tämä on erityisen tärkeää sen vuoksi, että merkittävä osuus toimialan kustannuksista muodostuu muilla hyvinvointialueilla annettavasta hoidosta, mikä on heikosti ennakoitavissa.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Muutettu talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 7/2024	Talousarvio 2025	Talous- suunnitelma 2026	Talous- suunnitelma 2027
Toimintatuotot	45 983	45 376	47 060	40 901	42 013	43 122
Myyntituotot	22 914	22 625	22 992	13 398	13 763	14 126
Maksutuotot	20 321	20 164	21 490	24 915	25 592	26 268
Tuet ja avustukset	2 721	2 578	2 573	2 585	2 656	2 726
Muut toimintatuotot	28	10	5	2	2	2
Toimintakulut	-454 260	-461 158	-473 082	-459 933	-472 443	-475 003
Henkilöstökulut	-186 509	-202 675	-195 593	-208 135	-213 796	-219 441
Palvelujen ostot	-182 708	-174 201	-188 243	-165 649	-170 155	-164 735
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 677	-46 829	-50 881	-48 627	-49 950	-51 268
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-34 367	-37 452	-38 364	-37 521	-38 541	-39 559
TOIMINTAKATE	-408 277	-415 782	-426 022	-419 032	-430 430	-431 881
Rahoitustuotot ja -kulut	-10	0	-2	0	0	0
VUOSIKATE	-408 287	-415 782	-426 024	-419 032	-430 430	-431 881
Poistot ja arvonalentumiset	-31	0	-17	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-408 318	-415 782	-426 041	-419 032	-430 430	-431 881

Taulukko 7 Terveyden ja sairaanhoidon palveluiden tuloslaskelma talousarvio ja -suunnitelmavuosille 2025-2027 tuhansina euroina.

- Terveyden ja sairaanhoidon palveluiden toimintakate talousarviossa 2025 on -419,0 milj. euroa. Toimintakateen alenema tilinpäätösennusteesta 2024 (-426,0 milj. euroa) on 7,0 milj. euroa.
- Toimintatuotot talousarviossa ovat 40,9 milj. euroa, joka poikkeaa tilinpäätösennusteesta -6,2 milj. euroa, johtuen Pyhtään ulkoistuksen myötä saatujen myyntituottojen poistumisesta (-9,6 milj. euroa).
- Asiakasmaksujen korotusten vaikutus toimintatuottoihin on +4,4 milj. euroa.
- Toimintakulut talousarviossa ovat -459,9 milj. euroa, joka poikkeaa tilinpäätösennusteesta -13,1 milj. euroa.
  - Suurimpana toimintakuluja pienentävänä tekijänä Pyhtään terveystalon laskuttama 18 milj. euroa perusterveydenhuollon vastaanottopalveluissa.

- Sopimus pohjaisten korotusten (4,1 %) vaikutus henkilöstökuluissa on 6,8 milj. euroa + henkilösivukulut.
- Pyhtään ulkoistuksen päättymisen myötä perusterveydenhuollon vastaanottopalveluiden ostot vähenevät n. 18,3 milj. euroa ja myyntituottoja jää pois 9,6 milj. euroa, joista suurin osa erikoissairaanhoidossa.
- Puhtaanapitopalveluiden korotus +1,67 milj. euroa (+8 %) ja rakennusvuokrien korotus +4,1 milj. euroa (+17 %) verraten tilinpäätösennusteeseen.

Terveyden ja sairaanhoidon palveluiden toimialalla talousarvion sopeutuksia ja kustannussäästöjä on suunniteltu tehtävän yhteensä 10,7 milj. euroa:

Tulosalue	Säästö (asia)	Säästö (€)	Säästön vaikutukset
Toimiala	Asiakasmaksujen korotukset	4,4 M€	Hoitajakäyntien laskutus, akuuttiyksiköiden hinnoittelun muutos, lääkäripuheluiden laskutuksen lisääminen sekä peruuttamattomien käyntien laskutus
Toimiala	Vuokralääkärit	2,6 M€	Pyritään rekrytoimaan omia lääkäreitä, joiden uskotaan vähentävän ostoja.
Toimiala	Asiakaspalvelujen ostot	1,7 M€	Hoitojonojen lyhentäminen ja onnistuneet lääkärirekrytoinnit
Toimiala	HUS tarvikeostot	0,8 M€	Hoito- ja toimistotarvikkeet sekä vaatteisto
Toimiala	Laboratoriopalvelut	0,5 M€	Toiminnanohjauksella odotettavia kulusäästöjä <-> HUSin toimet
Toimiala	Lääkkeet	0,5 M€	Esim. silmäpistoshoidon kalliin lääkkeen jakaminen
Pth vastaanottopalvelut	Palvelujen ostot	0,2 M€	Forsanten käyttö lopetetaan 11/2024 ja Marevanit määritetään jatkossa ns. manuaalisesti.

Talousarvioon vaikuttavia varsinaisia henkilöstölisäyksiä on suunniteltu vuodelle 2025 yhteensä alle 20 henkilötyövuotta, joista merkittävä osa on Pyhtään terveysasemalle ja muuhun Pyhtään kunnan terveydenhuoltoon (neuvola, koulu, kuntoutus, mielenterveys) kohdistuvaa. Ostopalveluita vähentävää rekrytointia on onnistuttu tekemään jo vuoden 2024 aikana ja/tai sovittu vuodelle 2025 noin 20 lääkärin osalta.

Merkittävimmät ostoihin kohdistuvat toimittajakohtaiset hinnankorotukset vuodelle 2025:

- Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy
  - Puhtaanapitopalvelut +10 % / 1 milj. euroa
  - Muut matkustus- ja kuljetuspalvelut + 13 % / 0,6 milj. euroa
  - Rakennusten ja huoneistojen vuokrat + 4 % / 1 milj. euroa
- HUS kuvantamispalvelut keskimäärin + 1,6 % / 626 tuhatta euroa
  - Nousua ei ole huomioitu talousarviossa 2025 vaan nousu pyritään hillitsemään toiminnanohjauksen avulla. Riskinä kuitenkin HUS:n hintojen nosto vastaavalla summalla.
- Muiden hyvinvointialueiden kustannusnousu ei ole vielä tiedossa, eikä siten huomioitu talousarviossa 2025.
- Asiakaspalvelujen ostoon kohdennettu toimialatason säästö -1,7M€.
- Ulkopuolelta ostettujen palvelujen osalta riskinä hinnan korotusten lisäksi asiakaskunnan tarpeen kehitys.

Palveluverkkopäätökset ja –muutokset tulevat ohjaamaan vuosien 2026-2027 terveyden ja sairaanhoidon palveluiden taloussuunnittelua. Tuottavuusohjelman digitaaliset kehittämistoimet, joista merkittävämpänä laajan sähköisen palvelualustan käyttöönotto terveyden ja sairaanhoidon palveluissa ennustetaan näkyvän kustannusten alenemana vuodesta 2026 alkaen. Myös puheentunnistuksen kilpailutuksen taloudelliset vaikutukset tulevat näky-mään vasta vuosien 2026-2027 aikana. Talousarvion 2025 toimintakatteen toteutuminen sisältää merkittäviä riskejä. Koska palvelutarve alueellamme edelleen kasvaa, talousarvion toteutuminen edellyttää täydellistä onnistumista toiminnassa ja tuottavuuden kehittämisessä.

Toiminnan tavoitteet

Petteri Orpon hallituksen valtion talousarvioesityksen 2025 mukaisesti hoitotakuun lainsäädäntöön on tulossa muutoksia 1.1.2025 alkaen. Terveyden ja sairaanhoidon palveluiden toiminnalliset tavoitteet noudattavat 1.1.2025 voimaan tulevaa lainsäädäntöä. Talousarvion valmistelun hetkellä kaikkien tavoitteiden mittaristo ei ole valmis. Raportointi toteutetaan vuoden 2025 aikana mittauksen valmistuttua.

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Mittari	Tavoitearvo 2025
Tarpeenmukaiset ja vaikuttavat palvelut kaikille kymenlaaksolaisille	Saavutettavat palvelut	Erikoissairaanhoidon yli 6 kk odottaneet / 10 000 asukasta (Sotkanet ind 4771, kumulatiivinen vuositaso tieto)	Yli 6 kk odottaneita 0 / 10 000 asukasta
	Saavutettavat palvelut	Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon kiireettömään hoitoon pääsyn toteutuminen eri ammattiryhmien osalta, % hoitopäskyäynneistä. (THL:n tietokantaraportointi, poikkeikkaustieto 30.4/31.7/31.10/31.12)	>85 % toteutuu 21 vrk kuluessa 100 % toteutuu 90 vrk kuluessa
	Saavutettavat palvelut	Kiireettömään suun terveydenhuollon hoitoon pääsyn toteutuminen, % hoitopäskyäynneistä. (THL:n tietokantaraportointi, poikkeikkaustieto 30.4/31.7/31.10/31.12)	>90 % toteutuu 4 kk kuluessa 100 % toteutuu 6 kk kuluessa
	Saavutettavat palvelut	Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut, yli 90 vrk odottaneet %, psykiatrian erikoisalajat yhteensä (THL:n tietokantaraportointi, poikkeikkaustieto 30.4/31.7/31.10/31.12)	Yli 90 vuorokautta odottaneiden osuus 0 %
	Sujuvat ja yhteentoimivat palvelut	Asiakaskokemus NPS (Kahva –raportointi, tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Vuoden lopussa NPS +70
Talouden tasapaino uudistumisen kautta	Toiminnan arviointi ja kehittäminen	Erikoissairaanhoidon vastaanoton kustannus/vastaanottokäynti (Kahva –raportointi, tuottavuusraportointi: toteutunut € / käynti. Tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Kustannus/suorite ei nouse *)
	Toiminnan arviointi ja kehittäminen	Perusterveydenhuollon vastaanoton kustannus/vastaanottokäynti (Kahva –raportointi, tuottavuusraportointi: toteutunut € / käynti. Tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Kustannus/suorite ei nouse *)
	Toiminnan arviointi ja kehittäminen	Erikoissairaanhoidon hoitopäivän kustannus/hoitopäivä (Kahva –raportointi, tuottavuusraportointi: toteutunut € / hoitopäivä. Tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Kustannus/suorite ei nouse *)
	Toiminnan arviointi ja kehittäminen	Perusterveydenhuollon hoitopäivän kustannus/hoitopäivä (Kahva –raportointi, tuottavuusraportointi: toteutunut € / hoitopäivä. Tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Kustannus/suorite ei nouse *)
Hyvinvoiva henkilöstö	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Henkilöstökokemuskysely (Kahva –raportointi, tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Vuoden loppuun mennessä eNPS +60

Taulukko 8 Terveiden ja sairaanhoidon palveluiden vuoden 2025 toiminnan tavoitteet.

*) Vertailutieto vuodelta 2024 saatavilla tilinpäätöksen 2024 valmistuttua.

2.2. Sosiaalipalvelut

Toimialan kuvaus

Sosiaalipalveluiden toimialan tarkoituksena on edistää ja ylläpitää hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta. Sosiaalipalveluiden toimin vaikutetaan ennen kaikkea väestön sosiaaliseen hyvinvointiin ja turvallisuuteen sekä toimintakykyyn ja osallisuuteen. Kymenlaakson hyvinvointialueella sosiaalipalvelut järjestetään ja toteutetaan seitsemällä tulosalueella: sosiaalihuollon asiakasneuvonta ja yhteiset palvelut, lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja perhekeskuspalvelut, aikuisten sosiaalipalvelut, vammaispalvelut, ikäihmisten sosiaalipalvelut, kotihoito ja kotihoidon tukipalvelut sekä asumisen palvelut.

Sosiaalipalvelut vastaavat Kymenlaaksolaisten monenlaisiin avun- ja tuentarpeisiin ja palvelevat kaikenikäisiä. Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut vastaavat viranomastehtävistä sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta siten kuin lainsäädännössä edellytetään. Sosiaalipalvelujen tarkoituksena on edistää asiakkaiden sosiaalista hyvinvointia ja toimintakykyä sekä ehkäistä, vähentää ja poistaa sosiaalisia ongelmia ja vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Kuva 11 Sosiaalipalveluiden organisaatio

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset 2025-2027

Sosiaalipalvelujen toimialalla jatketaan pitkäjänteisesti palvelujen kehittämistyötä tuottavuustavoitteiden saavuttamiseksi ja perustyön toimintamallien sujuvoittamiseksi. Toiminnan painopisteenä 2025 on palvelutason ja laadun varmistaminen vaativassa taloudellisessa tilanteessa. Vuoden 2024 lopulla on tiedossa useita sosiaalihuollon toimintaan vaikuttavia lakihankkeita, joiden tarkkaa vaikutusta ei ole vuodelle 2025 tiedossa.

Hallitusohjelman sosiaaliturvaan esitetyt uudistukset ja sen myötä tulleet muutokset vaikuttavat heikentävästi ihmisten elämäntilanteisiin ja lisäävät eriarvoisuutta. Tämän myötä sosiaalihuollon palvelutarve kasvaa. Toiminnan painopisteinä on talouden ja toiminnan tasapainon rakentaminen, mikä tuo suuria haasteita palveluiden järjestämiseen ja toteuttamiseen. Tiukan talouden johdosta palveluiden myöntämisperusteita joudutaan arvioimaan kriittisesti. Tämä tulee lisäämään myös henkilöstön eettistä kuormitusta. Työkykyjohtamisen hankkeen käytäntöön juurruttaminen jatkuu, jonka myötä toteutetaan aktiivisen työkyvyn tuen mallia.

Palvelutoiminnassa tullaan edistämään asumisen palveluiden kokonaisuvalvonnassa esitetyjä muutoksia, jotka muun muassa vaikuttavat palvelurakenteen monipuolistamiseen. Sosiaalipalvelujen toimialan rakenteellisilla muutoksilla tuetaan ennalta ehkäisevien ja varhaisen tuen palvelujen sekä kehittämistyön kokonaisvaltaista koordinoitua. Toiminnan kehittämisessä painottuu digipalveluiden ja sähköisen asioinnin laajentaminen ja käytön tehostaminen. Lisäksi palvelutuotantoon tulee vaikuttamaan Pyhtään sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen kokonaisulkoistamisen päätyminen ja palvelutuotannon siirtyminen hyvinvointialueen tuotantovastuulle.

Lakimuutos sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta edellyttää hyvinvointialueen valmistautumista julkisen palveluntuottajan rekisteröintiin ja siihen vaadittavien tietojen luovuttamiseen 1.1.2026 mennessä. Tämän lisäksi voimaantullut lastensuojelulain edellyttämä henkilöstömitoitus haastaa sosiaalityöntekijöiden riittävyyden. Vammaispalvelulain voimaantulo 1.1.2025 tulee edellyttämään toiminnan uudelleen organisointia ja henkilöstöressurssin riittävyyden arviointia.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Muutettu talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 7/2024	Talousarvio 2025	Talous- suunnitelma 2026	Talous- suunnitelma 2027
Toimintatuotot	55 352	55 692	59 357	60 260	61 899	63 534
Myyntituotot	14 890	16 452	17 306	15 831	16 262	16 691
Maksutuotot	30 096	30 952	33 052	35 755	36 727	37 697
Tuet ja avustukset	2 754	447	519	395	406	417
Muut toimintatuotot	7 612	7 841	8 480	8 279	8 505	8 729
Toimintakulut	-381 875	-421 089	-426 239	-423 157	-434 667	-433 641
Henkilöstökulut	-155 288	-173 669	-169 020	-176 632	-181 437	-186 227
Palvelujen ostot	-190 831	-211 827	-220 144	-208 930	-214 612	-207 777
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 614	-3 573	-3 400	-3 665	-3 764	-3 864
Avustukset	-12 526	-12 523	-13 219	-12 957	-13 309	-13 660
Muut toimintakulut	-19 616	-19 497	-20 456	-20 974	-21 545	-22 113
TOIMINTAKATE	-326 523	-365 397	-366 883	-362 897	-372 768	-370 107
Rahoitustuotot ja -kulut	-3	0	-2	0	0	0
VUOSIKATE	-326 526	-365 397	-366 884	-362 897	-372 768	-370 107
Poistot ja arvonalentumiset	-24	0	-14	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-326 550	-365 397	-366 898	-362 897	-372 768	-370 107

Taulukko 9 Sosiaalipalveluiden tuloslaskelma talousarvio ja -suunnitelmavuosille 2025-2027 tuhansina euroina.

- Sosiaalipalveluiden toimintakate talousarviossa 2025 on -362,9 milj. euroa. Toimintakateen alenema tilinpäätösennusteesta 2024 talousarvioon 2025 on 4,0 milj. euroa.
- Tuottavuusvaikutukset:
  - Asumisen ostopalveluihin on tehty tuottavuusohjelman mukaiset vähennykset 2,95 milj. euroa.
    - Tuetun asumisen asiakkaan tuki- ja kuntoutumispolun kehittämisen tuottavuusprojekti, vähennetty 500 000 euroa erityisryhmien asumispalveluiden ostopalveluista.
    - Ikääntyneiden kuntouttavan lyhytaikaishoidon tuottavuusprojekti, vähennetty 2 450 000 euroa ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen ostopalveluista.

- Taloussuunnitelmavuosien aikana valmistuu uusia asumispalveluyksiköitä, jotka korvaavat osin nykyisiä yksiköitä ja lisäävät yhteisöllisen asumisen oman palvelutuotannon määrää Kouvolaan, Kotkaan ja Haminaan (alustavasti 50-60 asuntoa/kohde) vuosien 2026-2028 aikana.
- Asumisen palvelujen osalta tehty selvitys antaa toiminnan toteuttamiseen suunnitelmat seuraaville vuosille. Tämän osalta säästötavoitteita vuoteen 2028 osalta on 9,0 milj. euroa. Suunnitelmassa on toiminnan monipuolistamisen ja kustannussäästöjen näkökulmasta esitetty merkittävimmät toiminnan muutokset.
- Sosiaalipalvelujen tuottavuustoimenpiteet on aloitettu eri tuottavuusohjelman projektien osalta ja käynnistyvät varsinaisesti vuoden 2025 aikana.
- Digitaaliset varhaisen tuen sosiaalipalvelut siirretään vuoden 2025 alussa sosiaalipalvelujen asiakasneuvontaan ja yhteisiin palveluihin, jolloin toiminnan kohdentaminen toteutuu strategian mukaisesti lisäten asiakkaiden palveluihin kohdentuvaa varhaista vaikuttavuutta. Säästötavoite 50 000 euroa.
- Työkykyjohtamisen hankkeen avulla tavoitellaan sairauslomien vähentämistä. Säästötavoite 750 000 euroa.
- Sähköistä asiointia lisätään perhehoidossa; toimeksiantosopimusten sähköinen allekirjoittaminen ja perhehoidon rekisteri käyttöön syksyn aikana. Säästötavoite 30 000 euroa.
- Sähköistä asiointia lisätään ja asiakasasiakirjajärjestelmää sähköistetään koko toimialalla. Säästötavoite 70 000 euroa.
- Hoitajamitoituksen muutos:
  - Vähennys 28 henkilötyövuotta 2,5 milj. euroa.

Sosiaalipalvelujen osalta talousarvio edellyttää merkittävää palvelutason laskua ja lakisääteisten palvelujen vähentämistä ja palvelujen pääsyyn rajaamista. Palvelujen saantia joudutaan rajoittamaan ja myös aikajänne palvelujen pääsyyn pitkittyy merkittävästi. Varmistetaan kuitenkin lakisääteiset palvelut huomioiden perustuslain edellyttämät vaatimukset.

Toiminnan tavoitteet

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Mittari	Tavoitearvo 2025
Tarpeenmukaiset ja vaikuttavat palvelut kaikille kymenlaaksolaisille	Vaikuttavat palvelut	Monialaisen asiakasohjausprosessin mallin kehittäminen	Asiakkuuksien sujuvat prosessit Palvelutarpeenarviointi 3 kk, tavoite 100 %
	Sujuvat ja yhteentoimivat palvelut	Toimialan investointihankkeiden eteneminen	Toimialan investointihankkeet ja tavoitteet edenneet suunnitellusti
	Saavutettavat palvelut	Käsittelyajat lakisääteiset	Toimeentulotuki 7 arkipäivää Lastensuojeluilmoitukset 7 arkipäivää Vammaispalvelujen palvelutarpeenarviointi 3 kuukautta Yli 75 v. palvelutarpeenarviointi 7 arkipäivää
	Saavutettavat palvelut	Ikääntyneiden ympärivuorokautinen palveluasuminen	Odottajien lkm ka/kk 100 henkilöä
	Toimiva ennaltaehkäisy	Kotona asumista tukevia ja vaikuttavia palveluja sekä muunneltavia ja asiakastarpeen mukaan liikkuvia palvelutarpeita kehitetään. Toimiva liikkuva ikäihmisten neuvolapalvelu käytössä.	Liikkuva ikäihmisten neuvolapalvelu on käytössä
Talouden tasapaino uudistumisen kautta	Talouden ja toiminnan tasapaino	Ikääntyneiden asuminen palvelutuotannon tasapaino	Oma tuotanto 46 % Ostopalvelu 54 %
	Uudistuva ja muutoskykyinen	Digiosaamista vahvistetaan esimiehille ja työntekijöille suunniteltujen koulutusten ja ohjaustuntien toteutuminen (%-osuus toteutuneista)	Lähtötaso ja vuoden 2025 tavoitetaso määritellään karitoituksella
	Toiminnan arviointi ja kehittäminen	Käytössä tiedolla johtamista tukeva tilannekuvaraportti	Käytössä johtamisen tueksi toimialan ja tulosaluekohtaiset tilannekuvaraportit
Hyvinvoiva henkilöstö	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Henkilöstön eettisen kuormituksen hallinta ja vähentäminen	Säännöllinen tilanteen seuranta yhteistyössä työkykyhankkeen osana
	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Henkilöstökokemuksekysely (Kahva –raportointi, tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Vuoden loppuun mennessä eNPS +60
	Osallistuva ja kehittyvä työyhteisö	Koulutuksiin osallistuminen	3 pv/hlö

Taulukko 10 Sosiaalipalveluiden vuoden 2025 toiminnan tavoitteet.

2.3. Pelastustoimi

Toimialan kuvaus

Pelastustoimen tuottamien palvelujen tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia sekä niiden seurauksia. Onnettomuuden uhatessa tai tapahtutua ihmiset pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti niin, että ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Pelastustoimialan palveluita tuottaa Kymenlaakson pelastuslaitos, joka vastaa alueen pelastusviranomaiselle säädetyistä tehtävistä sekä tuottaa sovitut terveystoimen vastuulla olevat ensivasteen ja ensihoidon palvelut. Pelastuslaitos varautuu tehtäviensä hoitamiseen kaikissa turvallisuustilanteissa, valmistelee ja suunnittelee pelastusviranomaisen varautumiseen ja väestönsuojeluun liittyvät tehtävät sekä tukee osaltaan maakunnan varautumisen yhteensovittamista.

Kuva 12 Pelastustoimen organisaatio

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset 2025-2027

Pelastustoimen toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025 ovat:

1. Onnettomuuksien määrän on tavoite olla 1 % pienempi kuin edellisenä vuotena
2. Tulipaloissa ei menetetä yhtään ihmishenkeä
3. Ylläpidetään toimintavalmiutta siten, että kiireellisissä pelastustehtävissä ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika toteutuu riskiruudulle asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen mukaisesti vähintään 50 % tehtävissä ja kaikki kiireelliset tehtävät tavoitetaan maakunnassa keskimäärin alle 10 minuutissa.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Muutettu talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 7/2024	Talousarvio 2025	Talous- suunnitelma 2026	Talous- suunnitelma 2027
Toimintatuotot	327	428	481	635	652	669
Myyntituotot	275	306	297	107	110	113
Maksutuotot	0	0	0	260	267	274
Tuet ja avustukset	0	0	0	265	272	279
Muut toimintatuotot	51	122	184	3	3	3
Toimintakulut	-19 566	-20 531	-20 087	-21 637	-22 226	-22 685
Henkilöstökulut	-12 131	-13 065	-12 511	-13 620	-13 991	-14 360
Palvelujen ostot	-1 954	-1 942	-2 089	-2 129	-2 187	-2 117
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 330	-1 117	-1 160	-1 209	-1 242	-1 274
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-4 152	-4 407	-4 327	-4 680	-4 807	-4 934
TOIMINTAKATE	-19 240	-20 103	-19 606	-21 002	-21 574	-22 016
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-19 240	-20 103	-19 606	-21 002	-21 574	-22 016
Poistot ja arvonalentumiset	-1 277	-1 198	-1 203	-1 173	-1 173	-1 173
TILIKAUDEN TULOS	-20 517	-21 301	-20 809	-22 176	-22 747	-23 189

Taulukko 11 Pelastustoimen tuloslaskelma talousarvio ja -suunnitelmavuosille 2025-2027 tuhansina euroina.

Pelastustoimen toimintakate talousarviossa 2025 on -21,0 milj. euroa. Toimintakate kasvaa tilinpäätösennusteesta 2024 vuoden 2025 talousarvioon 1,4 milj. euroa. Toimintakateen muutoksen merkittävimpiä yksittäisiä syitä ovat:

- Vuokrien ja muiden hintojen korotukset noin 0,5 milj. euroa.
- Palkkojen sopimuskorotusten vaikutus noin 0,4 milj. euroa.
- Erikseen korvattavien hankkeiden kuluja noin 0,3 milj. euroa.
- Uusilla asetuksilla Etelä-Suomen yhteistyöalueen (YTA) tilannekuva kootaan viimeistään keväällä 2025 viidelle pelastustoiminnan yhteistyön järjestämisestä vastaavalle pelastuslaitokselle. Valtakunnallisesta tilannekuvasta vastaa Helsingin pelastuslaitos. Muille pelastuslaitoksille on säädetty velvollisuus osallistua valtakunnallisten sekä YTA-alueen tilanne- ja johtokeskusjärjestelyjen kustannusten korvaamiseen. Lisäksi pelastuslaitoksille on säädetty velvollisuus osallistua Helsingin pelastuslaitoksen kustannuksiin vastuusta järjestää erityisvalmius kansainvälisen avun vastaanottamiseen. Kokonaisuuden vaikutus Kymenlaaksolle on noin 0,1 milj. euroa.
- Tuottoja tulee lisää erityisesti hankkeista noin 0,3 milj. euroa.

Pelastustoimen toimialalla talousarvion sopeutuksia ja kustannussäästöjä:

- Toiminnallisella tavoitteella vähentää onnettomuuksia on myös suora talousvaikutus.
- Investointivelkaa ja ylläpitokuluja pienennetään hankkimalla säiliösammutusauto, jolla korvataan yksi sammutusauto ja yksi säiliöauto.
- Ostopalveluja karsimalla

Toiminnan tavoitteet

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Mittari	Tavoitearvo 2025
Tarpeenmukaiset ja vaikuttavat palvelut kaikille kymenlaaksolaisille	Vaikuttavat palvelut	Onnettomuuksien määrä	Vähennetään 1 % pelastustehtäviä/vuosi.
	Saavutettavat palvelut	Pelastustoimen toimintavalmiusaika	Kiireelliset tehtävät keskimäärin alle 10 minuutissa.
	Saavutettavat palvelut	Valvonnan digitaaliset palvelut	Paloturvallisuuden itsearvioon sähköisesti vastaavien osuus kasvaa ja on vähintään 30 %.
	Toimiva ennaltaehkäisy	Valvontasuunnitelma ja turvallisuusviestintäsuunnitelma	Onnettomuuksien ehkäisy toteutuu suunnitelmien mukaisesti.
Talouden tasapaino uudistumisen kautta	Talouden ja toiminnan tasapaino	Investoinnit tukevat palvelutuotannon vaikuttavuutta kustannustehokkaasti	Hyväksytyn investointisuunnitelman toteutumisen
	Uudistuva ja muutoskykyinen	Pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen mukaisten kehittämistoimien seuranta	Pelastuslaitos on käynnistänyt palvelutasopäätöksen mukaiset kehittämistoimet
Hyvinvoiva henkilöstö	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Riittävät henkilöstöressurit	Saadaan rekrytoitua henkilöstöä kaikkiin avoimiin virkoihin
	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Henkilöstökokemuskysely (Kahva –raportointi, tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Vuoden loppuun mennessä eNPS +60
	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Lakisääteiset ja muut koulutukset sekä palvelutasopäätöksen mukaiset suorituskyvyt henkilöstön osalta	Henkilöstön osaaminen vastaa palvelutasopäätöksen mukaista suorituskykyä
	Osallistuva ja kehittyvä työyhteisö	Poissaolotilastot	Sairaspoissaolot vähenevät ja pysyvät alle hyvinvointialueen keskiarvon

Taulukko 12 Pelastustoimen vuoden 2025 toiminnan tavoitteet.

2.4. Konsernipalvelut

Toimialan kuvaus

Konsernipalvelujen toimialan tarkoitus on tuottaa tukipalveluja hyvinvointialueen muille toimialoille lakien ja organisaation sisäisten ohjeiden edellyttämällä tavalla. Konsernipalvelut valmistelee ja panee täytäntöön aluevaltuuston ja –hallituksen päätökset sekä edistää hyvän hallinnon periaatteita.

Vuodelle 2025 on keskeistä järjestettävät aluevaalit ja niiden toteuttamisen varautuminen yhteistyössä muun konsernihallinnon kanssa. Valtuustokauden vaihtuminen edellyttää hyvinvointialueen ensimmäisen valtuustokauden ja sitä valmistelleen väliaikaisen toimielimen ratkaisujen arviointia strategian, johtamisjärjestelmän sekä toimintaa ohjaavien hallinnollisten prosessien, ohjelmien ja ohjeiden toimivuuden kannalta. Arvioinnin pohjalta käynnistyy uuden valtuustokauden keskeisten valintojen valmistelu, joista osa ohjaa vuoden 2026 talousarvion suunnittelua.

Vuodelle 2025 valmistuu Etelä-Suomen yhteistyöalueen (YTA) ensimmäinen sote-järjestämislain edellyttämä sopimus, jonka periaatteiden mukaisesti alueen yhdeksän sopijapuolta toteuttaa keskinäistä yhteistyötä. Sopimuksessa sovitut täytäntöönpanon ja seurannan rakenteet sekä sopimusta täydentävät alasopimukset vaativat hyvinvointialueelta keskitettyä koordinoitua niin palvelujen tarkoituksenmukaisen yhteisen tuottamisen kuin myös edunvalvonnallisesta näkökulmasta.

Konsernipalvelujen tavoitteena on jatkaa vuoden 2023 tilinpäätöksen arviointikertomuksen sekä vuoden 2024 aikana sisäisessä tarkastustoiminnassa havaittujen epäkohtien korjaamista rakenteellisin ja toiminnallisoin kehittämistoimenpide-esityksin. Erityinen huomio kohdistuu konserniohjaukseen sisältäen omistajaohjauksen suhteessa tytäryhtiöön ja sidosyksiköihin sekä hyvinvointialuetasoiseen koordinointiin niissä tukipalveluissa, joissa palvelut kohdentuvat usean eri toimialan vastuualueelle.

Muilta osin konsernipalvelut jatkavat vastuualueensa toimintaprosessien toteuttamista kehittämällä edelleen uusia ratkaisuja, jotka vahvistavat päätöksentekokykyä ja tukevat toimialojen toimintaa hallinnon, talouden, henkilöstön, riskienhallinnan, viestinnän ja palvelujen hankinnan osalta hyvän hallintotavan mukaisesti.

Kuva 13 Konsernipalveluiden organisaatio

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset 2025-2027

1. Tuomme käytäntöön hyvän hallinnon mukaiset saumattomat ja yhteiset prosessit.

Hallintoon liittyvät sopimushallinnan, tiedonhallinnan sekä päätöksenteon prosessien kehittäminen jatkuu yhdessä johtosäätöjen, konserni- sekä omistajaohjauksen ja päätöksentekojärjestelmän selkiyttämisen kanssa. Talouden prosessien kehittämisen kautta ohjataan ja tuetaan toimialoja sekä konserniyhtiötä taloustietoiseen toimintaan sekä vastaan näiden prosessien toteuttamisesta osittain ulkoistettuna palveluna.

Jatketaan uudistuneen lainsäädännön edellyttämän omavalvontaohjelman toimeenpanoa ja kehitetään ohjelmatavoitteiden toteutumista kuvaavaa seurantaraportointia sekä autetaan tavoitteellista organisaation omavalvontasuunnitelmatyötä. Varmistetaan organisaation laajuista toimintavalmiutta ja toiminnan jatkuvuutta kokonaisturvallisuuden toimintaperiaattein.

Varmistetaan päättyvän viestintäohjelman mukaisten kehittämistoimien toteutuminen samoin kuin edistetään päivittäisviestinnässä ohjelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista erityisesti digitaalisten palvelujen monialaisen viestinnän tueksi.

2. Tarjoamme tiedolla johtamisen ja päätöksenteon tueksi luotettavaa ja ajantasaista informaatiota taloudesta, henkilöstöstä sekä toimintaympäristön muutoksista.

Taloudesta tuotetaan ajantasaista ja luotettavaa sekä toiminnalliseen tietoon linkittyvää talouden toteuma- ja ennustetietoa oman organisaation, päättäjien ja ministeriöiden käyttöön. Kehitetään kustannuslaskennan ja hinnoittelun, ennusteiden ja analyysien välineitä ja sisältöä tiedolla johtamista paremmin tukevaksi. Hallinnossa parannetaan tiedonkulun ajantasaisuutta ja mahdollistetaan tiedon eheyttä ja käsittelyä muun muassa sähköisen arkiston käyttöönnoton valmistelulla ja kirjaamotoiminnan tehostamisella robotiikan avulla. Henkilöstöhallinnossa toteutetaan hyvinvointialuetasoisia kokonaisjärjestelmäuudistuksia, joiden tarkoituksena on turvata palkanmaksun ja työajanseurannan toteutuminen laki- ja sopimusmääräysten mukaisina myös jatkossa. Riskienhallintaan liittyy kansallisen asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian tavoitteiden sisältyminen asiakas- ja potilasturvallisuutta edistävään toimintaan ja tuetaan itsearviointityöstä vastaavien työryhmien työtä.

3. Ohjaamme osto- ja hankintapolitiikan vaikuttavaa ja tarpeenmukaista toteuttamista.

Ostojen ja hankintojen käsittelyprosesseja ja hyvinvointialueen rahoitusvastuiden hallintaa parannetaan. Lisäksi kehitetään hankittavien palveluiden suunnittelua ja tuotannon järjestämisen analysointia sekä selkeytetään hankinnan ja ostamisen prosesseja. Vuonna 2025 painotetaan etenkin hankintojen ja ostojen lain- ja tarkoituksenmukaisuutta sekä hankintojen vaikuttavuuden arviointia. Osana tuottavuusohjelmaa kehitetään edelleen tuotantotapa-analyysityökalua. Tavoitteena on analyysin käyttöönotto kaikissa vuoden 2025 strategisissa hankinnoissa. Organisaation hankintaosaamista ja kustannustietoisuutta lisätään.

4. Toimintamme kehittää työnantajakuva ja vahvistaa henkilöstön pitovoimaa.

Jatketaan edelleen tuottavuusohjelman henkilöstöteeman edistämistä henkilöstön hyvinvoinnin sekä pito- ja vetovoiman varmistamiseksi. Työhyvinvoinnin tukemiseen ja työnantajamielikuvatyöhön panostetaan muun muassa viestinnällisin keinoin sekä edistetään kansainvälistä rekrytointia. Valtakunnallisestikin merkittävät palkkausjärjestelmäuudistukset edellyttävät palkkaus- ja palvelussuhdetoiminnan toimivuuden turvaamista.

Lisäksi vuoden 2025 aikana selvitetään henkilöstö- ja luottamushenkilöorganisaatioiden rakenteelliset ja toiminnalliset edellytykset, tehdään tarvittavat päätökset selvityksen perusteella.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Muutettu talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 7/2024	Talousarvio 2025	Talous- suunnitelma 2026	Talous- suunnitelma 2027
Toimintatuotot	2 325	1 727	1 310	2 140	2 198	2 256
Myyntituotot	7	5	74	178	183	187
Maksutuotot	-9	150	213	230	236	243
Tuet ja avustukset	1 685	1 500	880	1 600	1 644	1 687
Muut toimintatuotot	643	72	144	132	136	139
Toimintakulut	-24 044	-25 972	-24 793	-25 092	-25 774	-25 684
Henkilöstökulut	-7 707	-9 817	-9 262	-10 074	-10 348	-10 621
Palvelujen ostot	-13 950	-14 034	-12 929	-12 874	-13 225	-12 803
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-110	-66	-103	-74	-76	-78
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-2 278	-2 055	-2 499	-2 070	-2 126	-2 182
TOIMINTAKATE	-21 719	-24 245	-23 484	-22 952	-23 576	-23 428
Rahoitustuotot ja -kulut	6 643	3 916	5 090	3 254	2 500	2 000
VUOSIKATE	-15 076	-20 329	-18 394	-19 698	-21 076	-21 428
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-15 076	-20 329	-18 394	-19 698	-21 076	-21 428

Taulukko 13 Konsernipalveluiden tuloslaskelma talousarvio ja -suunnitelmavuosille 2025-2027 tuhansina euroina.

Konsernipalveluiden toimintakate talousarviossa 2025 on -23,0 milj. euroa. Toimintakate pienenee tilinpäätösennusteesta 2024 vuoden 2025 talousarvioon 0,5 milj. euroa.

Toimintakatteen muutoksen merkittävimpiä yksittäisiä syitä ovat:

- Toimintatuotoissa kasvua on odotettavissa KELAn maksamaan korvaukseen työterveyshuollon järjestämisestä aiheutuneisiin kustannuksiin. Lisäksi vuoden 2025 alusta alkaen Konsernipalvelut laskuttavat tytäryhtiötä heille tarjottavista asiantuntijapalveluista.
- Toimintakuluissa
  - Henkilöstökustannuksissa:
    - Sopimusperusteisten korotusten (4,1 %) vaikutus henkilöstökuluissa on 0,3 milj. euroa + henkilösivukulut.
    - Lakisääteisten tai ostopalveluja vähentävien henkilöstöresurssin lisäykset kasvattavat kuluja 0,5 milj. eurolla.
  - Palvelujen ostoissa:
    - Palvelujen ostot kokonaisuudessaan tulevat hieman vähemmän verrattuna vuoden 2024 tilinpäätösennusteeseen. Säästöjä saadaan aikaan kotiuttamalla ostopalveluja omaksi toiminnaksi. Toimialalle kuitenkin kohdistuu lakisääteisiä ja koko konsernia koskevia maksuja mitkä osaltaan pienentävät kokonaissäästöä.
    - Kaikkien palvelusopimusten hintamuutokset eivät vielä ole tiedossa. Joidenkin toimittajien kanssa on saatu neuvoteltua hinnan alennuksista, mutta esimerkiksi vakuutusmaksuihin on tulossa kustannusnousua.

Konsernipalveluiden tilinpäätösennusteen 7/2024 mukainen toimintakate on -23,5 milj. euroa, mikä on 0,8 milj. euroa parempi kuin vuoden 2024 talousarvio. Vuoden 2025 talousarvioon on viety sopeutustoimia palvelujen ostoihin ja henkilöstökuluihin. Toimialan talousarviossa sopeutuksia ja kustannussäästöjä on yhteensä 2,1 milj. euroa ja ne kohdistuvat seuraaviin toimintoihin ja kululajeihin:

- Painotuotteet ja asiantuntijapalvelut
- Valmiuden ja viranomaisyhteistyön hankkeet
- Ostojen leikkaukset
- Prosessien parantamiset
- Vakuutusten riskiperusteisuuden arviointi
- Henkilöstöetuudet
- Rekrytoinnit ja määräaikaishuutokset

Pääosa konsernipalvelujen toiminnallisten muutosten kustannusvaikutuksista liittyvät ostopalvelujen vähentämiseen ja niiden toimintojen siirtoon omaksi toiminnaksi paremman hallittavuuden ja ydintoimintojen turvaamisen näkökulmasta. Tämä muutos aiheuttaa kasvua henkilöstömäärään ja näkyy henkilöstökustannuksien nousuna, mutta toisaalta palvelujen ostojen vähentymisenä, vaikka sopimusten hinnankorotukset osin leikkaavat säästöpotentiaalia. Konsernipalvelut on arvioinut tytäryhtiölle tarjottavia asiantuntijapalveluja ja niiden keskinäistä kohdistamista organisaatioiden välillä.

Toiminnan tavoitteet

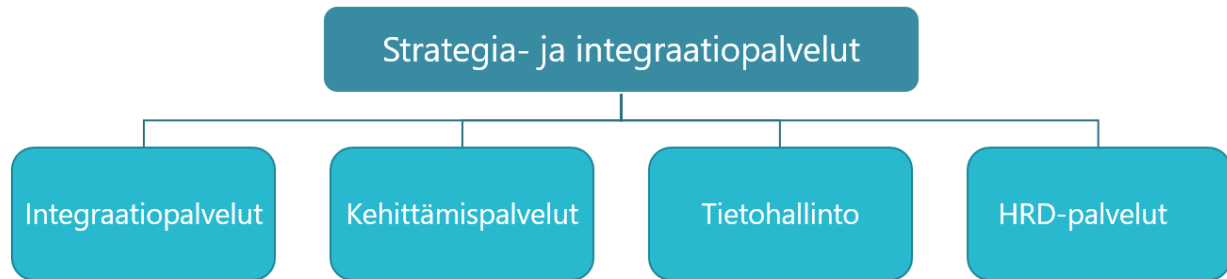
Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Mittari	Tavoitearvo 2025
Tarpeenmukaiset ja vaikuttavat palvelut kaikille kymenlaaksolaisille	Vaikuttavat palvelut	Muutoksenhaun kautta muuttuneet päätökset	0
	Sujuvat ja yhteentoimivat palvelut	Ohje- ja sääntökirjaston tila: Konsernilla on käytössään ajantasaiset ohjeet ja toimintamallit on määritelty	Toteutuu
	Saavutettavat palvelut	Poikkeamat säädetyistä määräajoista	0
Talouden tasapaino uudistumisen kautta	Talouden ja toiminnan tasapaino	Talouden vuosikellon mukainen kattava raportointi	Toteutuu
	Uudistuva ja muutoskykyinen	Toteutuneet määritellyt kehittämistoimenpiteet	100 %
Hyvinvoiva henkilöstö	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Henkilöstökokemuskysely (Kahva –raportointi, tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Vuoden loppuun mennessä eNPS +60
	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Sairauspoissaolo pv/hlö	<4,5
	Osallistuva ja kehittyvä työyhteisö	Koulutuspäivät/henkilö	>3

Taulukko 14 Konsernipalveluiden vuoden 2025 toiminnan tavoitteet.

2.5. Strategia- ja integraatiopalvelut

Toimialan kuvaus

Strategia- ja integraatiopalvelut mahdollistavat palvelutuotannon uudistamisen ja kehittämisen sekä vahvistavat asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamista. Toimialaan kuuluvat integraatiopalvelut, kehittämisspalvelut, tietohallintopalvelut ja HRD-palvelut. Toimiala vastaa organisaation strategiaprosessista.

Kuva 14 Strategia- ja integraatiopalveluiden organisaatio

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset 2025-2027

Vuoden 2025 aikana strategia- ja integraatiopalvelut tukevat toimialoja palvelujen yhteensovittamisessa ja muutosten toimeenpanossa.

Integraatiopalveluissa uudistuva asiakaspalautejärjestelmä mahdollistaa asiakaskokemuskyselyjen laajentamisen kattamaan suurinta osaa hyvinvointialueen palveluja. Asiakaslähtöisyyttä edistetään asiakkuuksien johtamisella ja palvelupolkujen julkaisemisella. Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2026-2030 valmistelutyö käynnistetään. HYTE-työssä painotetaan HYTE-kerroinrahoitukseen liittyviä toimenpiteitä. Psykologipalveluissa vuokratyövoiman tarvetta arvioidaan kriittisesti. Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä (TYM-laki) astuu voimaan 1.1.2025, mikä velvoittaa hyvinvointialuetta tarjoamaan sosiaali- ja terveyspalveluja nykyistä nopeammin ja suuremmalle joukolle työttömiä työnhakijoita. TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle ja Kymenlaaksoon syntyy kaksi työllisyysaluetta, mikä voi lisätä hallinnollista työtä. Sosiaalialan osaamiskeskus Oy:n (Socom) toiminta päättyy asetusmuutoksessa esitettyyn siirtymäaikaan kesäkuun 2025 loppuun mennessä. Aluehallituksen päätöksen mukaisesti (10.9.2024 §184) valmistellaan sosiaali- ja potilasasiavastavatoiminnan siirtämistä Socomilta hyvinvointialueelle 1.1.2025 alkaen.

Digitalisaation painopisteinä on digitaalisen sotekeskuksen toiminnan tuki varmistamalla digitaalustan käyttöönotto ja painottamalla digitaalista lähi- ja itseasiointia. Rutiininomaisia prosesseja automatisoidaan hyödyntäen eri digiteknologioita, kuten tekoälyä (AI) ja ohjelmistorobotiikkaa. Lisäksi organisaatiota tuetaan puheentunnistusratkaisun hankinnassa ja

käyttöön otossa. Kehittämistyön avulla asiakkaille rakentuu aidosti uusia kanavia sote-palveluihin.

Kehittämishankkeiden osalta vuosi 2025 on toimeenpanon ja juurruttamisen vuosi. Laajoilla valtionavustushankkeilla on käynnissä viimeinen toimintavuosi. Hanketoiminnassa tullaan vuoden aikana aktiivisesti hakemaan uutta ulkopuolista rahoitusta kehittämistyölle. Tuottavuusohjelman kehittämishankkeet tukevat palvelutoiminnan muutostyötä kohti tasapainoisempaa taloutta ja kustannusten hillintää. Ensimmäisten palveluverkkomuutosten odotetaan realisoituvan vuonna 2025. Laatusuunnitelmassa edetään auditointisuunnitelman mukaan. Laadunhallintaprosessi sisältää toiminnan johtamista, suunnittelua, arviointia ja korjaavia toimenpiteitä laadun parantamiseksi, jotta asetetut laatuavoitteet saavutetaan.

Tietojohdamisen keskeiset painopisteet ovat tietolähtöisen kulttuurin luominen, käyttäjien kyvykkyyksien nostaminen ja yhteinen tiedonhallinta. Toimintayksikkö tukee ja kehittää organisaatiota kohti modernia tiedolla johtamista. Lisäksi se tarjoaa työkalut ja osaamisen, joiden avulla jokainen voi hyödyntää tietoa sekä kehittää omia raportteja. Tietojohdaminen myös rakentaa järjestelmät, jotka kokoavat tiedot ja dokumentit yhteen paikkaan.

Tietohallintopalveluiden tavoitteet ovat:

- 1) Digitaalisen toimintaympäristön tulee antaa 100 %:n luotettava ja hoito-hoivatyötä sujuvoittava käyttökokemus
- 2) Tietohallintopalveluiden ja palvelutuotannon tulee opetella yhdessä tuottamaan kvantitatiivinen arvio uuden ICT-järjestelmän hyödyistä. Lisäksi kirjataan arvio vaikuttavuudesta ja niitä seurataan vähintään vuosittain.
- 3) Vuonna 2027 data, digitalisaatio, automaatio, robotit ja tekoäly lisäävät mitattavasti tuottavuutta ja hyvinvointialueella on tiekartta uusien teknologioiden edelleen lisäämiseksi.

Palvelutuotannon uudistaminen edellyttää digikyvykkyyden edistämistä ja prosessien sujuvoittamista, muutoskyvykkyyden ja -johtamisen tukemista sekä esihenkilötyön kehittämistä. Tätä HRD-palvelut toteuttavat systemaattisesti digikoulutussuunnitelman mukaisesti varmistamalla, että jokaisella työntekijällä on tehtävään sopivat ja ajan tasalla olevat digitaidot. Digimentoriverkosto toimii koordinoitusti ja digimentorit tukevat henkilöstöä digiasioissa omassa työyksikössä. HRD-palvelut vahvistaa prosessien kehittämistä lean-menetelmin ja tukee päivittäisjohtamista sekä varmistaa muutoksessa tuen henkilöstölle parantamalla johdon ja esihenkilöiden muutosvalmiutta ja muutosjohtamisen taitoja.

Järjestöjen kumppanuusavustukset pysyvät entisellä tasolla.

Vähennetään konsulttipalveluiden käyttöä nykyisestä tasosta 50 000€.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Muutettu talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 7/2024	Talousarvio 2025	Talous- suunnitelma 2026	Talous- suunnitelma 2027
Toimintatuotot	10 220	12 292	10 115	16 558	17 009	17 458
Myyntituotot	526	340	460	1 299	1 335	1 370
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	9 408	11 752	9 513	15 159	15 571	15 982
Muut toimintatuotot	286	200	141	100	103	105
Toimintakulut	-73 484	-79 154	-76 478	-82 116	-84 350	-83 841
Henkilöstökulut	-26 358	-31 329	-29 202	-31 531	-32 389	-33 244
Palvelujen ostot	-42 350	-43 453	-42 516	-45 669	-46 963	-45 467
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 004	-688	-749	-763	-784	-804
Avustukset	-800	-946	-957	-952	-926	-951
Muut toimintakulut	-2 972	-2 739	-3 054	-3 202	-3 289	-3 376
TOIMINTAKATE	-63 264	-66 862	-66 363	-65 558	-67 341	-66 383
Rahoitustuotot ja -kulut	-3	0	-1	0	0	0
VUOSIKATE	-63 267	-66 862	-66 364	-65 558	-67 341	-66 383
Poistot ja arvonalentumiset	-2 412	-2 520	-2 684	-1 796	-1 796	-1 796
TILIKAUDEN TULOS	-65 679	-69 382	-69 049	-67 354	-69 137	-68 179

Taulukko 15 Strategia- ja integraatiopalveluiden tuloslaskelma talousarvio ja -suunnitelmavuosille 2025-2027 tuhansina euroina.

Strategia- ja integraatiopalveluiden toimintakate talousarviossa 2025 on -65,6 milj. euroa. Toimintakate pienenee tilinpäätösennusteesta 2024 vuoden 2025 talousarvioon 0,8 milj. euroa. Toimintakatteen muutoksen merkittävimpiä yksittäisiä syitä ovat:

- Tuet ja avustukset tiliryhmän tuotot ovat 5,6 milj. euroa suuremmat hankerahoituksen kasvun myötä.
- Myyntituotot ovat 0,8 milj. euroa suuremmat tytäryhtiölle tehtävän asiantuntijapalvelulaskutuksen vuoksi.
- Sopimusperusteisten korotusten (4,1 %) vaikutus henkilöstökuluissa on 1,0 milj. euroa + henkilösivukulut.
- Palveluiden ostoissa kasvua on 3,2 milj. euroa. Toimialalla on saatu säästettyä palveluiden ostokustannuksissa, mutta valtionavustushankkeiden kulut nostavat tiliryhmän toteumaa. Niiden osalta ero vuoden 2024 tilinpäätösennusteeseen on +5,0 milj. euroa.

- Muiden toimintakulujen osalta kasvua on 0,1 milj. euroa, mikä johtuu pääosin kasvusta koneiden ja laitteiden vuokrissa.

Strategia- ja integraatiopalveluiden toimialalla talousarvion sopeutuksia ja kustannussäästöjä on yhteensä 3,9 milj. euroa:

- Henkilöstökulujen osalta säästö on 0,5 milj. euroa.
- Palvelujen ostojen osalta säästö on 3,4 milj. euroa, mikä kohdistuu pääasiassa ICT-palvelujen ostoihin.

Merkittävimmät tiliryhmäkohtaiset nostot vuoden 2025 talousarvion osalta:

- Ulkopuoliseen hankerahoitukseen sekä -kustannuksiin on budjetoitu 5,7 milj. euroa enemmän verrattuna tilinpäätösennusteeseen 2024. Tällä on vaikutusta Tuet ja avustukset sekä Palvelujen ostot tiliryhmiin. Näiden hankkeiden tulosvaikutus toimialalle on kuitenkin +/- 0 euroa.
- Vuodelle 2025 henkilöstölisäyksiä on budjetoitu ainoastaan Tietohallintopalveluiden tulosalueelle. Omaa henkilöstöä lisäämällä pystytään vähentämään ICT-palveluiden ostoja ja tavoitteena on 1,0 milj. euron nettosäästö tulosalueelle.

Vuosille 2026-2027 tiedossa olevat muutokset, joilla on vaikutusta Strategia- ja integraatiopalveluiden talouteen ja toimintaan:

- Ulkopuolisen hankerahoituksen määrä pienenee merkittävästi vuonna 2026 ja lisäksi rahoituksen rakenne muuttuu. Samalla kehittämistyön muoto muuttuu: jatkossa keskitytään useampiin pienempiin hankkeisiin ja hanketyöntekijöiden määrä vähenee. Suurella osalla määräaikaisista hanketyöntekijöistä on kuitenkin mahdollisuus palata vakituisen työhönsä palvelutuotantoon.
- Digitaalisten palveluiden merkitys kasvaa entisestään ja vuonna 2025 käyttöön otettujen järjestelmien käyttö laajenee merkittävästi. Keskitetyn tietovaraston tehtävien omaksi toiminnaksi ottaminen palvelee paremmin sisäisiä asiakkaita ja lisäksi mahdollistaa kustannussäästöjä.
- Palvelurakanteen ja -verkon uudistaminen jatkuu yhteistyössä toimialojen kanssa. Uudistustyössä keskitytään keventämään erityisesti nykyistä palvelurakennetta. Uudistamistyötä tukee vahva digitalisaatio, jossa teknologian avulla lisätään etäpalveluja ja uusia digitaalisia palvelukanavia. Myös liikkuvien ja kotiin vietävien palvelujen kehittämistä tuetaan.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön merkitys kasvaa hyvinvointialueella. Vuodesta 2026 alkaen 0,977 % hyvinvointialueiden rahoituksesta jaetaan HYTE-kertoimen perusteella ja jo vuosien 2024 ja 2025 tekeminen vaikuttaa rahoitukseen. Integraatiopalveluiden johdolla valmistuu Kymenlaakson alueellinen hyvinvointikertomus

ja -suunnitelma 2026-2029. Suunnitelman mukaiset toimenpiteet vaikuttavat laajasti hyvinvointialueen toimintaan ja sitä kautta talouteen.

Toiminnan tavoitteet

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Mittari	Tavoitearvo 2025
Tarpeenmukaiset ja vaikuttavat palvelut kaikille kymenlaaksolaisille	Vaikuttavat palvelut	Digitaalisten kontaktien osuus kaikista kontakteista*) (ml. puhelinkontaktit)	30 %
	Vaikuttavat palvelut	Asiakaskokemuksen hyödyllisyysmittari (THL): Koin saamani palvelun/hoidon hyödylliseksi.	4,8/5,0
	Sujuvat ja yhteentoimivat palvelut	Asiakaskokemuskyselyn vastausten määrä koko hyvinvointialueella	+15 % 12/2024 tilanteeseen nähden
	Saavutettavat palvelut	Asiakaskokemus, Tiedon ymmärrettävyys THL: Saamani tieto hoidosta/palvelusta oli ymmärrettävää.	4,8/5,0
	Toimiva ennaltaehkäisy	Elintapaohjauksen ryhmät (DM II riskissä oleville)	8 ryhmää/vuosi (+ osallistujat)
	Toimiva ennaltaehkäisy	Päihteiden puheeksi otto (Audit)	9 000 kpl (LC-tilastointi)
	Toimiva ennaltaehkäisy	Liikuntalähetteet	360 lähetettä/vuosi
Talouden tasapaino uudistumisen kautta	Talouden ja toiminnan tasapaino	Taloustietoisuuden lisääntyminen hyvinvointialueella raportoinnin kautta. Kahva-tietojohdattamisen työpöydän käyttäjät/kk	500 eri käyttäjää/kk
	Uudistuva ja muutoskykyinen	Koulutuspäivät/hlö/v	3 pv/hlö/v
Hyvinvoiva henkilöstö	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Henkilöstökokemuskysely (Kahva –raportointi, tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Vuoden loppuun mennessä eNPS +60

Taulukko 16 Strategia- ja integraatiopalveluiden vuoden 2025 toiminnan tavoitteet.

*) Digitaaliset kontaktit: Tiedot ovat terveys LC:n käyntejä ja kontakteja. Kontakteista on rajattu pois vuodeosastokäynnit ja työpaikkakäynnit. Myös kontakteja joita ei voi korvata digitaalisesti on rajattu pois (leikkauskäynti, hammashoito, päiväkirurgia, toimenpidekäynti, osastotoimenpide, tutkimuskäynti (rtg)). Sosiaalihuollon ja Telia ACEn digitaaliset kirjaukset eivät tällä hetkellä nouse raportille.

2.6. Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilöhallinnon kuvaus

Hyvinvointialueet perustettiin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen toimeenpanoa ja voimaannpanoa koskevalla lailla. Laki tuli voimaan 1.7.2021. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille 1.1.2023. Aluevaltuuston toimikausi alkoi 1.3.2022 (vaalit pidettiin 23.1.2022) ja seuraavat aluevaalit toimitetaan 13.4.2025. Hyvinvointialueen johtaminen perustuu hyvinvointialuestrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin aluevaltuuston päätöksiin.

Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta, käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Aluevaltuustossa on 59 valtuutettua. Aluevaltuuston vuoden 2025 painopistealueena on kehittää edelleen yhdessä valtuustoryhmien ja aluehallituksen kanssa hyvinvointialueen talousarvioprosessia kohti jatkuvaan vaikutustenarviointiin ja seurantaan perustuvaa prosessia.

Valtuustoryhmien toiminnan tukemiseksi tarkoitettu ryhmäraha vuonna 2025 on 1 500 euroa/ryhmä ja 2 520 euroa/ryhmään kuuluva valtuutettu 31.5.2025 asti. Uusi aluevaltuusto päättää ryhmärahan poistamisesta tai suuruudesta 1.6.2025 lähtien.

Aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii hyvinvointialueen sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnan ja sopimushallinnan järjestämisestä. Aluehallitus vastaa myös sisäisen tarkastuksen järjestämisestä. Aluevaltuusto valitsee toimikaudekseen aluehallituksen, jossa on kolmetoista (13) jäsentä, joista aluevaltuusto valitsee aluehallituksen puheenjohtajan ja kaksi (2) varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on määräykset hyvinvointialuelain 125 §:ssä ja hallintosäännön 9. luvussa Ulkoinen valvonta. Tarkastuslautakunnan muodostaa 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Turvallisuuslautakunta johtaa ja kehittää pelastustoimialaa ja vastaa sen palvelujen järjestämisestä hyvinvointialuestrategian linjausten ja palvelutasopäätöksen mukaisesti. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Turvallisuuslautakunnan muodostaa 13 jäsentä ja yhtä monta varajäsentä.

Palvelulautakunta linjaa ja kehittää toimialaa ja vastaa sen palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä hyvinvointialuestrategian linjausten ja palvelutasopäätöksen mukaisesti. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Palvelulautakunnan muodostaa 13 jäsentä ja yhtä monta varajäsentä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta johtaa ja kehittää toimialaa ja vastaa sen palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä hyvinvointialuestrategian linjausten ja palvelutasopäätöksen mukaisesti. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan muodostaa 13 jäsentä ja yhtä monta varajäsentä.

Kansalliskielilautakunnan muodostaa 5 jäsentä. Kansalliskielilautakunnan tehtävänä on:

- Selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.
- Selvittää, arvioida ja määrittellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua.
- Selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi kielivähemmistön palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi.
- Kaksikielisellä hyvinvointialueella, jonka vähemmistökieli on ruotsi, tehdä ehdotuksia kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyötä ja työnjakoa koskevan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 §:ssä tarkoitetun sopimuksen sisällöksi, antaa sopimuksesta lausunto aluevaltuustolle sekä seurata sopimuksen toteutumista.

Aluevaalilautakunnasta säädetään vaalilaissa. Vaalilain 12 a §:n mukaan aluevaltuuston on asetettava hyvinvointialueelle toimikaudekseen aluevaalilautakunta. Lisäksi aluehallituksen alaiseen toimintaan on perustettu yksilöjaosto (7 jäsentä ja varajäsenet) ja henkilöstöjaosto (7 jäsentä ja varajäsenet).

Lisäksi aluehallituksen alaiseen toimintaan on perustettu **yksilöjaosto** (7 jäsentä ja varajäsenet) ja **henkilöstöjaosto** (7 jäsentä ja varajäsenet). Hyvinvointialueelle on myös organisaatioon perustettu vaikuttamistoimielimet: vanhus- ja vammaisneuvostot sekä nuorisovaltuusto.

Taloudelliset tavoitteet

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Muutettu talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 7/2024	Talousarvio 2025	Talous- suunnitelma 2026	Talous- suunnitelma 2027
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-841	-1 420	-1 114	-1 312	-1 348	-1 369
Henkilöstökulut	-645	-1 051	-805	-903	-928	-953
Palvelujen ostot	-111	-201	-146	-243	-249	-241
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5	-1	-4	0	0	0
Avustukset	-76	-162	-155	-162	-167	-171
Muut toimintakulut	-5	-5	-4	-4	-4	-5
TOIMINTAKATE	-841	-1 420	-1 114	-1 312	-1 348	-1 369
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-841	-1 420	-1 114	-1 312	-1 348	-1 369
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-841	-1 420	-1 114	-1 312	-1 348	-1 369

Taulukko 17 Luottamushenkilöhallinnon tuloslaskelma talousarvio ja -suunnitelmavuosille 2025-2027 tuhatta euroina.

3. Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulo-rahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Tuloslaskelma on yhteenveto toimialojen talousarvioista. Siinä esitetään koko hyvinvointialuetta koskevat valtion rahoitus, rahoitustuotot ja -kulut sekä suunnitelman mukaiset poistot ja muut tuloksen käsittelyyn liittyvät erät. Tässä kappaleessa esitetty tuloslaskelma sisältää ulkoisen tuloksen eikä se sisällä sisäisiä eriä.

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Muutettu talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 7/2024	Talousarvio 2025	Talous- suunnitelma 2026	Talous- suunnitelma 2027
Toimintatuotot	114 207	115 516	118 322	120 828	123 771	127 039
Myyntituotot	38 613	39 728	41 129	30 814	31 652	32 487
Maksutuotot	50 407	51 266	54 754	61 159	62 823	64 481
Tuet ja avustukset	16 567	16 276	13 485	20 005	20 549	21 091
Muut toimintatuotot	8 619	8 245	8 953	8 851	8 748	8 979
Toimintakulut	-954 071	-1 009 324	-1 021 793	-1 013 582	-1 040 808	-1 042 224
Henkilöstökulut	-388 638	-431 606	-416 394	-440 896	-452 888	-464 845
Palvelujen ostot	-431 903	-445 658	-466 068	-435 494	-447 391	-433 140
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56 739	-52 274	-56 296	-54 337	-55 815	-57 288
Avustukset	-13 401	-13 630	-14 331	-14 071	-14 402	-14 782
Muut toimintakulut	-63 389	-66 156	-68 704	-68 784	-70 312	-72 169
TOIMINTAKATE	-839 864	-893 808	-903 471	-892 754	-917 037	-915 185
Valtion rahoitus, VM	805 954	828 392	828 369	892 774	920 347	916 278
Valtion rahoitus	805 954	828 392	828 369	892 774	920 347	916 278
Rahoitustuotot ja -kulut	6 627	3 916	5 084	3 254	2 500	2 000
VUOSIKATE	-27 283	-61 500	-70 018	3 274	5 810	3 093
Poistot ja arvonalentumiset	-3 744	-3 718	-3 919	-2 969	-2 969	-2 969
TILIKAUDEN TULOS	-31 027	-65 218	-73 937	305	2 841	124
KUMULATIIVINEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-31 027	-96 246	-104 964	-104 659	-101 818	-101 694

Valtion rahoitus, Lisärahoitus				104 964		
TILIKAUDEN TULOS TASAPAI- NOTETTUNA LISÄRAHOITUK- SELLA	-31 027	-65 218	-73 937	105 269	2 841	124
KUMULATIIVINEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) LISÄRAHOITUK- SELLA	-31 027	-96 246	-104 964	305	3 146	3 270

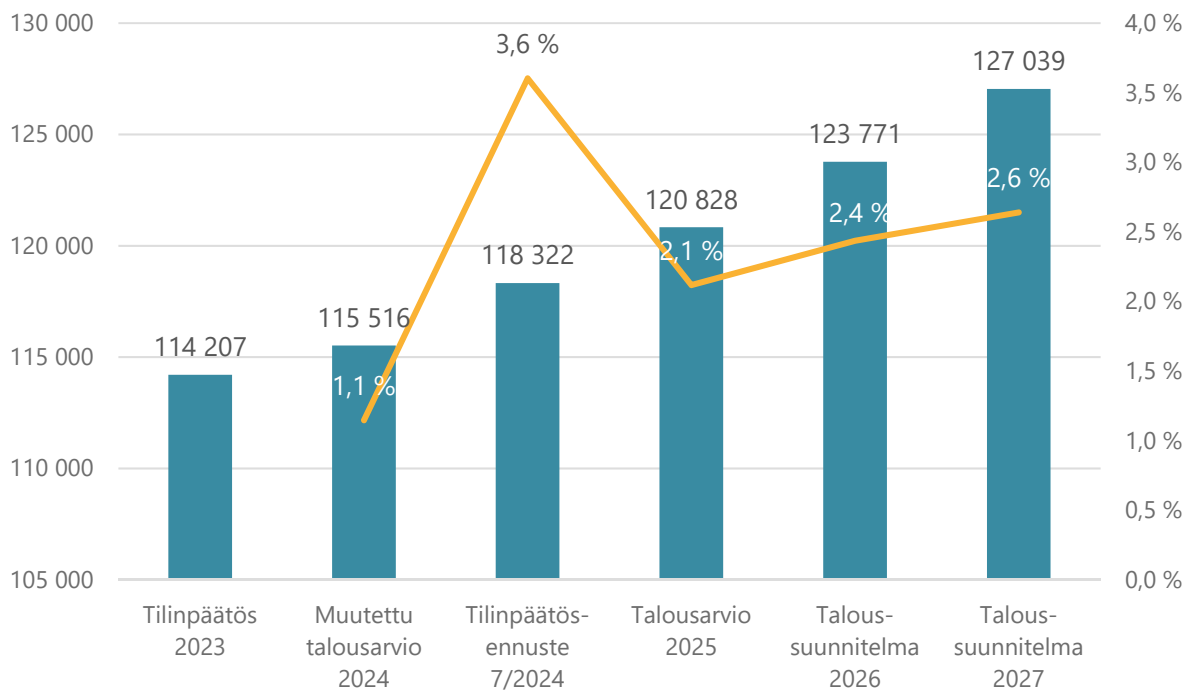
Taulukko 18 Kymenlaakson hyvinvointialueen tuloslaskelma talousarvio ja -suunnitelmavuosille 2025-2027 sekä talouden tasapainotuslaskelma tuhansina euroina.

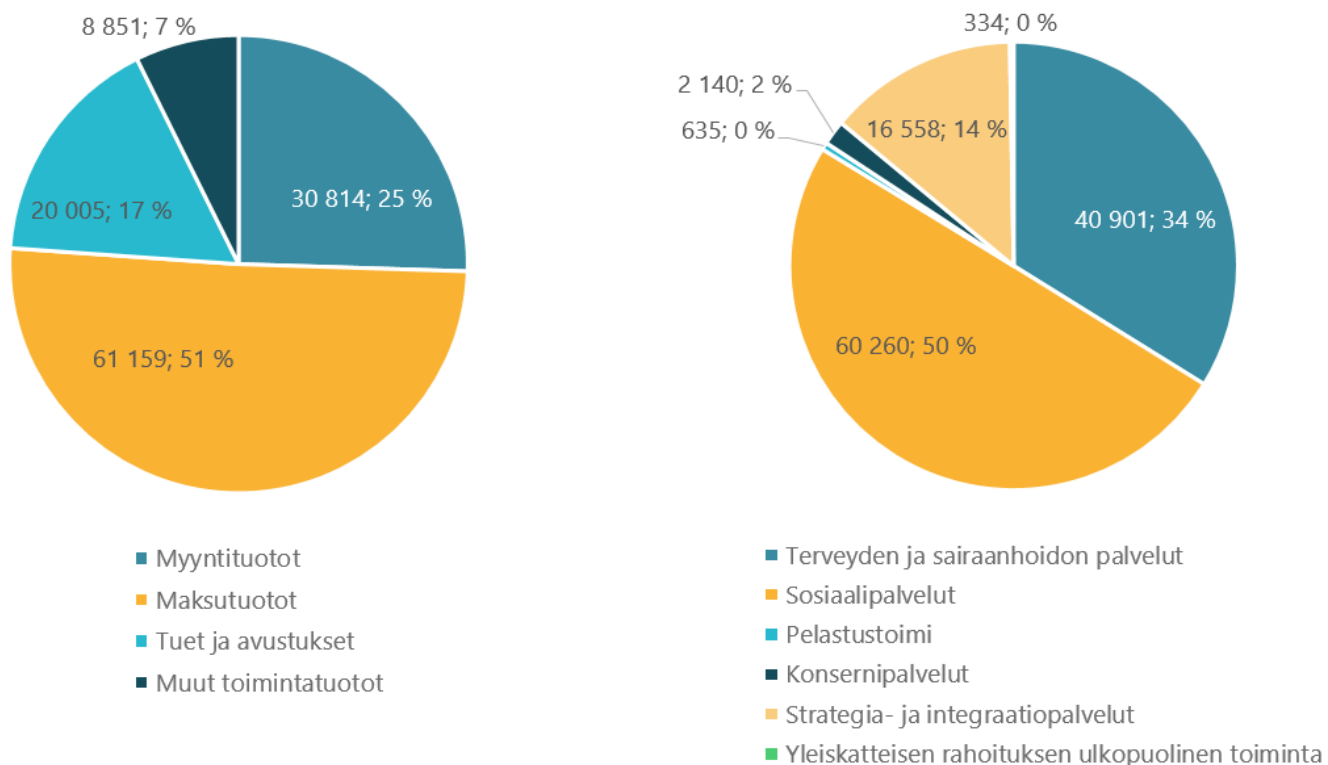
Talousarviovuonna 2025 ja taloussuunnitelmavuosina 2026-2027 tavoitteena on saavuttaa ylijäämäinen tilikauden tulos. Kymenlaakson hyvinvointialueen tilikauden tulos talousarviossa 2025 on 105,3 milj. euroa ylijäämäinen. Ylijäämä ilman mahdollista lisärahoitusta (105,0 milj. euroa) on 0,3 milj. euroa. Valtiovarainministeriö julkaisi 22.11.2024 hyvinvointialueiden lopullisen rahoituslaskelman ja rahoituksen painelaskelman 23.9.2024 vuosille 2025-2028. Kymenlaakson hyvinvointialueen valtion rahoitus vuonna 2025 on 892,8 milj. euroa, vuonna 2026 920,3 milj. euroa ja vuonna 2027 916,3 milj. euroa. Talousarvio 2025 sisältää valtion rahoituksen (892,8 milj. euroa) lisäksi lisärahoitusta 105,0 milj. euroa. Mahdollisesti haettavasta lisärahoituksesta tehdään erillinen päätös vuoden 2025 aikana, mikäli lakisääteisten palveluiden järjestäminen vaarantuisi rahoitustilanteesta johtuen. Taseeseen kertynyt alijäämä on taloussuunnitelmassa katettu talousarviovuoden 2025 lopussa lisärahoituksella ja kustannuskehityksen jarruttamisella. Ilman lisärahoitusta kumulatiivinen alijäämä olisi 104,7 milj. euroa.

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän 120,8 milj. euroa talousarviovuonna 2025. Toimintatuottojen kasvu tilinpäätösennusteesta 2024 on 2,5 milj. euroa (+2,1 %). Toimintatuotoista 51 % koostuu maksutuotoista. Toimialoista suurimmat toimintatuotot ovat sosiaalipalveluilla (50 % eli 60,3 milj. euroa).

Asiakasmaksujen korotuksista saatavat laskennalliset lisätuotot on vähennetty hyvinvointialueiden valtion rahoituksesta. Rahoituksen vähennys on valtakunnallisesti yhteensä 150 milj. euroa. Kymenlaakson hyvinvointialueen osuus rahoituksen pienentymisestä on noin 5,1 milj. eurolla. Talousarviossa 2025 maksutuotot asiakasmaksujen osalta ovat valtioneuvoston 3.10.2024 hyväksymän asiakasmaksuasetuksen mukaisia eli lain salliman maksimin mukaisia. Asiakasmaksuasetuksessa mainittuja terveydenhuollon asiakasmaksuja korotetaan 22,5-45%. Suurimmat korotukset ovat asetuksen mukaan kohdentumassa erikoissairaanhoidon. Tämä tulee edellyttämään sitä, että Kymenlaakson hyvinvointialue noudattaa aiempien vuosien tapaan myös vuonna 2025 korkeimpia mahdollisia asiakasmaksutasoja ja nostaa asiakasmaksut valtioneuvoston hyväksymässä asiakasmaksuasetuksessa määritellylle korkeimmalle tasolle. Toimintatuottojen verrattain pientä kasvua tilinpäätösennusteesta selittää Pyhtään sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyminen ostopalveluista omaksi toiminnaksi, jonka johdosta myyntituotot pienentyvät 9,6 milj. euroa.

Kuva 15 Kymenlaakson hyvinvointialueen toimintatuotot tuhansina euroina ja vuotuiset muutosprosentit.

Kuva 16 Kymenlaakson hyvinvointialueen talousarvion 2025 toimintatuotot tiliryhmittäin ja toimialoittain tuhansina euroina.

Toimintakulut ovat talousarviossa 1 013,6 milj. euroa. Toimintakulut ovat tilinpäätösennustetta 2024 8,2 milj. euroa (-0,8 %) pienemmät. Toimintakuluissa suurin kustannuserä on henkilöstökulut 43 prosentin osuudella (440,9 milj. euroa). Toimialoista suurimmat toimintakulut ovat terveyden ja sairaanhoidon palveluissa (45 % eli 459,9 milj. euroa).

Kymenlaakson hyvinvointialue on käynnistänyt koko hyvinvointialuekonsernia koskevan tuottavuusohjelman taloudellisten säästöjen saavuttamiseksi. Ohjelmaa toteutetaan neljässä teemassa: henkilöstö, ostopalvelut, digipalvelut ja asiakasohjaus sekä palveluverkko ja -rakenne. Teemoissa tavoiteltavat säästöt ovat osittain teemojen yhteisiä. Säästöt toteutuvat pidemmän aikajakson aikana. Tuottavuusohjelman lisäksi toimialat toteuttavat tuottavuustoimia muina hankkeina ja jatkuvan parantamisen mallin mukaisesti. Vuodelle 2025 arvioidaan saavutettavan tuottavuussäästöjä 19,1 milj. euroa. Rahoituksen leikkausten johdosta toimintaa joudutaan sopeuttamaan samanaikaisesti kohoavan kustannustason kanssa. Sopeutustoimia tehdään kaikilla toimialoilla, yhteensä noin 27,1 milj. eurolla painottuen erityisesti ostopalveluihin. Sopeutustoimilla on vaikutusta järjestettävien palveluiden määrään. Kun huomioidaan asiakasmaksujen korotus 5,1 milj. euroa, talouden tasapainottamiseksi tehdään yhteensä noin 51,3 milj. euron toimenpiteet.

Vuoden 2025 tuottavuutta parantavat ja säästöjä tuottavat toimenpiteet leikkaavat kulutusoaa merkittävästi. Suunnitteluvuodelle 2026 ennakoitaan edelleen kohdistuvan huomattavia tuottavuustoimia, joiden hyödyistä edelleen kasvava kustannustason nousu leikkaa osan. Vuoden 2027 osalta ennakoitaan yleisen kustannustason kasvun tasaantuvan ja merkittävimpien tuottavuus- ja säästötoimien vaikuttavan kasvavassa määrin toimintakulujen määrään.

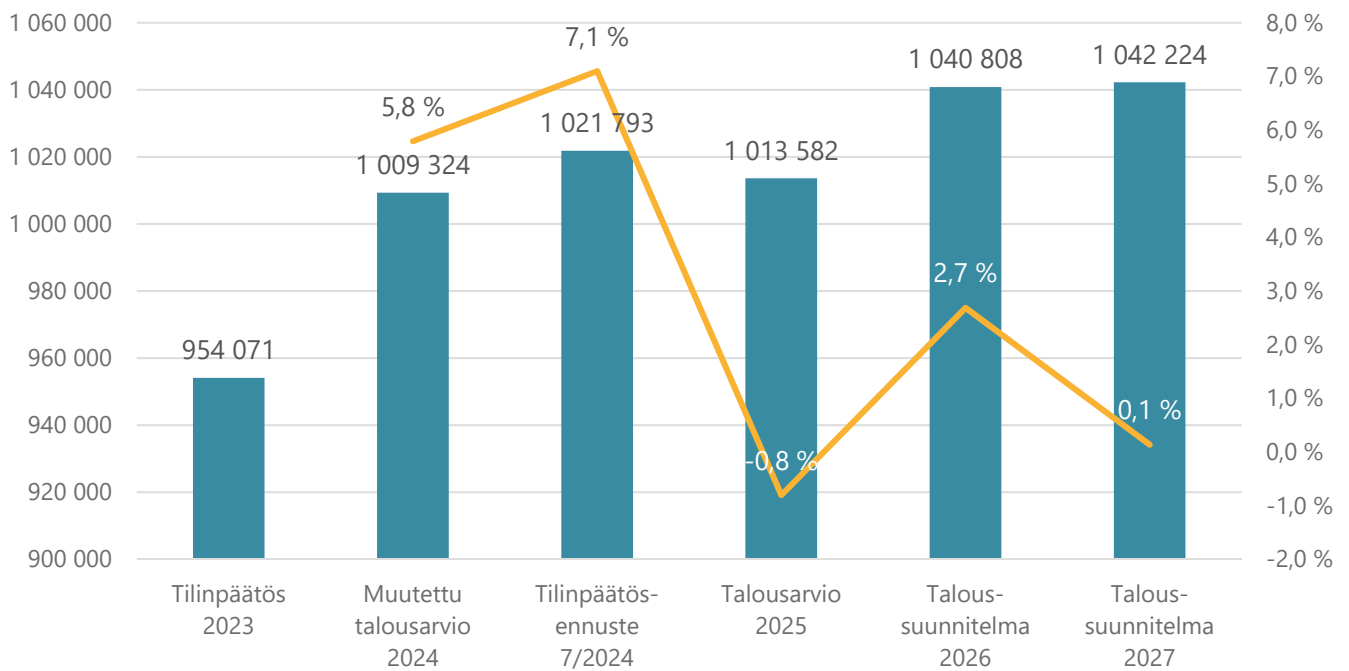
Henkilöstökulujen kasvu on hyvinvointialueen ensimmäisinä toimintavuosina suurta. Työ- ja virkaehtosopimusten mukaisten palkankorotusten vaikutus vuodesta 2023 vuoteen 2025 on noin 11,5 %. Talousarviossa 2025 sopimusperusteiset korotukset on huomioitu työehtosopimusten mukaisina. Talousarviossa on varauduttu 4,1 prosentin sopimusperusteisiin korotuksiin (14,2 milj. euroa ilman henkilösivukuluja). Sopimuskausi hyvinvointialuesopimusten osalta päättyy 30.4.2025. Muilta osin henkilöstökulujen kasvu johtuu palvelutuotannon muutoksista ja palveluiden muuttamisesta omaksi tuotannoksi.

Palvelujen ostojen osalta talousarvio on erittäin tavoitteellinen. Palvelujen ostojen arvioidaan kasvavan vuodesta 2023 ainoastaan 3,6 milj. euroa ja vastaavasti vähentyvän vuoden 2024 tilinpäätösennusteesta 30,6 milj. euroa. Työvoimanvuokraukseen on budjetoitu 35,9 milj. euroa, joka on 2,5 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2023. Myös palvelutuotannon muutoksilla tavoitellaan ostopalveluiden käytön merkittävää vähentymistä.

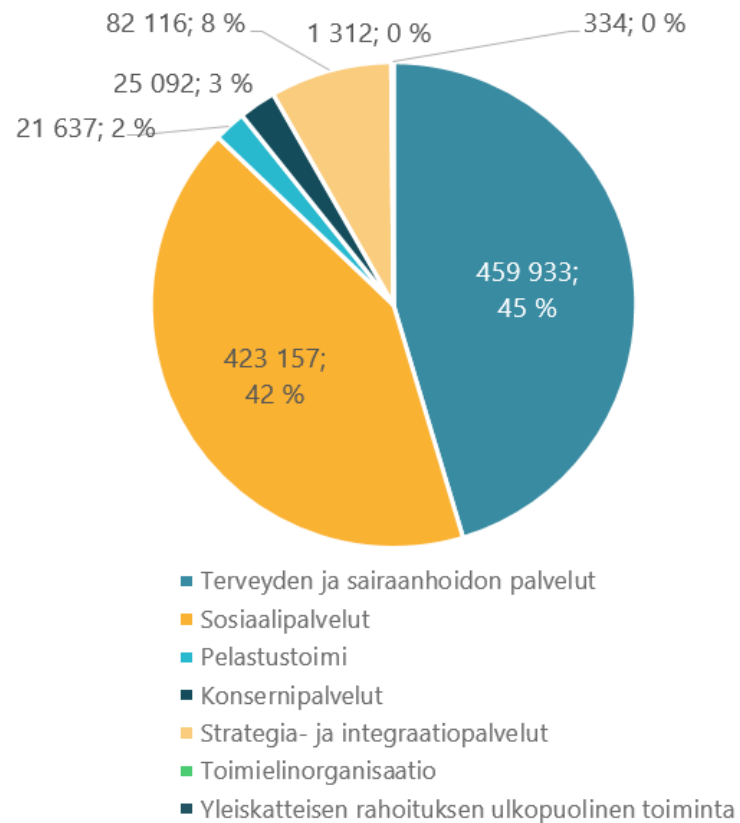
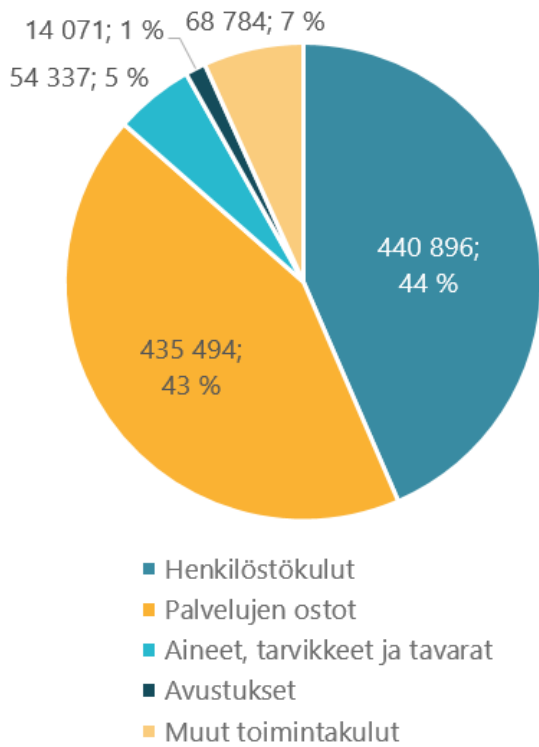
Aineiden ja tarvikkeiden, avustusten sekä muiden toimintakulujen kasvua pyritään hillitsemään tulevina vuosina. Vuokratasoa tulee nostamaan valmistuvien uudis- ja peruskorjauskohteiden vuokralaskituksen käynnistyminen.

Nettorahoitustuotot ja -kulut ovat talousarviossa 2025 3,3 milj. euron suuruiset. Rahoitustuotot ja -kulut arvioidaan pienentyvän laskevan korkotason ja toisaalta rahoitusomaisuuksien pienentymisen vuoksi. Merkittävän osan rahoitustuotoista muodostaa johdannaissopimusten tuotto.

Poistot ovat arvioitu talousarvioon 2025 3,0 milj. euron suuruisiksi. Poistot sisältävät hyvinvointialueen omaan taseeseen hankitun pelastustoimen kaluston ja ICT-investointien poistot.

Kuva 17 Kymenlaakson hyvinvointialueen toimintakulut tuhansina euroina ja vuotuiset muutosprosentit.

Kuva 18 Kymenlaakson hyvinvointialueen talousarvion 2025 toimintakulut tiliryhmittäin ja toimialoittain tuhansina euroina.

4. Investointiosa

Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden, kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Hyvinvointialueet laativat vuosittain esityksen seuraavan tilikauden ja seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista investoinneista ja niiden rahoituksesta. Aluevaltuuston päättää investointisuunnitelmasta ja toimitetaan vuosittain viimeistään 31.12. mennessä käsiteltäväksi ministeriöissä (Sosiaali- ja terveysministeriö STM, Sisäministeriö SM, Valtiovarainministeriö VM). Mikäli ministeriökäsittelyssä tulee muutoksia aluevaltuuston päättämään investointisuunnitelmaan, muutetusta investointisuunnitelmasta tulee tehdä uusi päätös aluevaltuustossa vuoden loppuun mennessä.

Talousarviovuoden 2025 investointisuunnitelma on hyväksytty aluevaltuustossa 26.9.2023. Hyväksymisen jälkeen on todettu muutostarpeita investointisuunnitelmaan, jonka johdosta aluevaltuusto teki uuden päätöksen investointisuunnitelmaksi 9.4.2024 ja toimitti investointisuunnitelmaa koskevat muutokset ministeriöiden käsiteltäväksi. VM palautti investointisuunnitelman muutosesitykset sopeutettavaksi ja odottamaan palveluverkkopäätöstä, jonka jälkeen investointisuunnitelmaa 2025 voidaan käsitellä VM:ssä. Kymenlaakson hyvinvointialueelle myönnetty lainanottovaltuus vuodelle 2025 on 0 euroa, joten uusien investointien aloittaminen voi vaatia lisälainanottovaltuuden hakemisen.

Investointisuunnitelma laaditaan erillisenä sosiaali- ja terveysaloille sekä pelastustoimelle. Investointisuunnitelmassa käsitellään hyvinvointialueen omat investoinnit sekä sopimuksilla toteutettavat investoinnit, joita ovat pitkäaikaiset vuokrakohteet. Kymenlaakson hyvinvointialueen investoinnit toteutetaan pääosin vuokrattuina kohteina. Valtiovarainministeriön ohjeistuksen mukaisesti yksittäinen investointi kirjataan kokonaisuudessaan sitoutumisvuodelle, vaikka toteutusaikataulu olisikin useammalle vuodelle. Usealle vuodelle sitoutuvia investointikohteita ovat erityisesti rakennushankkeet.

Investointisuunnitelman ensimmäinen vuosi on sitova, seuraavat vuodet ovat suunnitelma-
vuosia. Talousarvion investointiosassa on esitetty talousarviovuoden 2025 ja vuosien 2026-
2028 suunnitellut investoinnit.

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Investointi- suunnitelma 2025	Muutokset investointi- suunnitelmaan 2025	Muutettu investointi- suunnitelma 2025	2026	2027	2028
Pysyvät vastaavat	2 756	4 959	9 357	0	9 357	3 631	8 278	5 480
Pelastustoimen laite- ja kalustohankinnat	1 643	1 539	1 776	0	1 776	1 821	1 816	2 060
Sosiaali- ja terveydenhuollon ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	1 113	3 420	7 581	0	7 581	1 110	6 462	3 420
Muut investoinnit	0	0	0	0	0	700	0	
Investointeja vastaavat sopimukset	35 666	9 373	23 101	14 500	37 601	39 709	10 059	13 171
Sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusinvestoinnit	28 037	4 200	14 500	11 200	25 700	31 100	0	0
Pelastustoimen rakennusinvestoinnit	726	0	0	3 300	3 300	0	0	0
Sosiaali- ja terveydenhuollon laite- ja kalustohankinnat	6 903	5 173	8 601	0	8 601	8 609	10 059	13 171
Investointimenot yhteensä	38 422	14 332	32 458	14 500	46 958	43 340	18 337	18 651
Investointituet	36	3 623	3 790	0	3 790	0	0	0
Nettoinvestoinnit	38 386	10 709	28 668	14 500	43 168	43 340	18 337	18 651

Taulukko 19 Yhteenveto investointisuunnitelmasta vuosille 2025-2028.

Kymenlaakson hyvinvointialueen omaan taseeseen tehtävien hankintojen kokonaismäärä vuosina 2025–2028 on 26,7 milj. euroa ja siitä vuodelle 2025 kohdistuu 9,4 milj. euroa.

Pysyvissä vastaavissa on esitetty pelastustoimen laite- ja kalustohankinnat. ICT-hankintoihin kohdistetaan tukirahoitusta 3,8 milj. euroa. Muut investoinnit 0,7 milj. euroa suunnitelluudelle 2026 on varautuminen niin sanotun Inhouse-regulaation mahdolliseen purkamiseen ja tämän johdosta osakeomistusten hankintaan mahdollisissa järjestelytarpeissa.

Investointeja vastaavissa sopimuksissa on esitetty pääosin Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy:öön keskitetyt investoinnit, jotka vuokrataan hyvinvointialueen käyttöön. Vuosille 2025-2028 kohdistuu yhteensä 100,5 milj. euron vuokrasitoumukset. Vuoden 2025 investointisuunnitelma vuokrakohteisiin on 37,6 milj. euroa. Tähän sisältyy aluevaltuuston 10.4.2024 päättämät investointisuunnitelman muutokset 14,5 milj. euroa, Valtiovarainministeriön hyväksyntä muutokselle jäi odottamaan hyvinvointialueen palveluverkkopäätöstä. Aluevaltuuston käsittelemä 15,0 milj. euron keskussairaalahankkeen kustannusarviolityks on siirretty vielä epävarmana hankkeen päätösvuodelle 2029, eikä näin ollen sisälly talousarviokirjassa esitettyyn laskelmaan. Investointeja vastaavat sopimukset sisältävät laite- ja kalustohankintojen uusinvestointien lisäksi korvausinvestoinnit, joiden osuus hankinnoista on merkittävä.

Kymenlaakson hyvinvointialueella on nostettuna 120 milj. euron laina Euroopan investointipankilta sairaalan uudis- ja korjausrakentamiseen. Nostettu laina on lainoitettu edelleen

Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy:lle. Kymenlaakson hyvinvointialueen suunnitelmassa ei ole investointeihin tarkoitettua lisälainan nostamista suunnittelukaudella.

INVESTOINTISUUNNITELMA (1 000€)	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 357	3 631	8 278	5 480	26 746
Laite- ja kalustohankinnat	1 776	1 821	1 816	2 060	7 473
<i>Pelastustoimi, autokaluston uusiminen</i>	1 376	1 416	1 406	1 645	
<i>Pelastustoimi, öljyntorjuntakalusta</i>	400	405	410	415	
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	7 581	1 810	6 462	3 420	19 273
<i>TOSI Toimialasidonnaiset</i>	5 630	570	1 485	1 850	
<i>TORI Toimialariippumattomat</i>	1 255	360	725	600	
<i>INFRA Järjestelmäinfrastruktuuri</i>	696	180	4 253	970	
<i>Muut aineettomat hyödykkeet</i>		700			
INVESTOINTEJA VASTAAVAT SOPIMUKSET	37 601	39 709	10 059	13 171	100 540
Rakennukset	29 000	31 100	0	0	60 100
<i>Pelastustoimen rakennusinvestoinnit</i>					
<i>Karhulan paloasema (2023)</i>					
<i>Karhulan paloasema, kustannusarviomuutos, AV 29.4.2024 (2023)</i>	3 300				
<i>Siltakylän paloasema (2023)</i>					
<i>Sosiaali- ja terveysalojen rakennusinvestoinnit</i>					
<i>Keskussairaalan alueen rakennusprojekti ja kustannusarviomuutos AV 29.4.2024 (2023)</i>					
<i>Ravilankaaren asumisyksikkö (2023)</i>					
<i>Ravilankaaren asumisyksikkö, kustannusarviomuutos, AV 29.4.2024 (2023)</i>	1 200				
<i>Ravilankaaren asumisyksikkö, kustannusarviomuutos, 18.9.2024 (2023)</i>	-600				
<i>Ikäntyneiden yhteisöllisen asumisen rakennushanke Kouvola (2023)</i>					
<i>Kehitysvammaisten asumisyksikkö (2024)</i>					
<i>Lasten, nuorten ja aikuisen kehitysvamm.lyhytaikaisyksikkö Kouvola (2023)</i>					
<i>Lasten, nuorten ja aikuisen kehitysvamm.lyh.yks Kla (2023) Lisähanke (2026)</i>		2 600			
<i>Laajan palvelun perhekeskus eteläinen osa (2023)</i>					
<i>Laajan palv.perhekeskus eteläinen, Karhulan sairaalan peruskorj. ja tilamuutokset (2026)</i>		3 000			
<i>Laajan palvelun perhekeskus pohjoinen osa (2023)</i>					
<i>Laajan palv.perhekeskus pohjoinen, kust.arviomuutos, AV 29.4.2024 (2023)</i>	2 200				
<i>Laajan palv.perhekeskus pohjoinen, kustannusarviomuutos, 18.9.2024 (2023)</i>	-600				
<i>Ambulanssihalli Korja (2023)</i>					
<i>Ikäntyneiden yhteisöll. asumisen rak.hanke/Kotka (2025)</i>	14 500				
<i>Sotokeskus, uudisrakennus, AV 29.4.2024 (2025)</i>	9 000				
<i>Ikäntyneiden yhteisöll. asumisen rak.hanke/Hamina (2026)</i>		14 500			
<i>Ikäntyneiden yhteisöll. asumisen rak.hanke/Kuusankoski (2026)</i>		8 000			
<i>Ratamo vainajasäilytys ja huoltorakennus (2026)</i>		3 000			
Laite- ja kalustohankinnat	8 601	8 609	10 059	13 171	40 440
<i>Sosiaali- ja terveysalojen laite- ja kalustohankinnat</i>					
<i>Terveyden ja sairaanhoidon uudis-/korjauskohteiden laite- ja kalustehankinnat</i>	1 834	1 305	692	692	
<i>Operatiivisten palvelujen laitehankinnat</i>	1 815	1 967	1 088	1 920	
<i>Välinehuolto</i>	204	360	1 930	1 430	
<i>Medisiinisten palvelujen laitehankinnat</i>	320	607	2 637	5 080	
<i>Akuuttipalvelut</i>	298	537	653	461	
<i>Perhekeskuksen terveyspalvelut</i>	24	13	19	45	
<i>Suun terveydenhuolto</i>	300	340	310	500	
<i>Kuntoutus</i>	98	71	71	50	
<i>Perusterveydenhuolto</i>	80	80	80	80	
<i>Psykiatria</i>	78	79	79	100	
<i>Ajoneuvot</i>	1 400	1 400	1 400	2 113	
<i>Sosiaalipalvelujen hankinnat</i>	800	1 250	500	100	
<i>Muut investoinnit</i>	1 350	600	600	600	
Investointituet	3 790	0	0	0	3 790
Nettoinvestoinnit yhteensä	43 168	43 340	18 337	18 651	123 496
Vuotuinen vuokravastuiden muutos	3 460	2 386	2 012	2 634	10 492

Taulukko 20 Investointisuunnitelman 2025-2028 merkittävät investoinnit eriteltyinä.

5. Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosan rahoituslaskelma muodostuu hyvinvointialueen toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtojen muutoksista. Rahoitusosa kuvaa tulorahoituksen riittävyttä käyttötalouteen, investointitalouteen sekä lainojen lyhennyksiin. Toiminnan ja investointien rahavirta kuvaa rahoituksellista yli- tai alijäämää. Mikäli luku on positiivinen, tulorahoitus riittää kattamaan vuoden aikana realisoituvat käyttö- ja investointitalouden menot. Mikäli luku on negatiivinen, tulorahoitus ei riitä toiminnan ja investointien rahoittamiseen. Tällöin muodostuu rahoitusaliäämää, joka katetaan lainaa nostamalla. Rahoitusosa päättyy osoittamaan hyvinvointialueen maksuvalmiuden muutoksen.

1 000 €	Tilinpäätös 2023	Alkuperäinen talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 7/2024	Talousarvio 2025	Talous- suunnitelma 2026	Talous- suunnitelma 2027
Toiminnan rahavirta	-28 090	-61 500	-70 018	3 274	5 810	3 093
Vuosikate	-27 283	-61 500	-70 018	3 274	5 810	3 093
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjaukset	-807					
Investointien rahavirta	-2 679	-1 336	-1 186	-5 567	-3 631	-8 278
Investointimenot	-2 756	-4 959	-4 959	-9 357	-3 631	-8 278
Rahoitusosuudet investointimenoihin	36	3 623	3 623	3 790		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	42		150			
Toiminnan ja investointien rahavirta	-30 769	-62 836	-71 204	-2 293	2 179	-5 185
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	-90 000					
Antolainasaamisten vähennys					732	732
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	90 000					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-416	-416	-416	-125	-732	-732
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-84 850	60 000	60 000	50 000		
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-715					
Vaihto-omaisuuden muutos						
Saamisten muutos	11 008					
Korottomien velkojen muutos	-35 430		10 000	-10 000		
Rahoituksen rahavirta	-110 403	59 584	69 584	39 875	0	0
Rahavarojen muutos	-141 172	-3 252	-1 620	37 582	2 179	-5 185
Rahavarat 31.12.	61 126	81 253	59 506	97 088	99 267	94 082
Rahavarat 1.1.	202 297	84 505	61 126	59 506	97 088	99 267

Taulukko 21 Rahoituslaskelma vuosille 2023-2027.

Vuodelta 2024 siirtyvien rahavarojen ennakkoidaan olevan 59,5 milj. euroa. Talousarviovuoden 2025 rahoituslaskelma on laadittu varovaisuuden periaatteella ilman mahdollista, erikseen harkittavaa ja haettavaa valtion lisärahoitusta. Rahoituslaskelman vuosikatteenä on toiminnan tuloksena muodostuva vuosikate 3,3 milj. euroa. Rahavaroja pienentää investointisuunnitelman mukainen, vuodelle 2025 sitoutuneiden investointien rahavirta 5,6 milj. euroa sekä lainojen lyhennykset 0,1 milj. euroa. Kymenlaakson hyvinvointialueen suunnitelmassa ei ole esitetty pitkäaikaisen lainan nostamista. Kassa-alijäämää korjataan vuoden aikana lyhytaikaisella rahoituksella (hyvinvointialuetodistukset) arvion mukaan 50,0 milj. eurolla, jolloin lyhytaikaisen lainan määrä vuoden lopussa olisi yhteensä 110,0 milj. euroa. Korottomien velkojen määrää pyritään pienentämään muun muassa tulosta parantavalla lomapalkkavelkojen kasvun hillitsemisellä.

Valtion rahoitus (1 000€)	2023	2024	2025	2026	2027
VM Rahoituslaskelma 24.11.2023	805 954				
VM Rahoituslaskelma 27.6.2024		828 369			
VM Rahoituslaskelma 22.11.2024			892 774		
VM Painelaskelma 23.9.2024				920 347	916 278
Talousarviossa esitetty mahdollinen lisärahoitus			104 964		
Yhteensä	805 954	828 369	997 738	920 347	916 278

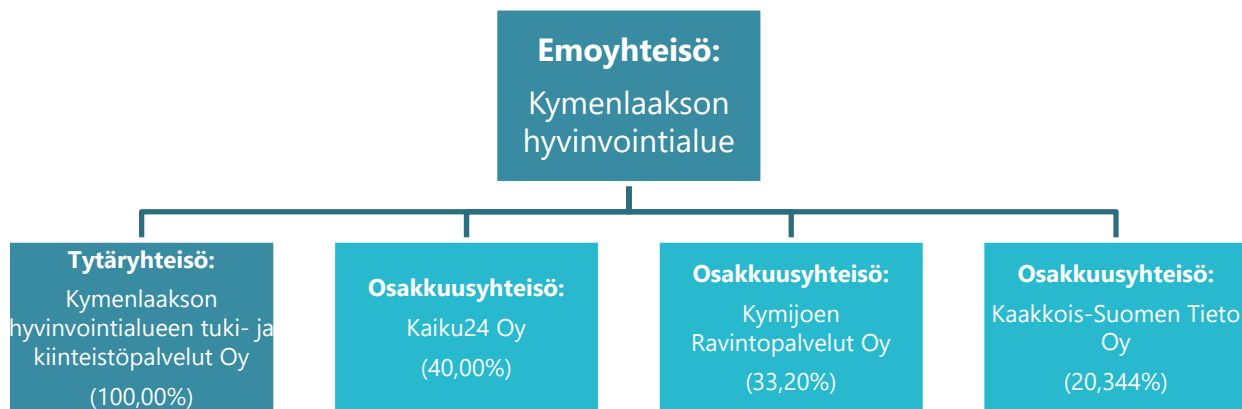
Taulukko 22 Valtion rahoituksen erittely vuosille 2023-2027 perustuen valtiovarainministeriön rahoitus- ja painelaskelmiin.

Taloussuunnitteluvuoden 2025 rahoitukseen 892,8 milj. euroa sisältyy rahoituslain 10 § (Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 2021/617) mukainen korjaus vuoden 2023 mukaiseen alijäämään perustuen. Talousarviossa 2025 Kymenlaakson hyvinvointialue on esittänyt myös mahdollisen valtion lisärahoituksen lakisääteisten palveluiden tuottamisen varmistamiseksi ja talouden tasapainottamiseksi vuosien 2023-2025 osalta. Vuosien 2026 ja 2027 valtion rahoitus on esitetty VM:n julkaiseman painelaskelman mukaisena. Rahoituslaskelma näille vuosille vahvistuu edeltävän vuoden aikana tätä edeltävän vuoden tilinpäätösten vahvistamisen jälkeen, joten tulevien vuosien rahoitukseen sisältyy merkittävää epävarmuutta.

Kymenlaakson hyvinvointialueelle on myönnetty yhteensä 10,9 milj. euroa valtionavustusta toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen vuosille 2023-2025. Valtionavustusta (vakuutusraha) on kohdistettu vuodelle 2024 noin 5,2 milj. euroa ja talousarviovuodelle 2025 noin 5,7 milj. euroa.

6. Hyvinvointialuekonsernin ja tytäryhtiön tavoitteet

Hyvinvointialuekonsernin tavoitteet jakaantuvat konsernijohdolle ja tytäryhteisöille asetettuihin tavoitteisiin. Kymenlaakson hyvinvointialueen konsernissa on yksi tytäryhtiö: Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy. Hyvinvointialue omistaa yhtiöstä 100%. Lisäksi konserniin kuuluu kolme osakkuusyhteisöä: Kaiku24 Oy, Kymijoen Ravintopalvelut Oy ja Kaakkois-Suomen Tieto Oy.

Kuva 19 Kymenlaakson hyvinvointialueen konsernirakenne vuoden 2023 lopussa.

6.1. Konsernijohton tavoitteet

Hallintosäännön mukaan hyvinvointialueen konsernijohtoon kuuluvat aluehallitus, hyvinvointialuejohtaja sekä hyvinvointialuejohtajan nimeämät muut viranhaltijat. Konsernijohtolle asetetut tavoitteet konserniohjauksen periaatteista ja menettelytavoista on määritelty aluevaltuuston hyväksymässä konserniohjeessa.

Valtuustokauden vaihtuessa vuoden 2025 aikana valmistellaan mahdollisiin johtamisjärjestelmän uudistamiseen liittyvät muutokset hallintosääntöön sekä edelleen konserniohjeeseen. Vuoden 2023 tilinpäätöksen arviointikertomuksessa on todettu, että konserniohjausta ja valvontaa olisi syytä kehittää, koska konserniyhteisöillä on Kymenlaakson hyvinvointialueella korostunut merkitys. Tämä edellyttää konsernijohtolle asetettavaksi muutamia, erityisesti vuotta 2025 koskevia tavoitteita.

Vuoden 2025 aikana valmistellaan omistajaohjauksen omistajastrategiaan perustuvat toimintamallit tarvittavin yhteisökohtaisin painotuksin ja omistajasuunnitelmin. Painopisteena on tytäryhteisö Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy sekä yli 10% omistusosuuden yhteisöt Kaiku24 Oy, Kymijoen Ravintopalvelut Oy ja Kaakkois-Suomen Tieto Oy.

Lisäksi alle 10% omistusosuudella olevien yhtiöiden osalta merkittävimpiä muutoksia ovat todennäköiset inhouse-regulaation tiukennukset, joilla on merkittävää vaikutusta nykyisiin sidosyrittäjähankintoihin. Hyvinvointialueen tukitoiminnosta esimerkiksi talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita hankitaan niin sanotulla inhouse-periaatteella nykyisen, lainsäädäntöuudistusta pienemmän omistusosuuden turvin. Toiminnan uudelleen järjestelyssä muutoksen vaikutus olisi koko konsernia koskeva. Näiden palvelujen järjestäminen joko omana toimintana, kilpailuttamalla markkinoilla tai mahdolliset muutokset hyvinvointialueen omistaja-asemaan inhouse-yhtiöissä ovat valmistelussa vuoden 2025 aikana. Pääosa vaikutuksista kohdistuu suunnitteluvuosille 2026 ja 2027 riippuen uudistuvan lainsäädännön sisällöstä, voimaantulumisesta sekä yhteistyössä yhteisöjen omistajien kanssa tehdystä valmistelusta.

Kymenlaakson hyvinvointialueen konsernitavoitteet ovat:

- Johtamisjärjestelmän tarkastelu sekä hallinnollisen rakenteen viimeistely ja toimeenpano
- Omistajaohjauksen toimintatavan systematisointi mukaan lukien säännöllinen yhteistyö
- Osakkuus- ja konserniyhtiöiden toiminnallisen tehokkuuden ja läpinäkyvän hinnoittelun kehittäminen
- Varautuminen mahdollisiin lainsäädännöllisiin uudistuksiin

6.2. Tytäryhtiön tavoitteet

Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy eli Kymen Tuki tarjoaa monipuolisia tukipalveluita hyvinvointialueelle. Kymen Tuen palveluliiketoimintaan kuuluvia tehtäviä ovat puhtauspalvelut, kiinteistöhuolto, hankinta-, logistiikka- ja kuljetuspalvelut, hoitolaitekeskus sekä lääkintälaitetekniikka. Kymen tuen toimitilapalvelut vastaavat toimittilojen rakennuttamisesta ja isännöinnistä sekä niiden omistamisesta ja hallinnoinnista hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen sitovat tavoitteet tytäryhtiölle vuodelle 2025 ovat:

- Tilikauden tulos vähintään nolla euroa. Tulostaso saavutetaan yhteisesti ennalta sovitulla hintatasolla.
- Läpinäkyvä kustannus- ja hinnoittelurakenne. Kymenlaakson hyvinvointialueen toimialojen kanssa järjestetään säännöllisiä yhteistyöpalavereita.
- Henkilöstön hyvinvointi lisääntyy. Tavoitteen mittareina ovat työntekijäkokemus sekä sairauslomapäivien määrä per henkilö. Työntekijäkyselyn tuloksen tavoitearvona on +40 ja sairauslomapäivien tavoitearvona on enintään 17,23 pv/hlö, joka on noin 3

pv/hlö vähemmän kuin vuonna 2023. Tavoite saavutetaan aktiivisella henkilöstön työssäjaksamista ja osaamista tukevilla toimilla.

Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy 1000€	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025
Liikevaihto	78 109	82 081	87 805
Liiketoiminnan muut tuotot	502	111	140
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 594	-1 890	-2 286
Ulkopuoliset palvelut	-35 798	-35 252	-34 784
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-38 392	-37 142	-37 071
Henkilöstökulut	-21 614	-23 528	-25 529
Poistot ja arvonalentumiset	-14 814	-16 336	-16 805
Liiketoiminnan muut kulut	-2 587	-2 787	-5 000
Liikevoitto (-tappio)	1 203	2 398	3 541
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 041	-2 280	-3 106
Voitto (tappio) ennen tp-siirtoja ja veroja	162	118	435
Tilikauden voitto (-tappio)	162	118	435

Taulukko 23 Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy:n tuloslaskelma.

7. Talousarvion sitovuus ja raportointi

Hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota ja siinä määritellyjä sitoumuksia. Talousarvion sitovuus määrittelee käyttövaltuudet hyvinvointialueen toiminnan järjestämiselle. Aluevaltuusto ylimpänä toimielimenä päättää hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista. Toiminnan tavoitteiden on liityttävä talousarviossa niiden saavuttamiseen varattuihin varoihin. Talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee toteuttaa aluevaltuuston hyväksymää hyvinvointialuestrategiaa.

Aluevaltuustotason sitoumukset talousarvion osille on kuvattu alla olevissa kappaleissa.

Hyvinvointialuestrategia

Strategisten tavoitteiden osalta aluevaltuustoon nähden sitovat tavoitteet ovat:

- Kymenlaakson hyvinvointialueen asiakaskokemuksen (NPS) tavoite vuoden 2025 loppussa on +70.
- Talouden tasapainon ja tuottavuuden osalta tavoitteena on hyvinvointialueen talousarvion 2025 toteutuminen.
- Hyvinvointialueen henkilöstökokemuksen (eNPS) tavoite vuoden 2025 loppuun mennessä on +60.

Käyttötalousosa

Aluevaltuusto hyväksyy käyttötalousosan toimialoittain. Aluevaltuustoon nähden sitovat erät ovat toimialakohtaiset toimintatavoitteet ja toimialakohtainen ulkoinen toimintakate. Toimialajohtajat vastaavat toimialansa ulkoisen toimintakatteen sekä toiminnan tavoitteiden toteutumisesta.

Aluevaltuustoon nähden sitovat taloudelliset tavoitteet 2025 (1 000€):

KÄYTTÖTALOUSOSA (Ulkoinen toimintakate)	
Terveysten ja sairaanhoidon palvelut	-419 032
Sosiaalipalvelut	-362 897
Pelastustoimi	-21 002
Konsernipalvelut	-22 952
Strategia- ja integraatiopalvelut	-65 558
Toimielinorganisaatio	-1 312

Aluevaltuustoon nähden sitovat toiminnan tavoitteet 2025:

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimiala	Mittari	Tavoitearvo 2025
Tarpeenmukaiset ja vaikuttavat palvelut kaikille kymenlaak-solaisille	Saavutettavat palvelut	Terveyden ja sairaan-hoidon palvelut	Erikoissairaanhoidon yli 6 kk odottaneet / 10 000 asukasta (Sotkanet ind 4771, kumulatiivinen vuositaso-tieto)	Yli 6 kk odottaneita 0 / 10 000 asukasta
	Saavutettavat palvelut	Terveyden ja sairaan-hoidon palvelut	Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon kiireettömään hoitoon pääsyn toteutuminen eri ammattiryhmien osalta, % hoitopääsykäynneistä. (THL:n tietokantaraportointi, poikkileikkaustieto 30.4/31.7/31.10/31.12)	>85 % toteutuu 21 vrk kuluessa 100 % toteutuu 90 vrk kuluessa
	Saavutettavat palvelut	Terveyden ja sairaan-hoidon palvelut	Kiireettömään suun terveydenhuollon hoitoon pääsyn toteutuminen, % hoitopääsykäynneistä. (THL:n tietokantaraportointi, poikkileikkaustieto 30.4/31.7/31.10/31.12)	>90 % toteutuu 4 kk kuluessa 100 % toteutuu 6 kk kuluessa
	Saavutettavat palvelut	Terveyden ja sairaan-hoidon palvelut	Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut, yli 90 vrk odottaneet %, psyki-atrian erikoisalot yhteensä (THL:n tietokantaraportointi, poikkileikkaustieto 30.4/31.7/31.10/31.12)	Yli 90 vuorokautta odottaneiden osuus 0 %
	Saavutettavat palvelut	Sosiaalipalvelut	Käsittelyajat lakisääteiset	Toimeentulotuki 7 arkipäivää Lastensuojeluilmoitukset 7 arkipäi-vää Vammaispalvelujen palvelutarpeen-arviointi 3 kuukautta Yli 75 v. palvelutarpeenarviointi 7 ar-kipäivää
	Saavutettavat palvelut	Sosiaalipalvelut	Ikääntyneiden ympärivuorokautinen palveluasuminen	Odottajien lkm ka/kk 100 henkilöä
	Saavutettavat palvelut	Pelastustoimi	Pelastustoimen toimintavalmiusaika	Kiireelliset tehtävät keskimäärin alle 10 minuutissa.
	Saavutettavat palvelut	Pelastustoimi	Valvonnan digitaaliset palvelut	Paloturvallisuuden itsearvioon säh-köisesti vastaavien osuus kasvaa ja on vähintään 30 %.
	Saavutettavat palvelut	Konsernipalvelut	Poikkeamat säädetyistä määräajoista	0
	Saavutettavat palvelut	Strategia- ja integraa-tiopalvelut	Asiakaskokemus, Tiedon ymmärrettävyys THL: Saamani tieto hoi-dosta/palvelusta oli ymmärrettävää.	4,8/5,0

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimiala	Mittari	Tavoitearvo 2025
Tarpeenmukaiset ja vaikuttavat palvelut kaikille kymenlaak-solaisille	Sujuvat ja yhteentoimivat palvelut	Terveyden ja sairaan-hoidon palvelut	Asiakaskokemus NPS (Kahva –raportointi, tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Vuoden loppuun mennessä NPS +70
	Sujuvat ja yhteentoimivat palvelut	Sosiaalipalvelut	Toimialan investointihankkeiden eteneminen	Toimialan investointihankkeet ja ta-voitteet edenneet suunnitellusti
	Sujuvat ja yhteentoimivat palvelut	Konsernipalvelut	Ohje- ja sääntökirjaston tila: Konsernilla on käytössään ajantasaiset oh-jeet ja toimintamallit on määritelty	Toteutuu
	Sujuvat ja yhteentoimivat palvelut	Strategia- ja integraa-tiopalvelut	Asiakaskokemuskyselyn vastausten määrä koko hyvinvointialueella	+15 % 12/2024 tilanteeseen näh-den
	Toimiva ennaltaehkäisy	Sosiaalipalvelut	Kotona asumista tukevia ja vaikuttavia palveluja sekä muunneltavia ja asiakastarpeen mukaan liikkuvia palvelutarpeita kehitetään. Toimiva liik-kuva ikäihmisten neuvolapalvelu käytössä.	Liikkuva ikäihmisten neuvolapalvelu on käytössä
	Toimiva ennaltaehkäisy	Pelastustoimi	Valvontasuunnitelma ja turvallisuusviestintäsuunnitelma	Onnettomuuksien ehkäisy toteutuu suunnitelmien mukaisesti.
	Toimiva ennaltaehkäisy	Strategia- ja integraa-tiopalvelut	Elintapaohjauksen ryhmät (DM II riskissä oleville)	8 ryhmää/vuosi (+osallistujat)
	Toimiva ennaltaehkäisy	Strategia- ja integraa-tiopalvelut	Päihteiden puheeksi otto (Audit)	9 000 kpl (LC-tilastointi)
	Toimiva ennaltaehkäisy	Strategia- ja integraa-tiopalvelut	Liikuntalähetteet	360 lähetettä/vuosi
	Vaikuttavat palvelut	Sosiaalipalvelut	Monialaisen asiakasohjausprosessin mallin kehittäminen	Asiakkuuksien sujuvat prosessit Palvelutarpeenarviointi 3 kk, tavoite 100 %
	Vaikuttavat palvelut	Pelastustoimi	Onnettomuuksien määrä	Vähennetään 1 % pelastustehtä-viä/vuosi.
	Vaikuttavat palvelut	Konsernipalvelut	Muutoksenhaun kautta muuttuneet päätökset	0
	Vaikuttavat palvelut	Strategia- ja integraa-tiopalvelut	Digitaalisten kontaktien osuus kaikista kontakteista*) (ml. puhelinkon-taktit)	30 %
Vaikuttavat palvelut	Strategia- ja integraa-tiopalvelut	Asiakaskokemuksen hyödyllisyysmittari (THL): Koin saamani palve-lun/hoidon hyödylliseksi.	4,8/5,0	

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimiala	Mittari	Tavoitearvo 2025
Talouden tasapaino uudistumisen kautta	Talouden ja toiminnan tasapaino	Sosiaalipalvelut	Ikääntyneiden asuminen palvelutuotannon tasapaino	Oma tuotanto 46 % Ostopalvelu 54 %
	Talouden ja toiminnan tasapaino	Pelastustoimi	Investoinnit tukevat palvelutuotannon vaikuttavuutta kustannustehokkaasti	Hyväksytyn investointisuunnitelman toteutuminen
	Talouden ja toiminnan tasapaino	Konsernipalvelut	Talouden vuosikellon mukainen kattava raportointi	Toteutuu
	Talouden ja toiminnan tasapaino	Strategia- ja integraatiopalvelut	Taloustietoisuuden lisääntyminen hyvinvointialueella raportoinnin kautta. Kahva-tietojohtamisen työpöydän käyttäjät/kk	500 eri käyttäjää/kk
	Toiminnan arviointi ja kehittäminen	Terveyden ja sairaanhoidon palvelut	Erikoissairaanhoidon vastaanoton kustannus/vastaanottokäynti (Kahva –raportointi, tuottavuusraportointi: toteutunut € / käynti. Tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Kustannus/suorite ei nouse *)
	Toiminnan arviointi ja kehittäminen	Terveyden ja sairaanhoidon palvelut	Perusterveydenhuollon vastaanoton kustannus/vastaanottokäynti (Kahva –raportointi, tuottavuusraportointi: toteutunut € / käynti. Tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Kustannus/suorite ei nouse *)
	Toiminnan arviointi ja kehittäminen	Terveyden ja sairaanhoidon palvelut	Erikoissairaanhoidon hoitopäivän kustannus/hoitopäivä (Kahva –raportointi, tuottavuusraportointi: toteutunut € / hoitopäivä. Tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Kustannus/suorite ei nouse *)
	Toiminnan arviointi ja kehittäminen	Terveyden ja sairaanhoidon palvelut	Perusterveydenhuollon hoitopäivän kustannus/hoitopäivä (Kahva –raportointi, tuottavuusraportointi: toteutunut € / hoitopäivä. Tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Kustannus/suorite ei nouse *)
	Toiminnan arviointi ja kehittäminen	Sosiaalipalvelut	Käytössä tiedolla johtamista tukeva tilannekuvaraportti	Käytössä johtamisen tueksi toimialan ja tulosaluekohtaiset tilannekuvaraportit
	Uudistuva ja muutostuottava	Sosiaalipalvelut	Digiosaamista vahvistetaan esimiehille ja työntekijöille suunniteltujen koulutusten ja ohjaustuntien toteutuminen (%-osuus toteutuneista)	Lähtötaso ja vuoden 2025 tavoitetaso määritellään kartoituksella
	Uudistuva ja muutostuottava	Pelastustoimi	Pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen mukaisten kehittämistoimien seuranta	Pelastuslaitos on käynnistänyt palvelutasopäätöksen mukaiset kehittämistoimet
	Uudistuva ja muutostuottava	Konsernipalvelut	Toteutuneet määritellyt kehittämistoimenpiteet	100 %
	Uudistuva ja muutostuottava	Strategia- ja integraatiopalvelut	Koulutuspäivät/hlö/v	3 pv/hlö/v

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimiala	Mittari	Tavoitearvo 2025
Hyvinvoiva henkilöstö	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Terveyden ja sairaanhoidon palvelut	Henkilöstökokemuskysely (Kahva –raportointi, tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Vuoden loppuun mennessä eNPS +60
	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Sosiaalipalvelut	Henkilöstön eettisen kuormituksen hallinta ja vähentäminen	Säännöllinen tilanteen seuranta yhteistyössä työkykyhankkeen osana
	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Sosiaalipalvelut	Henkilöstökokemuskysely (Kahva –raportointi, tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Vuoden loppuun mennessä eNPS +60
	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Pelastustoimi	Riittävät henkilöstöresurssit	Saadaan rekrytoitua henkilöstö kaikkiin avoimiin virkoihin
	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Pelastustoimi	Lakisääteiset ja muut koulutukset sekä palvelutasopäätöksen mukaiset suorituskyyt henkilöstön osalta	Henkilöstön osaaminen vastaa palvelutasopäätöksen mukaista suorituskyyä
	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Pelastustoimi	Henkilöstökokemuskysely (Kahva –raportointi, tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Vuoden loppuun mennessä eNPS +60
	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Konsernipalvelut	Henkilöstökokemuskysely (Kahva –raportointi, tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Vuoden loppuun mennessä eNPS +60
	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Konsernipalvelut	Sairauspoissaolo pv/hlö	<4,5
	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Strategia- ja integraatiopalvelut	Henkilöstökokemuskysely (Kahva –raportointi, tarkastelujaksot Q1 / Q2 / Q3 / Q4)	Vuoden loppuun mennessä eNPS +60
	Osallistuva ja kehittyvä työyhteisö	Sosiaalipalvelut	Koulutuksiin osallistuminen	3 pv/hlö
	Osallistuva ja kehittyvä työyhteisö	Pelastustoimi	Poissaolotilastot	Sairauspoissaolot vähenevät ja pysyvät alle hyvinvointialueen keskiarvon
	Osallistuva ja kehittyvä työyhteisö	Konsernipalvelut	Koulutuspäivät/henkilö	>3

Tuloslaskelmaosa

Hyvinvointialueen tuloslaskelman osalta aluevaltuustoon nähden sitova erä on tilikauden tulos. Hyvinvointialueen aluehallitus ja hyvinvointialuejohtaja vastaavat aluevaltuustolle hyvinvointialueen tilikauden tuloksesta, joka ei saa olla talousarviossa vahvistettua tulosta heikempi.

Aluevaltuustoon nähden sitova taloudellinen tavoite 2025 (1 000€):

TULOSLASKELMAOSA	
Hyvinvointialueen tilikauden tulos (ilman lisärahoitusta)	305

Investointiosa

Investointien osalta aluevaltuustoon nähden sitova taso on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmien investointiryhmät (1 000€):

	SOSIAALI- JA TERVEYDEN- HUOLTO	PELASTUS- TOIMI	INVESTOINNIT YHTEENSÄ
Pysyvät vastaavat	7 581	1 776	9 357
Laite- ja kalustohankinnat		1 776	1 776
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	7 581		7 581
Investointeja vastaavat sopimukset	34 301	3 300	37 601
Rakennukset	25 700	3 300	29 000
Laite- ja kalustohankinnat	8 601		8 601
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet			
Investoinnit yhteensä	41 882	5 076	46 958
Investointituet	3 790	0	3 790
Nettoinvestoinnit yhteensä	38 092	5 076	43 168

Rahoitusosa

Hallintosäännön mukaisesti aluevaltuusto päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista. Aluehallitus päättää rahoitustoiminnan strategisesta järjestämisestä ja ohjauksesta. Aluehallitus päättää myös lainan ottamisesta ja lainan antamisesta, sekä voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltansa alaiselleen viranhaltijalle.

Aluevaltuustoon nähden sitova rahoituksellinen tavoite 2025 (1 000€):

RAHOITUSOSA	
Uusien pitkäaikaisten lainojen määrä	0

Konsernijohdon tavoitteet

Aluevaltuustoon nähden sitovat konsernijohdon tavoitteet ovat:

- Johtamisjärjestelmän tarkastelu sekä hallinnollisen rakenteen viimeistely ja toimeenpano
- Omistajaohjauksen toimintatavan systematisointi mukaan lukien säännöllinen yhteistyö
- Osakkuus- ja konserniyhtiöiden toiminnallisen tehokkuuden ja läpinäkyvän hinnoittelun kehittäminen
- Varautuminen mahdollisiin lainsäädännöllisiin uudistuksiin

Tytäryhtiön tavoitteet

Tytäryhtiön osalta aluevaltuustoon nähden sitovat tavoitteet ovat:

Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy	
Tilikauden tulos vähintään	0 euroa
Läpinäkyvä kustannus- ja hinnoittelurakenne	Säännölliset yhteistyöpalaverit toimialojen kanssa
Henkilöstön hyvinvointi lisääntyy	eNPS +40
Henkilöstön hyvinvointi lisääntyy	Sairauslomapäiviä enintään 17,23 pv/hlö

Talousarvion raportointi

Talousarvion toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle osavuosisikatsauksissa. Osavuosisikatsauksessa raportoidaan hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutuminen, toimialojen käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen, hyvinvointialueen tuloslaskelmaosan, investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen sekä konsernijohdon ja tytäryhtiön tavoitteiden toteutuminen. Lisäksi annetaan tilinpäätösennuste. Talousarvion sitoviin eriin kohdistuvat muutostarpeet tuodaan aluevaltuuston käsiteltäväksi tilikauden aikana osavuosisikatsausten yhteydessä. Kiireelliset talousarviomuutokset tuodaan aluevaltuuston käsiteltäväksi viipymättä, mikäli talousarviomuutosta ei pystytä aikataulusyistä käsittelemään osavuosisikatsauksen yhteydessä. Mikäli talousarvion toteuma uhkaa ylittää aluevaltuuston hyväksymän talousarvion, ryhdytään välittömästi sisäisiin sopeutustoimiin, jotta voidaan välttää talousarvioylitykset.

8. Tilivelvolliset tilikaudella 2025

Toimielinten jäsenet

Luottamustoimihenkilötoimielimet (toimielinten jäsenet ja varajäsenet ovat tilivelvollisia):

Aluehallitus

Jaostot

Lautakunnat

Toimialojen tilivelvolliset viranhaltijat

Hyvinvointialuejohtaja

Terveyden ja sairaanhoidon palvelut

Toimialajohtaja, johtajaylilääkäri

Johtajaylihoitaja

Hallintoylilääkäri

Terveyden ja sairaanhoidon yhteisten palvelujen tulosalue, ylihoitaja

Perusterveydenhuollon vastaanottopalvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Perhekeskuksen terveystulospalvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Suun terveydenhuollon tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Perusterveydenhuollon osastopalvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Akuuttipalvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Operatiivisten palvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Medisiinisten palvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Psykiatristen ja päihdepalvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Kuntoutuspalvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Sosiaalipalvelut

Toimialajohtaja, sosiaalipalvelujohtaja

Ylihoitajat

Sosiaalihuollon asiakasneuvonta ja yhteiset palvelut, tulosaluejohtaja

Lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja perhekeskuspalvelut, tulosaluejohtaja

Aikuisten sosiaalipalvelut, tulosaluejohtaja

Vammaispalvelut, tulosaluejohtaja

Ikäihmisten sosiaalipalvelut, tulosaluejohtaja

Kotihoito ja kotihoidon tukipalvelut, tulosaluejohtaja

Asumisen palvelut, tulosaluejohtaja

Pelastustoimi

Toimialajohtaja, pelastusjohtaja

Turvallisuuspalvelujen tulosalue, pelastuspäällikkö
Pelastuspalvelujen tulosalue, pelastuspäällikkö
Pelastustoimen kehittämis- ja tukipalvelujen tulosalue, pelastuspäällikkö

Konsernipalvelut

Toimialajohtaja

Hallintopalvelujen tulosalue, hallintojohtaja
Talouspalvelujen tulosalue, talousjohtaja
HR-palvelujen tulosalue, henkilöstöjohtaja
Riskienhallinnan tulosalue, riskienhallintojohtaja
Viestintäpalvelujen tulosalue, viestintäjohtaja
Ostopalvelujen tulosalue, ostopalvelujohtaja

Strategia- ja integraatiopalvelut

Toimialajohtaja

Integraatiopalvelujen tulosalue, integraatiopalvelujohtaja
Tietohallintopalvelujen tulosalue, tietohallintojohtaja
HRD-palvelujen tulosalue, osaamisen johtaja

Arviointipäällikkö (tarkastuslautakunnan esittelijä)
Erityisasiantuntija (yksilöjaoston esittelijä)

9. Liitteet

Kymenlaakson hyvinvointialueen kehittämishankkeet (valtionavustus) 2025

Hanke	Kuvaus ja tavoitteet
<p>Digitaalinen sote-keskus, Kymenlaakso Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRP)</p> <p>Investointi 1</p>	<p>Kymenlaakson Digitaalinen sote-keskus -hankkeessa rakennetaan Kymenlaaksoon digitaalinen sote-keskus, jossa on käytössä heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen menetelmät ja asiakasohjausmallit. Tavoitteena on ottaa käyttöön sähköisiä palvelukanavia, jotka mahdollistavat palveluiden tuottamisen asiakkaalle skaalautuvasti, tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti. Investoinnissa 1 tehdään erityisesti työtä asiakaspolkujen ja toimintamallien vahvistamiseksi, jotta sekä asiakkaiden että ammattilaisten sähköisten palveluiden käyttö olisi sujuvaa.</p> <p>Tavoitteet 2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perusterveydenhuollon etäpalvelut; Terveysasemien Chat-palvelu otetaan käyttöön, digihoitopolut integroidaan osaksi perusvastaanottojen palvelua, terveysasemien digityönmalli otetaan käyttöön • Pitkäaikaissairaana digihoitopolku otetaan käyttöön • Terapianavigaattori on käytössä päihde- ja mielenterveysasiakkaiden ensijäsennyksessä, ensijäsennys ja ohjattu omahoito toteutetaan yleisvastaanotoilla • Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välinen mielenterveysasiakkaiden konsultaatiomalli otetaan käyttöön • Sähköinen ajanvaraus laajenee koskemaan kaikkia opiskeluhoitojen palveluita • Fysioterapeuttinen osaaminen otetaan käyttöön ensilinjan hoidontarpeen arvioinnissa • Kymenlaakson sähköisen perhekeskuksen uudet verkkosivut valmistuvat • Nuorten neuropsykiatrinen -digihoitopolku otetaan käyttöön • Nuorten mielenterveys- ja päihdepolku otetaan käyttöön • Lasten lihavuuden hoitopolku otetaan käyttöön • Nuorten interventionavigaattori on käytössä nuoren psykososiaalisen tuen ja hoidon tarpeen ensijäsennyksessä kaikissa opiskeluhoitojen palveluissa ja nuorten matalassa. • Sähköisten kalentereiden käyttöönotto sosiaalihuollon palveluissa ja asiakkaan sähköinen ajanvaraus • Omaolon julkaistavat oirearviot otetaan käyttöön
<p>Digitaalinen sote-keskus, Kymenlaakso Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRP)</p> <p>Investointi 2</p>	<p>Kymenlaakson Digitaalinen sote-keskus -hankkeen investointi 2 osiossa rakennetaan ennaltaehkäisevään toimintaan painottuva monialainen palvelukonsepti ja toimintamalli asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.</p> <p>Tavoitteet 2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arkeen Voimaa -ryhmätoiminnan laajentaminen alueella

	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointikortin ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koulutus- konaisuuden jalkauttaminen puheeksioton tueksi asiakas- ja potilastyötä tekeville ammattilaisille • Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuuden huomiointi digi- hoitopoluilla (materiaalin tuotanto, yhteensovittaminen) • Nikotiinittomuustyön tarvelähtöinen jatkokehittäminen • Hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen (HYTE) -kertoimet huomioivan kirjaamisen (potilastietojärjestelmä Terveys LC) alueellinen edistäminen • Liikuntalähetekäytännön vakiinnuttaminen • Avainhenkilömallin jalkauttaminen osana perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn tunnistamisen ja puheeksi ottamisen mallia • Palvelutarjottimen käyttöönotto ammattilaisille osana hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen palveluohjausta ja sisällön laajentaminen (teemo- jen lisääminen palvelutarjottimelle)
<p>Digitaalinen sote- keskus, Kymenlaakso Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRP)</p> <p>Investointi 3</p>	<p>Kymenlaakson Digitaalinen sote-keskus -hankkeen investointi 3 osiossa kehitetään kirjaamiskäytäntöjä sekä sosiaali- että terveystalouden osalta. Erityisenä osa-alueena ovat digitaalisten palvelujen raportointi ja hoitotakuun toteutuminen.</p> <p>Kirjaamisen kehittämistyön lisäksi sosiaalihuollon osalta edistetään rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin toimintamallia.</p> <p>Tavoitteet 2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin toimintamalli on rakennettu ja käyttöön otettu. • Kirjaamiskäytäntöjä on vakioitu sosiaalipalveluissa. Potilastietojärjestelmä TerveysLC:n tilastointilaadun parantaminen ja tähän liittyvän koulutuksen toteuttaminen.
<p>Digitaalinen sote- keskus, Kymenlaakso Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRP)</p> <p>Investointi 4</p>	<p>Kymenlaakson Digitaalinen sote-keskus -hankkeen investointi 4 osiossa rakennetaan ammattilaisen digitaalista työpöytä sekä tuotetaan investointi 1 toimintamallien tueksi kansalaisten digitaalisten palveluiden teknisiä toteutuksia.</p> <p>Terveydenhuollon ammattilaisille kehitetään rekrytointialustaa (Asta). Asta on toimintamalli ja alusta terveydenhuollon digilääkärien ja -hoitajien keikkamuotoisen työn paketoimiseen, tarjoamiseen ja hallinnointiin.</p> <p>Tavoitteet 2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asta -alusta, versio 2 käyttöön otettu • Toiminnanohjaus - Ikäntyneiden päivystyskäyntien tietomalli on valmis • Suun terveydenhuollon toiminnanohjausjärjestelmän pilotti • Digitaalisten hoitopolkujen ja etäasioinnin teknisten ratkaisujen käyttöönotto, valikoiduissa poluissa • Kansalaisen digipalveluiden ja sähköisen asioinnin käyttöjärjestelmän käyttöönotto • Ammattilaisen työpöydän teknisiä ratkaisuja käyttöön.

ICT muutoshanke	<p>ICT muutoshanke on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistamiseen liittyvä ICT-muutoksen esivalmistelu. Kymenlaakson ICT-muutosohjelman tarkoituksena on tukea hyvinvointialueen valmisteluun ja käynnistämiseen liittyvää ICT-muutosta ja varmistaa palvelujen jatkuvuus ja mukautuminen tiedonhallintaa koskevaan lainsäädäntöön sekä siitä tuleviin vaatimuksiin, esimerkiksi tietoturvallisuuden, yhteen toimivuuden ja yhteisten tukipalvelujen käytön osalta.</p> <p>ICT muutoshankkeen vuoden 2025 tavoitteena on siirtää perhekeskuksen verkkosivustot teknisesti samaan ympäristöön hyvinvointialueen sivustojen kanssa. SAP-tietokannan aineistojen arkistoinnin suunnittelun ja toteutuksen aloittaminen (tietokanta sisältää Carean, Kymsoten, tytäryhtiöiden ja liikelaitosten aineistot). IDM-päivitys jatkuu parantaen käyttövaltuushallintaa. Alueellisten tietoverkkojen osalta puretaan siirtymävaiheen luottosuhteet. Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän (KANTAI) käyttöönoton tuki jatkuu..</p>
-----------------	---